

Річний звіт
2008

Загальна
інформація
про Банк

02

Звернення
Голови Наглядової
ради

05

Наглядова
рада і Правління
ПУМБ

07

Звіт
Правління

08

Фінансова
звітність з висновком
незалежних
аудиторів

26

Зміст

- 08 Умови діяльності
- 11 Результати діяльності
- 14 Обслуговування корпоративних клієнтів
- 17 Обслуговування приватних клієнтів
- 18 Процесинговий Центр
- 18 Операції на фінансових ринках
- 20 Інформаційні технології
- 20 Управління ризиками
- 22 Управління персоналом
- 23 Корпоративна соціальна відповідальність
- 24 Перспективи на 2009 рік

Загальна інформація про Банк

- Організаційно-правова форма ПУМБ – закрите акціонерне товариство. Станом на кінець 2008 року акціонерами Банку були: ТОВ «СКМ ФІНАНС» – 89,87 %, USH Ukrainian Steel Holdings Ltd (Кіпр) – 10 % та приватні особи – 0,13 %. ТОВ «СКМ ФІНАНС» та USH Ukrainian Steel Holdings Ltd (Кіпр) контролюються компанією «Систем Кепітал Менеджмент» (СКМ).
- Банк зареєстрований у Донецьку. Керівництво здійснюється через головні офіси, розташовані в Донецьку та Києві. На кінець 2008 року Банк мав 11 філій, розташованих у Дніпропетровську, Донецьку, Запоріжжі, Києві, Луганську, Львові, Маріуполі, Миколаєві, Одесі, Севастополі, Харкові. Мережа відділень ПУМБ охоплювала 130 відділень. Клієнти ПУМБ мають можливість отримувати банківський та інформаційний сервіс не лише через мережу філій та відділень, а і за допомогою банкоматів, POS-терміналів, системи «Клієнт-Банк», Internet-Banking і GSM-Banking.
- ПУМБ надає широкий спектр банківських послуг корпоративним і приватним клієнтам. Кількість активних корпоративних клієнтів на кінець 2008 року дорівнювала 2 926 осіб, кількість активних приватних – 566 761 осіб. ПУМБ підтримує ностро-рахунки в 35 банках. 65 банківських установ відкрили в Банку лоро-рахунки. Станом на кінець 2008 року ПУМБ посів 13 місце серед українських банків за розміром активів. Кількість працівників ПУМБ становила 3 271 особу.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК (ПУМБ, БАНК) БУЛО СТВОРЕНО РІШЕННЯМ ЗБОРІВ ЗАСНОВНИКІВ 20 ЛИСТОПАДА 1991 РОКУ. 23 ГРУДНЯ 1991 РОКУ БАНК БУЛО ЗАРЕЄСТРОВАНО НАЦІОНАЛЬНИМ БАНКОМ УКРАЇНИ (НБУ). У КВІТНІ 1992 РОКУ ПУМБ ПОЧАВ ЗДІЙСНЮВАТИ БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ.

- ПУМБ є одним з провідних операторів українського валютного і міжбанківського кредитного ринку, ринку боргових цінних паперів. Протягом 2008 року Банк взяв участь у 5 розміщеннях емісії корпоративних облігацій загальною сумою 270 млн гривень.
- З 1996 року ПУМБ активно співпрацює з міжнародними фінансовими інституціями. В 2007 році Банк зробив дебютний випуск єврооблігацій загальною сумою 275 млн доларів США. Організаторами емісії виступили Standard Bank Plc та HSBC Bank Plc.
- ПУМБ першим серед українських банків запровадив визнану в міжнародному банківському співтоваристві операційну систему – програмний продукт Midas виробництва компанії Misys IBS Ltd. (Велика Британія), яка функціонує в Банку з 1995 року. Платежі в іноземних валютах здійснюються в SWIFT. Платежі в гривні – в Системі електронних платежів НБУ. Починаючи з 2004 року функціонує Резервний Центр ПУМБ.
- На кінець 2008 року ПУМБ випустив понад 580 тисяч платіжних карток Visa і MasterCard. В 2008 році Банк розпочав разом із магнітними масовий випуск «чіпових» платіжних карток. Процесинговий Центр ПУМБ, створений на базі технологій компанії Arkansas Systems Inc. (США), співпрацює з іншими українськими банками в галузі технологій роботи з платіжними картками. В 2006 році Банк запровадив новий

бренд «Радіус», який на кінець 2008 року об'єднав мережу банкоматів ПУМБ та 36 банків-партнерів.

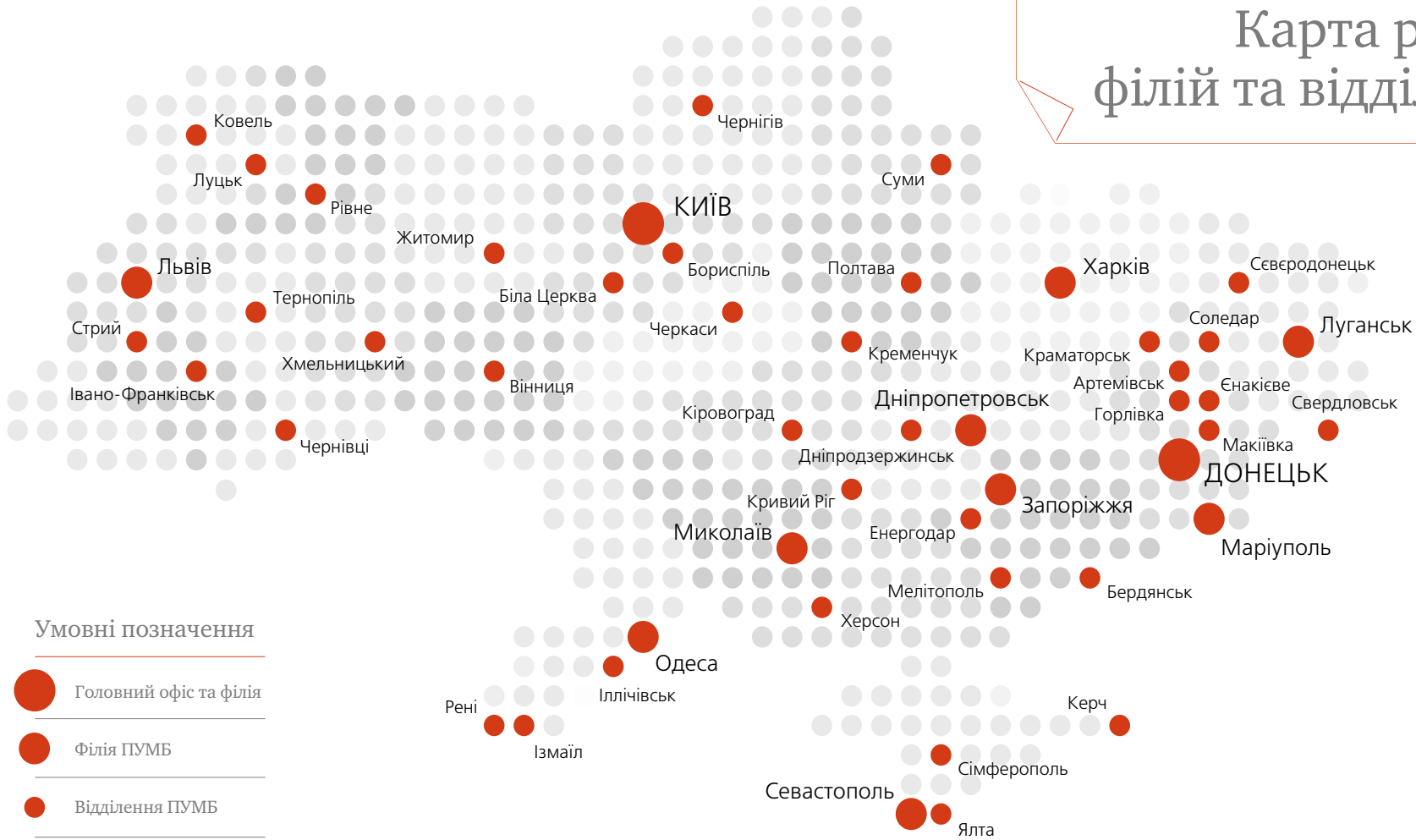
••• У 1992 році ПУМБ став першою українською компанією, яка почала складати річну фінансову звітність відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) (з 2002 року – Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ)) і підтверджувати її у провідних міжнародних аудиторських компаніях. Валютою виміру фінансової звітності ПУМБ, складеної відповідно до МСФЗ, є гривня, валютою подання – долар США.

••• З 1998 року ПУМБ підтримує рейтинг міжнародних рейтингових агентств. Поточні рейтинги Банку, підтверджені агентством Fitch Ratings у січні 2009 року, є такими: індивідуальний – D, рейтинг підтримки – 5, короткостроковий рейтинг – B, довгостроковий рейтинг – B, прогноз – «негативний». В грудні 2008 року агентством Moody's Investors Service Банку встановлено такі рейтинги: рейтинг фінансової

сталості – E+, депозитний рейтинг в національній валюті B2/NP, довгостроковий рейтинг за національною шкалою Aa3.ua, рейтинг довгострокових зобов'язань в іноземній валюті B1/NP, депозитний рейтинг в іноземній валюті B1/NP. Прогноз по депозитних рейтингах в національній та іноземній валютах та рейтингу довгострокових зобов'язань в іноземній валюті – «негативний». «Негативний» прогноз по рейтингах українських банків є наслідком невизначеності на внутрішньому та міжнародному ринках капіталу, зменшення обсягів фінансування, різкого падіння курсу гривні та зниження темпів економічного росту.

••• ПУМБ є членом Асоціації українських банків, Української міжбанківської асоціації членів платіжних систем «ЕМА», Асоціації «Український Кредитно-Банківський Союз», Першої фондової торговельної системи, Української міжбанківської валютної біржі, Міжрегіонального фондового союзу, Першого всеукраїнського бюро кредитних історій.

Карта розміщення філій та відділень ПУМБ

Кількість відділень у містах на 31.12.08

Київ	15
Донецьк	11
Дніпропетровськ	11
Маріуполь	11
Одеса	9
Львів	7
Миколаїв	7
Харків	7
Запоріжжя	7
Луганськ	3
Хмельницький	3

13 міст по 2 відділення
24 міста по 1 відділенню

Усього відділень 130

Звернення Голови Наглядової ради

Доктор Хорст Бек
Голова Наглядової
ради ПУМБ

2008 РІК БУВ СКЛАДНИМ ЯК ДЛЯ УКРАЇНИ В ЦІЛОМУ, ТАК І ДЛЯ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО МІЖНАРОДНОГО БАНКУ. У ЧЕТВЕРТОМУ КВАРТАЛІ 2008 РОКУ УКРАЇНА ПОЧАЛА ПОВНОЮ МІРОЮ ВІДЧУВАТИ НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ. ЯК КРАЇНА, РОЗВИТОК ЯКОЇ СУТТЕВО ЗАЛЕЖИТЬ ВІД СВІТОВОЇ ТОРГІВЛІ, УКРАЇНА ЗНАЧНО ПОСТРАЖДАЛА ВІД КРИЗИ. ЗМЕНШИЛИСЬ ОБСЯГИ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА, СКОРОТИЛАСЬ КІЛЬКІСТЬ РОБОЧИХ МІСЦЬ, ЕКОНОМІЧНІ ПРОГНОЗИ ТА ПОКАЗНИКИ БАГАТЬОХ УКРАЇНСЬКИХ КОМПАНІЙ ПОГІРШИЛИСЬ.

Як наслідок, національна валюта знецінилась та постраждала міжнародна кредитоспроможність України. На нинішній день ситуація характеризується нестабільністю українського валютного ринку, погіршенням інвестиційного клімату і, що більш важливо, кризою довіри до всієї банківської сфери. Вплив цих факторів відчули на собі всі учасники українського фінансового ринку, в тому числі і ПУМБ.

Незважаючи на це, Перший Український Міжнародний банк у 2008 році продемонстрував належні результати діяльності та підтвердив свій статус одного із найстабільніших банків України. Активи нашого корпоративного бізнесу зросли на 10,1 % і станом на кінець 2008 року склали 1,447 млрд доларів США. Без урахування девальвації гривні приріст склав би 28 %. Активи роздрібного бізнесу зросли на 44,6 % (58,6 % відповідно) – до 582 млн доларів США. Незважаючи на значні труднощі, ПУМБ максимально використав свої можливості та зараз продовжує укріплювати свої позиції у фінансовій галузі України завдяки подальшій експансії на ринок, виваженій Стратегії та формуванню сильної професійної команди.

Ґрунтуючись на успішній стратегії, ПУМБ започаткував декілька нових проектів, спрямованих на більш повне розуміння наших клієнтів та поліпшення наших продуктів і послуг у відповідності до їхніх потреб. Реалізація цих проектів дозволить Банку краще оцінювати прибутковість тих чи інших операцій, вдосконалити свою Стратегію та політику ціноутворення

у майбутньому. В цілому, ПУМБ став ще більш клієнтоорієнтованим банком, запровадив нові продукти та розширив свою присутність завдяки інвестиціям у розвиток філіальної мережі. Ми значно наблизилися до своєї мети дійсно називатися банком національного масштабу. У 2008 році кількість наших точок продажу збільшилась на 21 %. Сьогодні ПУМБ пропонує банківські послуги через мережу, що нараховує 141 філію та відділення й охоплює всю країну. Таким чином, тепер ми присутні в усіх регіонах України, окрім Закарпаття.

Незважаючи на те, що доступ до міжнародних ринків був складним, а отримання міжнародного фондування досить обмеженим, ПУМБ вдалося залучити зовнішні запозичення. Використання різних інструментів і вихід на нові ринки – Близький Схід та Азію – дозволило ПУМБ залучити більш ніж 200 млн доларів США додаткового міжнародного фінансування у 2008 році. Міжнародні інвестори зберігають довіру до ПУМБ і впевнені у його здатності протистояти фінансовій кризі.

Стійкі позиції Банку як у межах країни, так і за кордоном залишаються такими завдяки постійній підтримці акціонерів та нашій сильній системі ризик-менеджменту. Тільки у 2008 році акціонери збільшили статутний капітал Банку більше ніж на 1 млн гривень. Таким чином, на кінець 2008 року розмір капіталу Банку становив 2,621 млрд гривень. Наша сильна система ризик-менеджменту дозволила розширити мережу та збільшити кількість клієнтів, зберігаючи при цьому загальні ризики на прийнятному рівні та підтримуючи якість кредитного порт-феля.

В 2008 році ми закінчили формування висококваліфікованої команди топ-менеджменту. Головою Правління був призначений пан Рафал Юшак. Панове Дмитро Юргенс, Сергій Черненко та Роберт Дзялак стали Членами Правління, приєднавшись до Олександри Воропаєвої та Геннадія Молодчинного. Таким чином, зараз Перший Український Міжнародний банк

представлений сильною та високопрофесійною командою керівників, яка користується абсолютною довірою та підтримкою з боку Наглядової Ради та повагою з боку співробітників та клієнтів Банку. Я впевнений, що ця команда спроможна провести Банк крізь теперішні труднощі та запропонувати ідеї для успішного розвитку Банку у майбутньому.

Сьогодні ми переживаємо одні з найскладніших за останній час економічних умов. Але Банку вдалося зберегти свої стійкі позиції на ринку. І ми б не змогли досягти цього без постійної підтримки та старанної роботи всього нашого колективу. Користуючись нагодою, я хочу подякувати кожному співробітнику Банку за відданість, щоденну працю, зусилля та час, які вони покладають задля успіху банку. Якщо ми будемо продовжувати старанно працювати та вірити у майбутнє Банку, ми зможемо пережити ці складні часи.

І, нарешті, я хочу подякувати всім нашим клієнтам та інвесторам за те, що вони продовжують співпрацювати з ПУМБ, за вибір саме ПУМБ як фінансового партнера. ПУМБ продовжуватиме пропонувати якісні фінансові послуги на найвищому рівні та підтримувати своїх клієнтів в ці складні часи.

Нажаль, економічні умови ще деякий час залишатимуться несприятливими. Але я впевнений, що ПУМБ зможе протистояти труднощам, зберегти свої стійкі ринкові позиції і, в результаті, стати ще сильнішим банком в Україні.

Доктор Хорст Бек

Голова Наглядової ради

Наглядова рада і Правління ПУМБ

* станом на 1 квітня 2009 року

НАГЛЯДОВА РАДА

Доктор Хорст Бек
голова Наглядової ради

Попов Олег Миколайович
член Наглядової ради

Архипов Ілля Валерійович
член Наглядової ради

Курілко Сергій Євгенович
член Наглядової ради

ПРАВЛІННЯ

Рафал Марчин Ющак
голова Правління

Воропаєва Олександра Геннадіївна
заступник голови Правління

Молодчінний Геннадій Васильович
заступник голови Правління

Роберт Анджей Дзялак
заступник голови Правління

Черненко Сергій Павлович,
заступник голови Правління

Юргенс Дмитро Юрійович
заступник голови Правління

Звіт Правління

УМОВИ ДІЯЛЬНОСТІ

В 2008 році світова фінансова й економічна криза суттєво вплинула на події в економіці та стан фінансового ринку України.

Обсяг промислового виробництва скоротився на 3,1 %, тоді як у 2007 році цей показник зріс на 10,2 %.

Темпи зростання реального ВВП зменшилися за рік на 5,5 %, до 2,1 %.

Відбулося значне прискорення інфляційних процесів: індекс споживчих цін (індекс інфляції) склав 122,3 % проти 116,6 % у 2007 році.

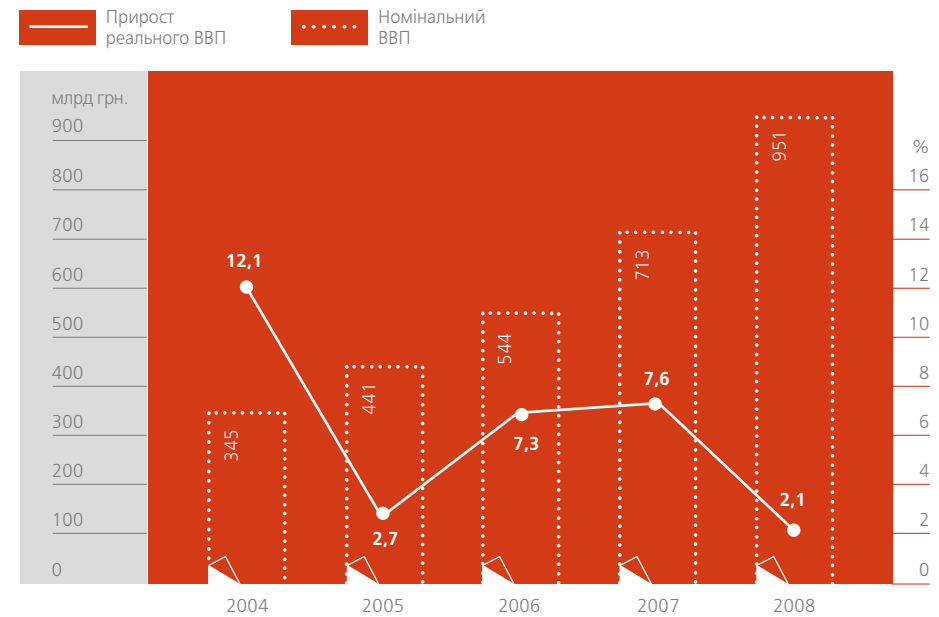
Основною проблемою для банківської системи України стало зниження обсягу фондування, обумовлене значним відтоком клієнтських ресурсів і обмеженням доступу до міжнародних ринків капіталу.

Найбільш важким для банківської системи став IV квартал 2008 року, коли стрімка девальвація національної валюти і зростаюча недовіра до банків призвели до масового відтоку коштів з депозитних рахунків клієнтів. Це призвело до жорсткого дефіциту ліквідності банківської системи, погіршення якості активів і загрози банкрутства деяких українських банків.

Внаслідок девальвації гривні щодо долару США та євро, зменшилася спроможність позичальників погашати свою заборго-

ДИНАМІКА ВВП УКРАЇНИ

	2004	2005	2006	2007	2008
Номінальний ВВП, млрд грн.	345	442	544	713	951
Темп приросту реального ВВП	12,1 %	2,7 %	7,3 %	7,6 %	2,1 %

ваність перед банками, насамперед за кредитами в іноземній валюті, що спричинило зростання проблемних кредитів.

Забезпечення необхідного рівня ліквідності банківського сектору досягалось шляхом значних інвестувань у статутний капітал і залучення зовнішніх кредитів на міжнародних ринках запозичень. Але внаслідок міжнародної фінансової кризи зовнішній ринок ресурсів фактично закрится.

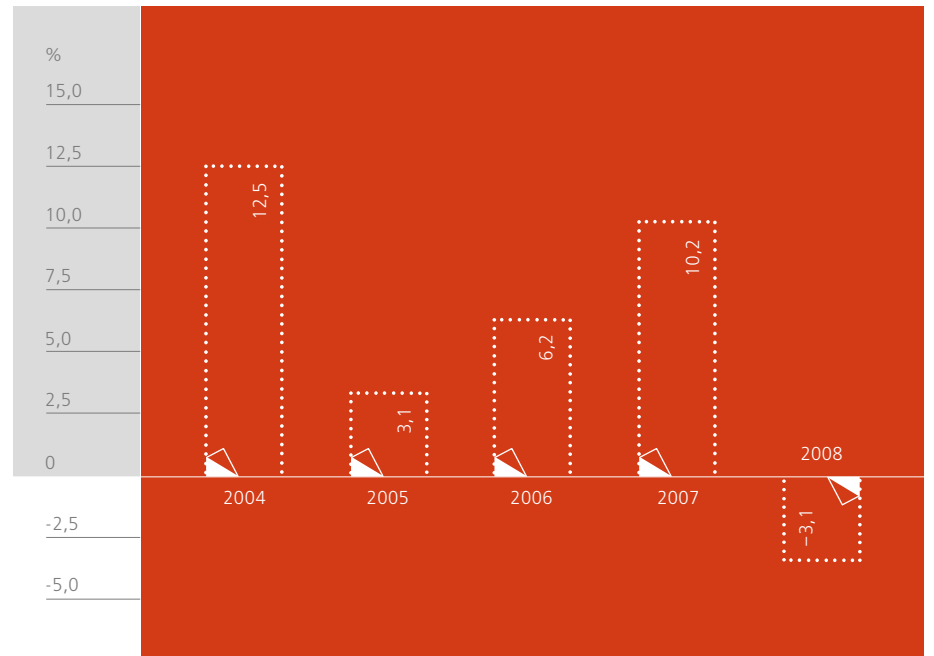
Не зважаючи на кризові явища, темпи уповільнення росту банківської системи залишилися фактично непоміченими у зв'язку з переоцінкою валютних кредитів та депозитів через зростання курсу іноземних валют:

- **АКТИВИ БАНКІВ ЗБІЛЬШИЛИСЯ НА 55 %** (у 2007 році – на 76 %):
 - кредити, надані юридичним особам, зросли на 70 % . . (63 %)
 - кредити, надані фізичним особам, зросли на 76 % . . . (98 %)
- **ЗОБОВ'ЯЗАННЯ БАНКІВ ЗБІЛЬШИЛИСЯ НА 52 %** (у 2007 році – на 78 %):
 - кошти фізичних осіб зросли на 31 % (54 %)
 - кошти юридичних осіб зросли на 23 % (49 %).

В цілому, незмінність фундаментальних проблем, скорочення виробництва, нестабільність на валютному ринку, погіршення інвестиційного клімату вплинули на зниження якості активів і зростання витрат для створення резервів на можливі втрати по кредитах, що, в свою чергу, відбилося на прибутковості банків.

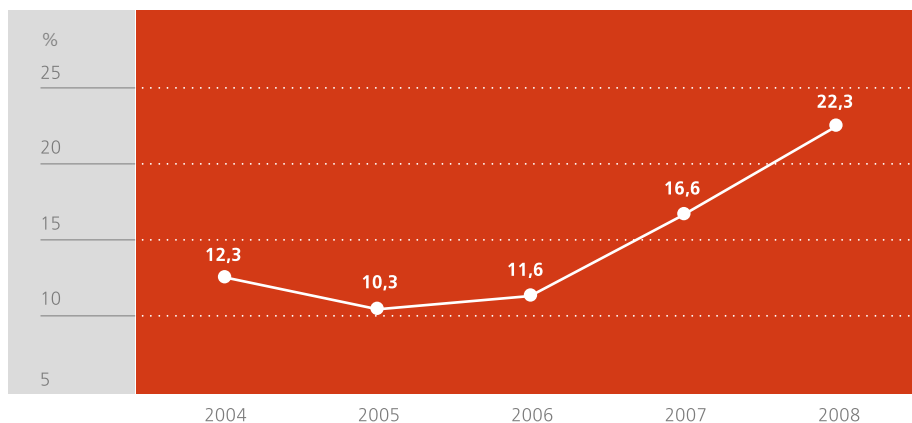
ПРИРІСТ ОБСЯГІВ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

	2004	2005	2006	2007	2008
Приріст обсягів промислового виробництва в процентах до рівня попереднього року	12,5 %	3,1 %	6,2 %	10,2 %	-3,1 %

ДИНАМІКА ТЕМПІВ ІНФЛЯЦІЇ

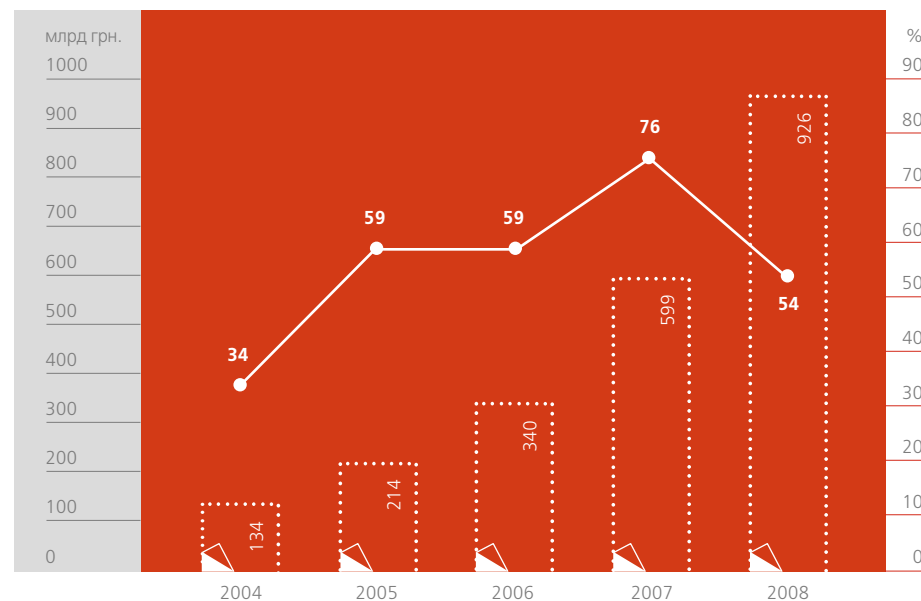
	2004	2005	2006	2007	2008
Динаміка інфляції	12,3 %	10,3 %	11,6 %	16,6 %	22,3 %

ЧИСТІ АКТИВИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

	2004	2005	2006	2007	2008
Чисті активи банківської системи, млрд грн.	134	214	340	599	926
Темп приросту чистих активів	34 %	59 %	59 %	76 %	54 %

— Темп приросту чистих активів, %
 Чисті активи банківської системи

РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ

Протягом 2008 року мережа точок продажу послуг ПУМБ збільшилась на 24 відділення і на кінець року складалася з 11 філій та 130 відділень, географія присутності Банку охоплювала 24 регіони України. В жовтні відбувся переїзд філії у місті Одеса в нову будівлю.

Незважаючи на тенденції погіршення умов розвитку банківського бізнесу, зокрема девальвацію гривни на фоні втрати довіри вкладників до банків, активи ПУМБ за 2008 рік зросли на 3,4 %: з 2 241,2 млн доларів США до 2 317,8 млн доларів США (+35 % у перші дев'ять місяців 2008 року).

За умов обмеження доступу до міжнародних ринків капіталу та напруження на ринку клієнтських ресурсів наприкінці року, ПУМБ, як і більшість банків, зосередив основні зусилля на підтримці ліквідності.

Кошти клієнтів ПУМБ збільшилися за 2008 рік з 832,2 млн доларів США до 863,5 млн доларів США. Девальвація гривни визначила скорочення залишків коштів корпоративних клієнтів з 420,5 млн доларів США до 404,4 млн доларів США, що було компенсовано збільшенням обсягів залучення коштів приватних клієнтів з 411,7 млн доларів США до 459,0 млн доларів США.

Незважаючи на обмеження можливостей залучення коштів на ринку міжнародних запозичень, ПУМБ спромігся підвищити рівень обсягу міжнародних запозичень за 2008 рік з 757,6 до 768,9 млн доларів США.

З метою підтримання ліквідності балансу, в грудні 2008 року Банк залучив кошти НБУ. За станом на 31 грудня 2008 року заборгованість ПУМБ перед НБУ становила 66,8 млн доларів США.

Ефективна політика Банку з управління ліквідністю дозволила виконати всі економічні нормативи, встановлені Національ-

ним банком України, вимоги обов'язкового резерву на рахунках в НБУ та інші нормативні вимоги органів банківського контролю та нагляду.

Реалізуючи обрану стратегію, на початку 2008 року акціонери інвестували в ПУМБ 1 010 млн гривень через збільшення статутного капіталу. Таким чином, незважаючи на негативний вплив девальвації гривні, показник адекватності капіталу, розрахований згідно з рекомендаціями Базельського комітету, на кінець 2008 року становив 21,37 % при нормативному значенні 15 %. Норматив адекватності регулятивного капіталу Банку (H2), розрахований згідно з методикою НБУ, на кінець звітного року склав 14,66 % при необхідному значенні не менш 10 %.

Заходи щодо нарощення обсягів кредитних операцій в першому півріччі 2008 року сприяли збільшенню корпоративного кредитного портфеля за звітний рік на 133,2 млн доларів США, до 1 447,2 млн доларів США, кредитного портфеля приватних клієнтів – на 179,5 млн доларів США, до 582,3 млн доларів США.

В умовах зростання ризикованості операцій з цінними паперами Банк відмовився від використання даного фінансового інструменту задля цілей управління ліквідністю, що спричинило зменшення обсягу цінних паперів, наявних для продажу на 83,7 млн доларів США, до 39,0 млн доларів США.

Погіршення економічного середовища у другій половині 2008 року та девальвація гривні призвели до зниження якості активів, що значно вплинуло на фінансовий результат за 2008 рік.

Операційний дохід Банку після резервування в 2008 році склав 85,2 млн доларів США, що на 5,0 млн менше, ніж у попередньому році. Слід зазначити, що Банк забезпечив зріст доходу за всіма основними складовими операційного доходу.

Збільшення обсягів активних операцій в звітному році порівняно з 2007 роком забезпечило зростання чистого процентного доходу (до резервування) на 64,2 млн доларів США, до 136,1 млн доларів США.

Зростання обсягів документарних операцій та продажу карткових продуктів найбільш вплинуло на збільшення чистого доходу за виплатами та комісійними з 27,1 млн доларів США в 2007 році до 32,1 млн доларів США в 2008 році.

Проте, суттєві витрати на формування резервів під знецінення кредитів, кредитні зобов'язання, цінні папери (116,3 млн доларів США в звітному році порівняно з 16,2 млн доларів США в 2007 році) обумовили скорочення операційного доходу.

Операційні витрати склали в 2008 році 77,7 млн доларів США, що на 25,7 млн доларів вище, ніж в 2007 році. Збільшення операційних витрат було спричинене, перш за все, істотним розширенням мережі відділень протягом минулих двох років та відповідним залученням додаткового персоналу, ростом цін та тарифів.

Таким чином, прибуток до оподаткування в 2008 році знизився на 30,7 млн доларів США порівняно з 2007 роком, до 7,5 млн доларів США. Розформування відстроченого податкового зобов'язання за рахунок зменшення тимчасових різниць збільшило розмір чистого прибутку за 2008 рік до 15,3 млн доларів США.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПУМБ

в тисячах доларів США

Показники	2008 рік	2007 рік
Баланс		
Чисті активи	2 317 815	2 241 217
Заборгованість інших банків	113 573	112 376
Цінні папери	33 542	122 791
Кредити клієнтам	1 902 146	1 675 942
Зобов'язання	1 866 655	1 758 497
Заборгованість перед НБУ	66 805	
Заборгованість перед іншими банками	62 570	71 566
Кошти корпоративних клієнтів	404 443	420 453
Кошти приватних клієнтів	459 031	411 739
Інші залучені кошти	768 920	757 602
Власний капітал	451 160	482 720
Звіт про фінансові результати		
Чистий процентний дохід	136 135	71 982

Показники	2008 рік	2007 рік
Відрахування в резерв на знецінення позик	-103 213	-14 824
Чистий дохід за виплатами та комісійними	32 134	27 115
Торгівельний та інші доходи	20 150	5 971
Операційний дохід	85 206	90 244
Операційні витрати	-77 713	-52 041
Прибуток до оподаткування	7 493	38 203
Витрати з податку на прибуток	7 769	-10 163
Чистий прибуток	15 262	28 040
Достатність капіталу (відповідно до вимог Базельського комітету з банківського нагляду)		
Зважені на ризик активи та позабалансові зобов'язання та ринковий ризик	2 172 787	2 369 998
Капітал 1-го та 2-го рівнів	464 390	504 035
Капітал 1-го та 2-го рівнів/Зважені на ризик активи та позабалансові зобов'язання та ринковий ризик	21,37%	21,27%
Ліквідність		
Активи з терміном погашення до 1 місяця/Зобов'язання з терміном погашення до 1 місяця	0,76	0,92
Активи з терміном погашення до 3 місяців/Зобов'язання з терміном погашення до 3 місяців	0,74	0,96
Співвідношення витрат і доходів		
Операційні витрати/Операційний дохід (до відрахувань у резерв на знецінення позик)	41%	50%
Чистий процентний спред		
Прибутковість продуктивних активів: Процентні доходи/Середні за рік активи, за якими нараховуються проценти	11,5%	10,8%
Вартість платних зобов'язань: Процентні витрати/Середні за рік зобов'язання, за якими сплачуються проценти	7,7%	6,9%
Чистий процентний спред	3,8%	3,8%
Прибутковість		
Прибутковість активів: Чистий прибуток/Активи на кінець року	0,7%	1,3%
Прибутковість власного капіталу: Чистий прибуток/Власний капітал на кінець року	3,4%	5,8%
Кредитний ризик		
Резерв на знецінення позик/Загальна сума позик клієнтам (на кінець року)	6,3%	2,4%
Непрацюючі кредити/Загальна сума кредитів клієнтам	5,2%	0,8%

ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ КЛІЄНТІВ

Робота Банку в 2007 році характеризувалася агресивним нарощуванням показників, тому і основним завданням корпоративного бізнесу ПУМБ в 2008 році стало збереження тенденції зростання і зміцнення здобутих позицій.

В минулому році була розпочата активна співпраця ПУМБ з такими провідними українськими підприємствами, як ТОВ «Снек Експорт» (ТМ «Козацька розвага, ТМ «Флінт», ТМ «Мачо», ТМ «Морські» та інші), ТОВ «Керченський стрілочний завод», ЗАО «СК «Авлита», ОАО «Морской индустри-альный комплекс», ООО «ЮМ «Пролив», АТ «НОРД», ЗАТ «Донецький металургійний завод», ООО «ДЗСМ «Астор», ВАТ «Дружківський завод металевих виробів», ТОВ «СП «Українская восточная рыбная компания», Група підприємств «ТЕРА», Група підприємств «Dresdner Fensterbau», ЗАТ «Пологівський олійноекстракційний завод», ТОВ «Кліон», Група підприємств «ТКС», ВАТ «Івано-Долинський спецкар'єр», ВАТ «Ковельсільмаш», ТОВ «Торгова мережа «Фаворит».

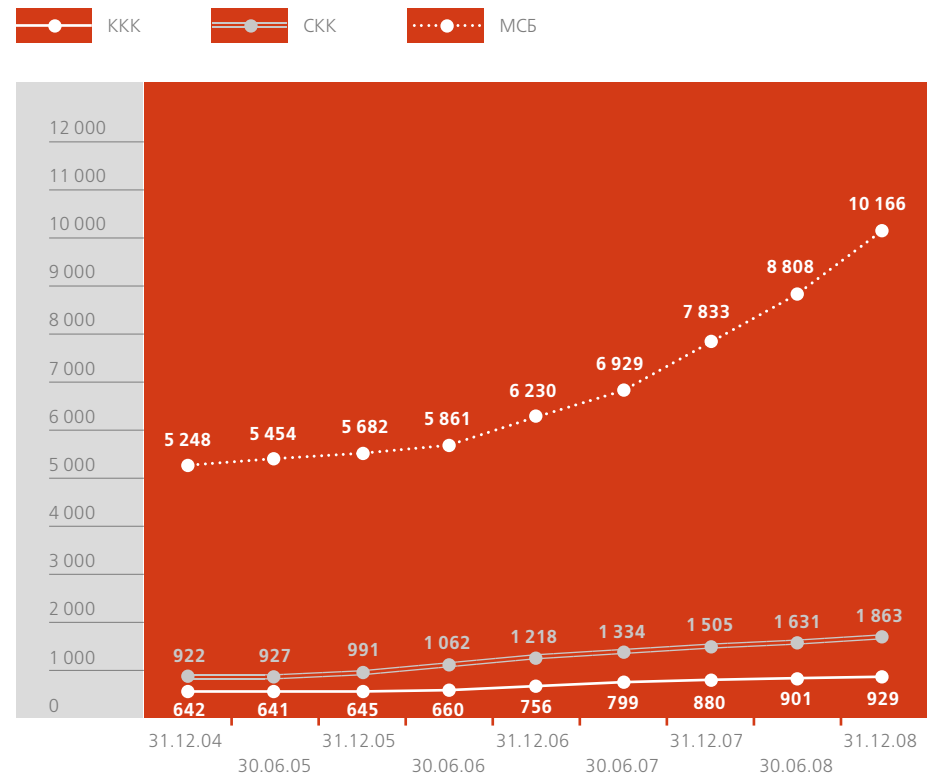
Не зважаючи на складну макроекономічну ситуацію і вплив світової фінансової кризи, ПУМБ не лише зміг протягом року утримати свої позиції на корпоративному ринку, але і за багатьма показниками значно їх поліпшив.

Так, за підсумками року мала місце позитивна динаміка кількості клієнтів: відзначається їх збільшення на 2 740 підприємств (у тому числі кількість крупних корпоративних клієнтів збільшилась на 449, середніх – на 358, представників малого та середнього бізнесу – на 2 333 клієнта). Кількість нових корпоративних клієнтів, залучених за підсумками 2008 року, перевищила результат попереднього року в 1,43 рази. Таким чином, станом на 31 грудня 2008 року кількість корпоративних клієнтів ПУМБ досягла 12 958.

Окрім збільшення клієнтської бази робота корпоративного бізнесу в 2008 році характеризувалася значним збільшенням

обсягу доходу. Так, валовий прибуток від обслуговування корпоративного сегменту зріс на 96,7 млн доларів, або на 75,3 %, і досяг рівня 225,2 млн доларів (у 2007 році – 128,5 млн доларів).

ДИНАМІКА СТРУКТУРИ КОРПОРАТИВНОЇ КЛІЄНТСЬКОЇ БАЗИ

У 2008 році були також завершені дуже важливі проекти в галузі документарних операцій. Успішно реалізовані досить масштабні проекти (наприклад, ліміт одного з таких склав 75 млн доларів США). У даний момент портфель документарних операцій ПУМБ, до речі, перший за розміром в Україні, складає більш ніж 300 млн доларів США. З початку року залучено більше ніж 140 млн доларів прямих інвестицій.

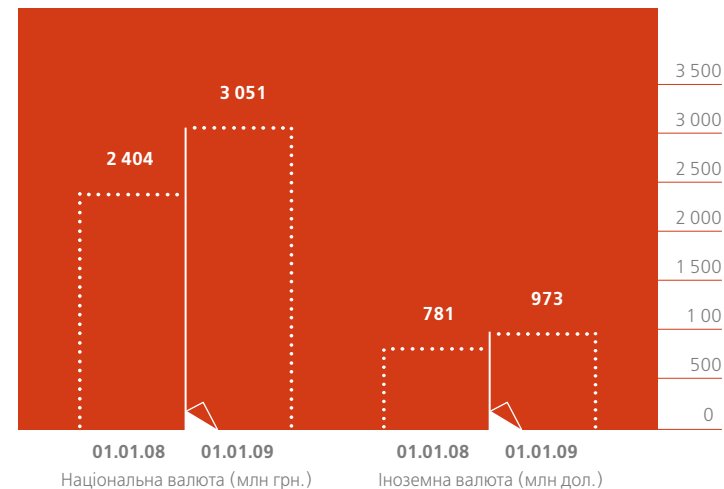
Український ринок цінних паперів відчув вплив світової фінансової кризи вже в першому півріччі 2008 року. Внаслідок відходу з ринку інвесторів-нерезидентів фондовий ринок зазнав значних змін. Наприкінці 2008 року на ринку цінних паперів було зафіксовано декілька технічних дефолтів, проте, більшість компаній все ж змогла реструктурувати заборгованість або шляхом переливу в кредит, або шляхом досягнення угоди з утримувачами про пролонгацію терміну викупу. Не зважаючи на це, ПУМБ на ринку цінних паперів досяг значних результатів за трьома основними бізнес-напрямами:

- випуск боргових цінних паперів: було організовано 5 випусків корпоративних облігацій загальним обсягом 270 млн гривень. Комісійна винагорода, отримана Банком за організацію і розміщення корпоративних облігацій, склала 1,43 млн гривень. Також Банком був здійснений і розміщений випуск власних облігацій на суму 300 млн гривень.
- комісійні операції: за виконання функцій платіжного агента по цінним паперам, а також за комісійні операції для клієнтів винагорода склала 201,5 тис. гривень.
- активні операції з цінними паперами: портфель цінних паперів Банку станом на 31 грудня 2008 року становив 437 млн гривень. Торгівельний дохід за 2008 рік склав 2,3 млн гривень, процентний дохід від операцій з цінними паперами – 96,8 млн гривень.

За результатами торгів за 2008 рік на фондовій біржі ПФТС Банк неодноразово займав лідируючі позиції за обсягами торгів корпоративними облігаціями. Також ПУМБ активно проводив операції з обліку векселів. Станом на 31 грудня 2008 року портфель врахованих векселів становив 265 млн гривень. Процентний дохід від операцій з обліку векселів за 2008 рік склав 40,6 млн гривень, дохід з операцій авалювання векселів – 667 тис. гривень.

Збільшення статутного капіталу в другому кварталі 2008 року дозволило збільшити ліміти фінансування на одного позичальника. Обсяг портфеля корпоративних активів на 31 грудня 2008 року перевищив 1 400 млн доларів США. Збільшення (без урахування курсових коливань) склало більш ніж 800 млн доларів, або 67,4 %.

ДИНАМІКА ПОЗИК КОРПОРАТИВНИМ КЛІЄНТАМ

Однією з задач, на розв'язання яких Банк спрямував значні зусилля у 2007 році, стало продовження розвитку напряму обслуговування клієнтів сегменту малого та середнього бізнесу. Саме тому у першій половині 2008 року була продовжена реалізація початої в 2007 році програми по делегуванню розширених повноважень на видачу кредитних продуктів регіональній мережі Банку, в рамках якої, в результаті підвищення самостійних лімітів і швидкості ухвалення рішень стосовно видачі кредитів, філіями було видано 277 стандартних кредитних продуктів загальним лімітом 32,1 млн доларів США. У другій половині 2008 року під впливом ринкових факторів, коли стало необхідним підсилити контролю за ризиками, самостійні повноваження філій були припинені, і процес кредитування клієнтів сегменту малого та середнього бізнесу став повністю централізованим. Також в рамках програми інтеграції в сегмент малого і середнього бізнесу був запропонований новий кредитний продукт «Рефінансування кредиторської заборгованості».

Діяльність ПУМБ на корпоративному банківському ринку попередні два роки була орієнтована на активне нарощування кредитного портфеля. Однак 2008 рік був ознаменований світовою кризою і пов'язаним з нею дефіцитом ресурсів на міжнародних ринках – всі українські банки, в тому числі і ПУМБ, були вимушені переорієнтуватися на внутрішній ринок ресурсів, що вимагало від Банку внести певні корективи до системи продажу корпоративних продуктів. Також одним з першочергових завдань для ефективного нарощування ресурсної бази стало розширення продуктової лінійки депозитних продуктів. Тому в минулому році ПУМБ запропонував корпоративним клієнтам такі додаткові продукти, як гнучкий депозит, депозит з можливістю поповнення, комбінація «депозит + кредитна лінія», депозит з можливістю зменшення суми вкладу.

Завдяки продуктивній диверсифікації, кількість корпоративних клієнтів-вкладників збільшилась з 239 до 425. Таким чином портфель строкових ресурсів корпоративних клієнтів станом на 31 грудня 2008 року склав 246,3 млн доларів США, що дозволило Банку посісти 11-те місце за обсягом депозитного портфеля корпоративних клієнтів серед банків України (на початок року ПУМБ займав лише 22-е місце).

Вплив зовнішніх чинників і тенденцій банківського ринку привів до необхідності внесення змін до внутрішньої структури, внаслідок чого сталася реструктуризація системи корпоративного бізнесу ПУМБ з урахуванням підвищення системи контролю кредитного портфеля.

Водночас з процесом нарощування показників значна увага приділялася якості обслуговування. В першу чергу, була проведена програма з підвищення професійного рівня співробітників сектору операційного обслуговування, адже саме з цими співробітниками клієнти, як правило, вирішують більшість питань.

З метою формування стійкої позиції ПУМБ на нових бізнес-територіях, а також встановлення партнерських взаємовідносин з діючими клієнтами, в 2008 році було проведено 11 майстер-класів за участю 173 підприємств. В результаті даних заходів клієнтами ПУМБ стали 26 підприємств.

ОБСЛУГОВУВАННЯ ПРИВАТНИХ КЛІЄНТІВ

Не зважаючи на погіршення кон'юнктури на фінансових ринках, ПУМБ залишився вірним своїм партнерам з приватного сектору і продовжив реалізацію стратегії Комфортного банку, ставши ще ближчим до своїх клієнтів-фізичних осіб.

За минулий рік філіальна мережа Банку була збільшена на 22,6 %, і станом на 31 грудня 2008 року вона нараховувала 141 точку продажу. Також, для зручності і комфорту клієнтів, на території України встановлено 508 банкоматів ПУМБ і більш ніж 2 550 банкоматів об'єднаної мережі «Радіус» і АКБ «Укрсоцбанк». Станом на 31 грудня 2008 року ПУМБ встановлено 2 238 POS-терміналів, що складає 2,49 % від усіх терміналів, встановлених банками України.

Завдяки широкому спектру якісних банківських послуг, високому рівню обслуговування, великому досвіду й ідеальній репутації клієнтська база ПУМБ була збільшена на 17,8 % і станом на 31 грудня 2008 року склала 566,7 тисяч клієнтів.

За підсумками 2008 року кредитний портфель роздрібного бізнесу, в порівнянні з аналогічним періодом минулого року, зріс на 45 % і досяг 585 129 тис. доларів США. Такий результат був досягнутий завдяки поліпшенню умов діючих кредитних програм і впровадженню нового інноваційного продукту – «Автокредит-7,77». Для збільшення продажів продукту були проведені маркетингові заходи в цільових каналах, що дозволило стати власниками нових автомобілів більш ніж 8 200 нашим клієнтам.

Наприкінці року, в умовах різких коливань валютного курсу, Банк запропонував продукти, що дозволяють клієнтам знизити платіжне навантаження за існуючими кредитами – «Рефінансування валютних кредитів у гривню», «Кредитні канікули», «Процентні канікули» і «Кредит на придбання майна, що знаходиться в заставі ПУМБ».

Індивідуальний підхід, маркетингові інновації та розширення асортименту депозитних продуктів ПУМБ, не зважаючи на кризові явища, призвели до збільшення залишків коштів на строкових і поточних рахунках приватних клієнтів. За 2008 рік ресурсна база приватних клієнтів була збільшена на 11,4 % і на кінець року склала 458 707 тисяч доларів США. У минулому році для клієнтів значно розширені функціональні можливості депозитів, серед яких: можливість отримання «зростаючих» відсотків, можливість користування депозитними коштами без звернення до Банку, можливість зняття всієї суми депозиту без втрати нарахованих відсотків. Також був впроваджений мультивалютний депозит «Валютний коктейль», в межах якого клієнти можуть розмістити кошти в трьох валютах, що дозволяє мінімізувати валютні ризики й отримати максимальний дохід. Крім того, серед інновацій в депозитних програмах слід виділити внески «Супер Зростаючий» і «Супер Депозит!!!».

Одним із стратегічних завдань розвитку роздрібного бізнесу ПУМБ є підвищення якості обслуговування клієнтів. Для забезпечення високого рівня і здійснення постійного контролю за якістю обслуговування в 2008 році стартував проект «Управління якістю обслуговування клієнтів». На його початковому етапі в листопаді-грудні 2008 року у співпраці з компанією Branchmarking в точках продажу Банку були проведені професійні дослідження якості обслуговування. Після підбиття підсумків планується розробка і реалізація відповідних заходів, спрямованих на підвищення якості та поліпшення стандартів обслуговування клієнтів.

У 2008 році велику увагу Банк приділив підвищенню комфорту в обслуговуванні VIP-клієнтів: була проведена депозитна акція «Ексклюзивне партнерство», в межах якої клієнти безкоштовно отримали пакети банківських послуг і сувенірну продукцію; впроваджені нові депозитні програми «Партнерський Gold» і «Партнерський Platinum». Крім того, з метою

надання сервісу підвищеної якості, у філіалах ПУМБ Києва і Донецька були виділені спеціальні сектори для обслуговування VIP-клієнтів.

ПРОЦЕСИНГОВИЙ ЦЕНТР

Продовжуючи розширення клієнтської бази для надання процесингових послуг, а також послуг банка-гаранта перед платіжними системами при одержанні банками статусів у міжнародних платіжних системах MasterCard Worldwide та Visa International, протягом 2008 року Процесинговий центр ПУМБ залучив на обслуговування 7 українських банків: ВАТ «АКТАБАНК», ВАТ «МОТОР-БАНК», ВАТ «АСТРА БАНК», ВАТ «Златобанк», ВАТ АКБ «Львів», ВАТ «ФОЛЬКСБАНК» та ВАТ «КБ «Акордбанк».

На даний момент послугами Процесингового центру Банку користуються 38 банків-партнерів. Станом на кінець 2008 року ПУМБ разом з банками-партнерами було емітовано більш ніж 2 млн платіжних карток МПС Visa International та MasterCard Worldwide і встановлено 1 997 банкоматів. Так, об'єднана мережа банкоматів ПУМБ і банків-партнерів (мережа «Радіус») і банкоматів АКБ «Укрсоцбанк» складала 3 077 банкоматів. Мережа торгових POS-терміналів ПУМБ і банків-партнерів до кінця 2008 року збільшилася до 3 006 одиниць, POS-терміналів з видачі готівки – до 1 914 одиниць.

З метою реалізації нових і додаткових сервісів для подальшого надання необхідних послуг держателям платіжних карток у травні 2008 року було успішно завершено оновлення версії програмного забезпечення процесингової системи ITM до PR 3.0.

Для забезпечення подальшої можливості процесувати транзакції по карткам МПС MasterCard у зв'язку з переходом системи на нову авторизаційну платформу в 2008 році була виконана міграція на авторизаційну платформу МПС MasterCard Worldwide BankNet.

Протягом 2008 року була продовжена робота з переведу існуючого термінального обладнання, що підключене до Процесингового центру, на прийом та обслуговування чіпових карток міжнародних платіжних систем (банкомати Diebold IX та WincorNixdorf, POS-термінали Hypercom T42xx).

З метою розширення модельного ряду обладнання, що підключається до Процесингового центру ПУМБ, і надання нових послуг банкам-партнерам в 4-ому кварталі 2008 був реалізований і пройшов тестування сервіс прийому готівки в банкоматах NCR, які підтримують дану функцію (функція cash-in), що дозволить банкам-клієнтам Процесингового центру ПУМБ організувати повнофункціональні зони самообслуговування з використанням такого типу обладнання.

ОПЕРАЦІЇ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ

Операції на фінансових ринках ПУМБ супроводжує Казначейське Управління і Управління міжнародних запозичень.

Казначейське Управління курирує ринок валютообмінних і ринок ресурсних операцій. Основними завданнями Управління є оперативне управління консолідованою валютною позицією ПУМБ та оперативне управління ліквідністю.

Купівля і продаж іноземної валюти за гривню і без її участі на українському і міжнародному валютних ринках за доручен-

ням клієнтів Банку і за власний рахунок, арбітражні валютно-обмінні операції проводяться з метою отримання торгового і комісійного доходів. Також цього року ПУМБ почав розробляти і впроваджувати нові продукти по казначейським операціям для реалізації потреб клієнтів Банку. Варто зазначити успішність роботи Казначейського Управління в минулому році, адже 2008 рік характеризувався значною нестабільністю курсу національної валюти, нагадуючи своєрідну гойдалку – укріплення гривні аж до початку осені та її різка девальвація наприкінці року.

Робота на ресурсному ринку України із залучення та розміщення коштів проводиться з метою отримання процентного доходу від розміщення гривневих і валютних ресурсів, проведення арбітражних операцій, а також виконання норм резервування НБУ. У 2008 році основними інструментами ринку, як і раніше, були бланкове кредитування на термін від овернайту до тижня й операції типу «своп» на більш довгі періоди – від одного до трьох місяців.

Якщо говорити про Управління міжнародних запозичень, то варто зазначити, що розмір портфелю залучень цього підрозділу не зазнав істотних змін у порівнянні з обсягом такого портфелю станом на кінець попереднього 2007 року (533 млн доларів США) та становив 532 млн доларів США.

Одним з основних джерел залучення міжнародних запозичень у 2008 році стали синдіковані кредити, обсяг залучення яких становив 204 млн доларів США.

В червні 2008 року Банк залучив синдікований кредит в сумі 50 млн доларів США, більшість інвесторів за яким становили банки країн Близького Сходу та Азії. Ставка залучення ресурсів склала LIBOR + 1,85 % річних. Даний кредит дозволив диверсифікувати базу інвесторів Банку та зробив його ім'я більш відомим на нових фінансових ринках. Організаторами цього кредиту виступили VTB Bank Europe Plc, GarantiBank

International, ING Bank NV. Не зважаючи на те, що кредит з подібною інвесторською базою був дебютним для Банку та одним з перших в Україні, високий рівень довіри до ПУМБ з боку міжнародних фінансових установ дозволив в процесі синдикації збільшити кінцеву суму кредиту на 20 млн доларів США порівняно з попередньо запланованою.

Особливо важливою подією стало для Банку залучення в серпні 2008 року синдікованого кредиту в сумі 154 млн доларів США. Термін залучення склав 1 рік, відсоткова ставка – LIBOR + 1,95 % річних. Цей кредит став для ПУМБ найбільшим за всю історію існування. В результаті стійкого попиту з боку міжнародних інвесторів, в процесі синдикації кінцева сума кредиту значно перевищила початково заплановану суму в розмірі 100 млн доларів США. Організаторами цього кредиту виступили Standard Bank Plc, Raiffeisen Zentralbank Österreich AG, Landesbank Berlin AG, Bayerische Landesbank, UnicreditGroup.

Значну роль у фондуванні Банку відіграють також двосторонні кредити. Так, у травні 2008 року Банк залучив кредит від одного з найбільших світових банків на суму 50 млн доларів США. Сам факт залучення, а також значна сума такого кредиту стали можливими завдяки давнім плідним взаємовідносинам Банку з передовими фінансовими установами світу.

Історично щільними є відносини ПУМБ з міжнародними фінансовими організаціями. У 2008 році Банк пролонгував кредитну лінію в сумі 18 млн доларів США, отриману від Чорноморського Банку Торівлі та Розвитку, з яким ПУМБ активно співпрацює починаючи з 2004 року.

Окрім операцій із залучення ресурсів на міжнародних ринках, які курує Управління міжнародних запозичень, залученням коштів від імені Банку займається Управління документарних операцій. За 12 місяців минулого року Управління залучило із зовнішніх ринків 140 млн дол. прямих інвестицій.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

ПУМБ реалізує інформаційну платформу на принципах централізованої інтеграції як старанно спроектовану і цілісну ідеологію, що визначає розвиток ІТ-архітектури Банку на роки вперед.

У своїй діяльності Банк широко використовує сучасні технології для розвитку ІТ-інфраструктури з застосуванням Сервіс Орієнтованої Архітектури (COA) на базі корпоративної інформаційної шини даних ESB (Enterprise System Bus) та інших технологій. Такий підхід спрощує інтеграцію нових Автоматизованих Систем (АС) в бізнес-процеси Банку, підвищує швидкість впровадження нових і переналаштування існуючих бізнес-процесів, дозволяє повторне (ненадмірне) використання діючих ІТ-сервісів у різних бізнес-процесах. Завдяки консолідації ІТ-ресурсів на основі передових технологій віртуалізації, термінальних серверів, тонких клієнтів, пропонованих такими лідерами ІТ-індустрії, як VMWare, Microsoft, HP, зменшується вартість розробки і оволодіння ІТ-інфраструктурою. Централізація управління (адміністрування) інформаційною інфраструктурою забезпечує підвищення якості ІТ-обслуговування, керованості і надійності функціонування АС.

Завдяки високому рівню автоматизації в системі обслуговування роздрібних клієнтів Andromeda, що був поліпшений у минулому році, розміщення депозиту для клієнта займає лічені хвилини. А завдяки високій інтеграції всіх інформаційних систем Банку будь-який платіж клієнта в корпоративній мережі Банку займає не більше ніж 15-20 хвилин.

В даний час у Першому Українському Міжнародному банку реалізується проект з побудови нового Центру обробки даних (ЦОД) на основі найсучасніших технологій, що забезпечить ще вищий ступінь відмовостійкості роботи інформаційних систем Банку.

Банк продовжує будівництво могутньої технологічно-комунікаційної інфраструктури. Застосовуючи найпередовіші інноваційні досягнення, наприклад, впровадження єдиної реєстрації в інформаційних системах у всіх підрозділах Банку, й орієнтуючись на технологію перенесення обчислень на термінальні сервери з використанням тонких клієнтів, ПУМБ досягає все більшої централізації адміністрування без збільшення чисельності ІТ-персоналу.

З метою захисту інформації ПУМБ продовжує застосовувати передові інформаційні технології і процедури. В минулому році більшість банкоматів підключено до загальнобанківської системи антивірусного захисту, що дозволило знизити до контрольованого рівня загрози вірусних атак на банкомати та покращити надійність їх роботи.

У зв'язку з заміною корпоративного серверу доступу до мережі Інтернет (проху-сервер) була виконана розробка нової системи контролю інтернет-трафіку ISALongAnalyser, що дозволило значно заощадити кошти і зберегти високий рівень контролю використання ресурсів Інтернету.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Напрямок управління ризиками в ПУМБ реалізують два окремих підрозділи – Управління ринкових та операційних ризиків і Управління кредитних ризиків.

Управління ризиками в Банку характеризується прозорим, ступінчастим, формалізованим процесом, який охоплює всі відповідні бізнес-підрозділи й органи Банку – від точок продажу до Наглядової ради.

Управління ринковими ризиками і ризиком ліквідності здійснюється Комітетом з управління активами і пасивами Банку. Засідання Комітету відбуваються з періодичністю від одного тижня до одного місяця залежно від ситуації. На засіданнях Комітету обговорюються питання управління ліквідністю, валютним і процентним ризиком, затверджуються рішення щодо процентних ставок за кредитами і депозитами, складу й обсягів активів і пасивів Банку. Для управління ризиками ліквідності Банк використовує перспективну оцінку з горизонтом прогнозування 9 місяців і сценарне стрес-тестування позиції ліквідності. Це дозволяє за допомогою всебічного аналізу грошових потоків здійснювати ранню діагностику наслідків впливу кризових явищ на ліквідність Банку і своєчасно реагувати на можливі негативні наслідки. Для управління процентними ризиками Банк використовує систему кількісної оцінки процентного ризику через моделювання чистого процентного доходу під ризиком – це дозволяє здійснювати перспективну оцінку зміни чистого процентного доходу внаслідок зміни ринкової процентної ставки. Крім того, для управління процентними ризиками Банк використовує кількісну оцінку дюрації капіталу. Управління валютним ризиком ґрунтується на використанні системи кількісної оцінки валютного ризику за методом Value at Risk та сценарного стрес-тестування. Матеріали для засідань Комітету з управління активами і пасивами Банку готуються Управлінням ринкових та операційних ризиків.

Для управління операційними ризиками ПУМБ використовує систему звітності і діагностики ключових показників усіх видів операційних ризиків, систему реагування і запобігання виникненню їх у майбутньому. Ці системи розроблені відповідно до вимог Базельського комітету з банківського нагляду і рекомендаціями НБУ. Крім того, складовою частиною управління операційним ризиком є договір комплексного банківського страхування (ВВВ). До функцій Управління рин-

кових і операційних ризиків входять також стандартизація і контроль надання прав доступу до внутрішніх інформаційних ресурсів, реалізація програм страхування і реінжиніринг бізнес-процесів Банку.

Фінансовий аналіз побудований як на універсальних підходах для максимального прискорення бізнес-процесу (автоматичні скорингові моделі, тощо), так і на індивідуальному експертному аналізі (в першу чергу, стосовно крупних корпоративних клієнтів, інвестиційних проектів, тощо). Фінансовий аналіз і стандартні скорингові моделі безперервно вдосконалюються й адаптуються, виходячи з умов загального зовнішнього економічного середовища і власної бази дефолтів.

В межах оптимізації роботи з кредитування Банком на тендерній основі була залучена всесвітньо відома компанія «Experian CIS Limited» з метою проведення консалтінгу з побудови ефективного цільового бізнес-процесу в роздрібному бізнесі. За результатами консалтінгу Банк розпочав інтеграцію переробленої на базі кращої світової практики моделі цільового бізнес-процесу, а також прийняв рішення з придбання програмних продуктів компанії «Experian CIS Limited», спрямованих на автоматизацію системи прийняття рішень і розвиток інструментів аналізу і звітності.

В Банку існує багаторівнева система супроводження і моніторингу діючого кредитного портфеля, що охоплює як роботу на точках продажу, так і аналітичну роботу експертів головного офісу. Ця система підкріплена чіткою і прозорою системою звітності і контролю.

ПУМБ на постійній основі проводить всебічний аналіз кредитних ризиків і розвиток процедур його контролю. У 2008 році були суттєво доопрацьовані процедури ідентифікації, визначення і контролю концентрації кредитного ризику. Оновлені процедури спроможні покращити контроль за концентрація-

ми кредитного ризику за різноманітними фінансовими інструментами, галузями економіки, регіонами, валютами кредитування, концентраціями на групи позичальників і передбачають жорсткий контроль лімітів кредитування інсайдерів.

У 2008 році в сегменті роздрібного бізнесу був кардинально переглянутий підхід до перевірки достовірності даних, що надаються клієнтами, а також контрагентами, інтегровані системи протидії шахрайству: верифікація даних, валідація наданих даних, тощо.

Починаючи з минулого року, Банк перейшов на нові стандарти оцінки і формування резервів під кредитні ризики, які найбільшою мірою відповідають вимогам міжнародних стандартів фінансової звітності. Новий підхід дозволив точніше визначати якість кредитного портфеля Банку і забезпечувати стійкість Банку за рахунок достатнього покриття кредитних ризиків, що приймаються.

Усвідомлюючи важливість якісної роботи з заставним майном при контролі кредитного ризику, в 2008 році Банк переробив систему контролю вартості заставного майна: переглянуто порядок роботи з суб'єктами оціночної діяльності, в тому числі вимоги до звіту про оцінку майна і проведення експертної оцінки, переглянуто систему і порядок контролю, рецензування звітів зовнішніх експертів на стадіях прийняття рішень і супроводу портфеля.

Внаслідок кризових явищ протягом четвертого кварталу 2008 року, в кредитних портфелях банків спостерігалася тенденція до підвищення обсягів простроченої заборгованості.

З метою успішного подолання наслідків фінансової кризи, Банк розпочав реалізацію ряду програм: переглянуто підходи до видачі нових кредитів, зокрема, прийнято більш жорсткі вимоги до фінансового стану позичальників, переглянуто

умови кредитних продуктів з метою встановлення більш забезпеченого і захищеного становища Банку, прийнято більш тверді вимоги з концентрації кредитного ризику. Активно ведеться робота зі стабілізації клієнтів, діяльність яких постраждала внаслідок кризових явищ в економіці. Притому, такі заходи здійснюються при глибокому аналізі економічної і фінансової діяльності позичальників.

Банк спрямований на покращення структури кредитних угод (надання додаткового забезпечення і гарантій, контроль за грошовими потоками, тощо). Ці заходи, а також механізми превентивного виявлення потенційно проблемних кредитів, дозволяють Банку контролювати обсяги і динаміку прострочених зобов'язань.

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Досягнення стратегічної мети Банку можливе тільки за умови злагодженої роботи професійної команди, діяльність якої спрямована на розвиток.

Сьогодні персонал ПУМБ – це, перш за все, команда результативних менеджерів із стратегічним підходом до роботи, з широким кругозором, команда, яка не боїться змін та готова розвиватися разом із Банком.

Найважливішим чинником створення конкурентних переваг ПУМБ є підвищення ефективності роботи персоналу.

Досвід відкриття Банком нових точок продажу зумовлює вимогливе ставлення до набору персоналу, який має бути кваліфікованим, здатним якісно й оперативно виконувати поставлені завдання. У 2008 році були вдосконалені про-

цедури кадрового менеджменту, в практику був упроваджений новий підхід до роботи з кандидатами. Особлива увага звертається на загальні для співробітників Банку компетенції: професіоналізм, цілеспрямованість, бажання працювати на досягнення загального результату. Здібності кандидатів розглядаються на предмет відповідності не тільки посаді, але й організації в цілому, її корпоративній культурі, у зв'язку з чим приймаються до уваги як професійно-кваліфікаційні, так і особисті якості.

Для визначення і перевірки необхідних якостей упроваджені єдині шаблони структурованих співбесід для фахівців і керівників середньої ланки, обов'язкове професійне і психологічне тестування на відповідність вимогам Банку кандидатів на вакантні посади, як на етапі прийому, так і після закінчення Адаптаційної програми.

В 2008 році акцент у навчанні персоналу зроблено на активізацію внутрішнього навчання силами корпоративних тренерів для продавців банківських послуг як корпоративного, так і роздрібного бізнесу.

Для керівників середньої ланки реалізовано навчальний проєкт набуття навичок управління начальниками відділів і керівниками відділень всіх філій.

В минулому році отримало подальший розвиток електронне дистанційне навчання: для однієї з масових спеціальностей Банку був введений новий електронний курс «Платежі».

Велика увага в Банку приділяється утриманню персоналу. В результаті реалізованого комплексу заходів плінність персоналу, не зважаючи на зростання цього показника на ринку праці України в цілому, по Банку знижена на 20 %, а в категорії керівників досягнуте її мінімальне значення за останні 3 роки.

Продовжено нормування праці – в звітному році ці роботи проведені стосовно Управління інформаційних технологій.

З метою розвитку системи мотивації персоналу проведено загальнобанківський конкурс «Кращий по професії» в номінаціях: «Кращий кредитний експерт», «Кращий касир банку», «Найдинамічніше відділення» та інших.

Восени 2008 року Банк зорганізував перший турнір з міні-футболу «Кубок ПУМБ», захід, проведення якого стане доброю традицією.

Протягом року у всіх філіях Банку були здійснені командотворюючі заходи, основна мета яких – розвиток позитивних внутрішніх відносин у колективі і відчуття впевненості в собі та колегах, адаптація новачків, зміцнення команди, девіз якої «Разом – ми перші!»

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Перший Український Міжнародний банк прагне відповідати найвищим стандартам у всіх сферах своєї діяльності, у тому числі і в сфері соціальної відповідальності бізнесу – одному з важливіших аспектів стратегії Банку, його невід'ємній складовій частині з моменту утворення установи. Ефективне корпоративне управління, чітка система цінностей – засади, на яких ґрунтується діяльність ПУМБ.

Одним з пріоритетів Першого Українського Міжнародного банку у сфері соціальної відповідальності бізнесу є питання залучення та утримання висококваліфікованих працівників.

ПУМБ інвестує кошти у розвиток персоналу, розробку ефективної політики у сфері умов праці, турбується про розвиток людських ресурсів шляхом реалізації навчальних програм та програм підготовки і підвищення кваліфікації працівників.

Банк забезпечує стабільну, відповідну соціальним потребам оплату праці персоналу та гарантує виконання з боку керівництва умов соціального пакету, складовими якого є соціальний захист працівників, охорона їх здоров'я, навчання і розвиток персоналу, комфортні умови праці, корпоративні заходи.

Протягом кількох років Банк є базою практики для студентів багатьох вищих навчальних закладів країни. ПУМБ реалізовує профорієнтаційну діяльність, беручи участь у днях кар'єри, що організуються вузами та місцевими органами влади.

Важливим питанням у сфері соціальної відповідальності Першого Українського Міжнародного банку є підтримка значущих національних культурних та мистецьких проєктів, допомога медичним установам та закладам освіти.

Впродовж 15 років ПУМБ виступає партнером Міжнародного фестивалю «Зірки світового балету», організованого відомим танцівником Вадимом Писаревим.

З метою сприяння розвитку української культури, за підтримки ПУМБ була розширена географія проведення фестивалю. У 2008 році концертні вистави «Зірок світового балету» з приголомшливим успіхом пройшли на сценах Донецька й Одеси.

Піклуючись про долю молодих талановитих танцівників балету, Банк протягом 15 років від дня створення надає постійну підтримку «Школі хореографічної майстерності Вадима Писарева», єдиному закладу подібного профілю в регіоні. За участю Банку школа відкрила філії в Донецькій області – її підрозділи успішно функціонують у Горлівці та Маріуполі.

З 1997 року Банк надає допомогу Донецькому дитячому онкогематологічному центру «Надія». ПУМБ бере участь у забезпеченні Центру обладнанням, регулярно здійснює оновлення його технічної бази та програмного забезпечення, виділяє кошти на придбання медикаментів, допомагає медичному

персоналу в організації заходів для дітей, які знаходяться на лікуванні в Центрі. У 2008 році за ініціативою ПУМБ розпочата і досі триває благодійна акція «Надія на життя» зі збору коштів на придбання спеціального обладнання для сепарації крові. До акції залучені працівники, партнери та клієнти Банку.

У 2008 році Банком започаткована і частково реалізована програма «ПУМБ – майбутнім партнерам». Чудові дитячі майданчики, обладнані Першим Українським Міжнародним банком, відкрились у Миколаєві, Запоріжжі, Севастополі і Донецьку.

ПУМБ прагне до того, щоб його соціальна і добродійна діяльність сприяла постійному і гармонійному розвитку суспільства.

ПЕРСПЕКТИВИ НА 2009 РІК

Згідно зі встановленими пріоритетами у 2009 році ПУМБ зосередить зусилля на збереженні достатнього рівня ліквідності, управлінні якістю кредитного портфеля та підтримці режиму економії операційних витрат.

Для підтримки достатнього рівня ліквідності Банк планує нарощувати високоліквідні активи на міжбанківському ринку. Використовуючи наш авторитет на ринках міжнародних за позичень, ми продовжимо розвивати партнерські стосунки з іноземними інвесторами. Важливим джерелом фондування Банку на внутрішньому ринку в 2009 році залишаться кошти роздрібних клієнтів.

В умовах заглиблення фінансової кризи і спаду виробництва в реальному секторі економіки України, ПУМБ продовжить запроваджувати зважену кредитну політику, спрямовану, в першу чергу, не на зростання обсягів кредитування, а на

підтримку якості кредитного портфеля, скорочення проблемних активів як в роздрібному, так і в корпоративному бізнесі.

У 2009 році Банк не планує розширювати мережу відділень. Особлива увага буде приділятися ефективності та результативності вже існуючої мережі.

Не зважаючи на фінансово-економічну кризу, у наступному році Банк планує утримати існуючу позицію в рейтингу банків по активах.

Я впевнений, що ПУМБ має здатність до швидкого та гнучкого реагування на будь-які ринкові перетворення, і вірю, що майбутнє Банку має під собою міцний базис, найважливішим елементом якого є професіоналізм наших працівників.

Рафал Ющак

Голова Правління ПУМБ

Донецьк – Київ, квітень 2009 року

Закрите акціонерне товариство
«Перший Український Міжнародний Банк»

Фінансова звітність з висновком незалежних аудиторів
за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року

Зміст

28	Звіт незалежних аудиторів
30	Баланс
32	Звіт про прибутки та збитки
33	Звіт про рух грошових коштів
35	Звіт про зміни у капіталі

Примітки до фінансової звітності

37	1. Основна діяльність
37	2. Операційне середовище Банку
38	3. Основа складання звітності
39	4. Огляд основних положень облікової політики
53	5. Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики
54	6. Грошові кошти та їх еквіваленти
54	7. Залишки коштів на рахунках в НБУ
55	8. Кошти в інших банках
56	9. Кредити клієнтам
60	10. Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу
61	11. Основні засоби, інвестиційна нерухомість та нематеріальні активи
64	12. Заборгованість перед Національним банком України
65	13. Кошти інших банків
66	14. Кошти клієнтів

67	15. Випущені єврооблігації
68	16. Випущені облігації
69	17. Інші позикові кошти
71	18. Інші зобов'язання
72	19. Похідні фінансові інструменти
73	20. Капітал
74	21. Аналіз за сегментами
80	22. Процентні доходи та витрати
81	23. Винагороди та комісії отримані та сплачені
82	24. Інші доходи та витрати
83	25. Операційні витрати
84	26. Податок на прибуток
86	27. Управління ризиками
100	28. Справедлива вартість фінансових інструментів
103	29. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення
105	30. Умовні та договірні зобов'язання
109	31. Операції зі зв'язаними сторонами
112	32. Капітал
115	33. Події після дати балансу

Звіт незалежних аудиторів

АКЦІОНЕРАМ І ПРАВЛІННЮ ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Ми виконали аудит фінансової звітності Закритого акціонерного товариства «Перший Український Міжнародний Банк» (далі – «Банк»), що додається, яка включає баланс станом на 31 грудня 2008 року, звіт про прибутки та збитки, звіт про рух грошових коштів та звіт про зміни у капіталі за рік, що закінчився зазначеною датою, а також інформацію про суттєві аспекти облікової політики та інші примітки до фінансової звітності.

Відповідальність керівництва за фінансову звітність

Керівництво несе відповідальність за складання і достовірне представлення цієї фінансової звітності згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності. Це включає розробку, запровадження і підтримання системи внутрішнього контролю, необхідної для складання та достовірного представлення фінансової звітності, що не містить суттєвих помилок внаслідок недобросовісних або помилкових дій; вибір і застосування належної облікової політики та здійснення бухгалтерських оцінок, доцільних в умовах, що склалися.

Відповідальність аудитора

Нашим обов'язком є надання висновку стосовно зазначеної фінансової звітності на підставі проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають, щоб ми дотримувались норм професійної етики та спланували і провели аудиторську перевірку таким чином, щоб отримати достатню впевненість у тому, що фінансова звітність не містить суттєвих помилок.

Аудит включає виконання процедур з метою отримання аудиторських доказів стосовно сум і інформації, що розкриваються у фінансовій звітності. Вибір процедур здійснюється на розсуд аудитора, що включає оцінку ризику істотного викривлення фінансової звітності внаслідок недобросовісних або помилкових дій. При оцінці цього ризику аудитор розглядає систему внутрішнього контролю, що застосовується для складання і достовірного представлення фінансової звітності з метою планування необхідних, за даних умов, процедур аудиту, а не з метою надання висновку щодо ефективності системи внутрішнього контролю. Аудит також включає аналіз застосованих принципів бухгалтерського обліку та обґрунтованості облікових оцінок, здійснених керівництвом, а також аналіз загального представлення фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і належними для формування аудиторського висновку.

Висновок

Ми вважаємо, що фінансова звітність в усіх суттєвих аспектах достовірно відображає фінансовий стан Банку на 31 грудня 2008 року, а також результати його діяльності та рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Ernst & Young Audit Services LLC

22 квітня 2009 року

Баланс за станом на 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

Баланс за станом на 31 грудня 2008 року

	Примітки	2008 рік	2007 рік
Активи			
Грошові кошти в касі та в дорозі	6	57 418	57 223
Залишки коштів на рахунках в НБУ	7	41 668	54 856
Кошти в інших банках	8	113 573	112 376
Кредити клієнтам	9	1 902 146	1 675 942
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	10	33 542	122 791
Цінні папери, наявні для продажу, які передані у заставу за договорами «репо»	10	162	20 101
Поточні активи з податку на прибуток		7 097	-
Інші активи		12 707	19 722
Основні засоби	11	142 100	171 063
Інвестиційна нерухомість	11	4 979	4 406
Нематеріальні активи	11	2 423	2 737
Всього активи		2 317 815	2 241 217
Зобов'язання			
Заборгованість перед НБУ	12	66 805	-
Кошти інших банків	13	62 570	71 566
Кошти клієнтів	14	863 474	832 192
Єврооблігації випущені	15	283 739	282 896

Баланс за станом на 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

	Примітки	2008 рік	2007 рік
Облігації випущені	16	37 601	59 586
Інші позикові кошти	17	485 181	474 706
Поточне зобов'язання з податку на прибуток		-	2 205
Інші зобов'язання	18	55 449	11 263
Відстрочене податкове зобов'язання	26	11 836	24 083
Всього зобов'язання		1 866 655	1 758 497
Капітал			
Акціонерний капітал	20	344 897	325 868
Емісійний дохід		7 377	11 247
Резерв переоцінки приміщень		56 380	67 556
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу		(1 900)	32
Резерв курсових різниць		(264 583)	6 410
Інші резерви		241 594	(2 856)
Нерозподілений прибуток		67 395	74 463
Всього капітал		451 160	482 720
Всього зобов'язання і капітал		2 317 815	2 241 217

Підписано від імені Правління 22 квітня 2009 року.

Рафал Ющак
(Голова Правління)

О. М. Мошкалова
(Головний бухгалтер)

Звіт про прибутки та збитки за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

Звіт про прибутки та збитки за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року

	Примітки	2008 рік	2007 рік
Процентні доходи	22	307 094	168 275
Процентні витрати	22	(170 959)	(96 293)
Чисті процентні доходи	22	136 135	71 982
Резерв під зменшення корисності кредитів	9	(103 213)	(14 824)
Чистий процентний дохід після резерву під зменшення корисності		32 922	57 158
Комісійні доходи	23	44 249	37 436
Комісійні витрати	23	(12 115)	(10 321)
Чисті винагороди та комісії отримані	23	32 134	27 115
Доходи за вирахуванням витрат за операціями з торгівлі іноземною валютою		12 721	3 997
Курсові різниці		17 956	824
Доходи за вирахуванням витрат від інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу		2 944	315
Резерв під кредитні зобов'язання	30	(7 020)	(1 343)
Резерв під зменшення корисності інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	10	(6 029)	-
Інші доходи та витрати	24	(422)	2 178
Операційний дохід		85 206	90 244
Операційні витрати	25	(77 713)	(52 041)
Прибуток до оподаткування		7 493	38 203
Дохід/(витрати) з податку на прибуток	26	7 769	(10 163)
Чистий прибуток за рік		15 262	28 040

Примітки на сторінках 37-115 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Річний звіт за 2008 рік

Звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

Звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року

	2008 рік	2007 рік
Рух грошових коштів в процесі операційної діяльності		
Проценти отримані	304 122	163 520
Проценти сплачені	(169 034)	(77 987)
Винагороди та комісії отримані	44 329	37 333
Винагороди та комісії сплачені	(11 944)	(10 322)
Дохід від операцій з іноземними валютами	12 721	3 997
Інший дохід	1 893	772
Інші витрати	(64 682)	(42 447)
Податок на прибуток сплачений	(9 444)	(5 282)
Рух грошових коштів в процесі операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях	107 961	69 584
Чисте (збільшення)/зменшення операційних активів		
Залишок обов'язкового резерву в НБУ	(9 387)	(15 337)
Кошти в інших банках	(12 335)	8 247
Кредити клієнтам	(696 383)	(1 008 398)
Інші активи	(422)	(5 280)
Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань		
Заборгованість перед НБУ	66 805	-
Кошти інших банків	15 626	17 019

Звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

	2008 рік	2007 рік
Кошти клієнтів	233 162	321 892
Інші зобов'язання	(3 588)	1 169
Чисті грошові кошти, використані в операційній діяльності	(298 561)	(611 104)
Рух грошових коштів в процесі інвестиційної діяльності		
Придбання основних засобів та нематеріальних активів	(26 855)	(44 684)
Надходження від продажу основних засобів	383	283
Придбання інвестиційних цінних паперів	(381 694)	(2 033 342)
Надходження від продажу та погашення цінних паперів	429 824	1 965 756
Чисті грошові кошти, отримані від інвестиційної діяльності	21 658	(111 987)
Рух грошових коштів в процесі фінансової діяльності		
Надходження від випущених єврооблігацій	-	271 657
Надходження від випущених облігацій	98 898	59 887
Погашення випущених облігацій	(103 525)	-
Надходження від інших позикових коштів	511 089	464 239
Погашення інших позикових коштів	(496 409)	(286 661)
Випуск акцій	208 176	235 004
Чисті грошові кошти, отримані від фінансової діяльності	218 229	744 126
Вплив курсових різниць на грошові кошти та їх еквіваленти	35 726	480
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів	(22 948)	21 515
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	167 160	145 645
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року (Примітка 6)	144 212	167 160

Звіт про зміни у капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

Звіт про зміни у капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року

	Акціо- нерний капітал	Емі- сійний дохід	Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	Резерв переоцінки приміщень	Резерв курсових різниць	Інші резерви	Нерозпо- ділений прибуток	Всього капітал
Залишок на 1 січня 2007 року	90 864	11 247	(43)	31 269	6 410	(2 856)	45 669	182 560
Переоцінка приміщень	-	-	-	49 389	-	-	-	49 389
Перенесення амортизації переоцінених приміщень	-	-	-	(754)	-	-	754	-
Чистий дохід від зміни справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	-	-	398	-	-	-	-	398
Реалізовані доходи від інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	-	-	(315)	-	-	-	-	(315)
Податковий ефект, віднесений безпосередньо на капітал	-	-	(8)	(12 348)	-	-	-	(12 356)
Чистий дохід, визнаний безпосередньо у складі капіталу	-	-	75	36 287	-	-	754	37 116
Чистий прибуток за рік	-	-	-	-	-	-	28 040	28 040
Всього визнаний дохід	-	-	75	36 287	-	-	28 794	65 165

Примітки на сторінках 37-115 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Річний звіт за 2008 рік

Звіт про зміни у капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

	Акціо- нерний капітал	Емі- сійний дохід	Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	Резерв переоцінки приміщень	Резерв курскових різниць	Інші резерви	Нерозпо- ділений прибуток	Всього капітал
Випуск акцій (Примітка 20)	235 004	-	-	-	-	-	-	235 004
Залишок на 31 грудня 2007 року	325 868	11 247	32	67 556	6 410	(2 856)	74 463	482 720
Переоцінка приміщень	-	-	-	23 309	-	-	-	23 309
Перенесення амортизації переоцінених приміщень	-	-	-	(1 005)	-	-	1 005	-
Переоцінка інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	-	-	(2 314)	-	-	-	-	(2 314)
Податковий ефект, віднесений безпосередньо на капітал	-	-	407	(5 827)	-	-	-	(5 420)
Чистий дохід, визнаний безпосередньо у складі капіталу	-	-	(1 907)	16 477	-	-	1 005	15 575
Чистий прибуток за рік	-	-	-	-	-	-	15 682	15 682
Всього визнаний дохід	-	-	(1 907)	16 477	-	-	16 687	31 257
Випуск акцій (Примітка 20)	208 176	-	-	-	-	-	-	208 176
Курсові різниці	(189 147)	(3 870)	(25)	(27 653)	(270 993)	244 450	(23 755)	(270 993)
Залишок на 31 грудня 2008 року	344 897	7 377	(1 900)	56 380	(264 583)	241 594	67 395	451 160

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року

1. ОСНОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Закрите акціонерне товариство «Перший Український Міжнародний банк» (далі – «Банк») було засновано 20 листопада 1991 року, і Банк розпочав свою діяльність у квітні 1992 року. Банк надає повний спектр банківських послуг, включаючи залучення депозитів та надання кредитів, інвестування в цінні папери, платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну валют, випуск платіжних карток і обробка операцій з ними.

Юридична адреса Банку: вул. Університетська, 2-а, Донецьк, Україна. За станом на 31 грудня 2008 року Банк мав 11 філій по всій Україні. За станом на 31 грудня 2008 року в Банку працювало 3 271 особа (2007 рік – 2 829 осіб).

За станом на 31 грудня 2008 року акціонерами Банку є ТОВ «СКМ ФІНАНС» (89,9 % акціонерного капіталу), компанія Ukrainian Steel Holdings Ltd (USH) (10,0 % акціонерного капіталу) та фізична особа (0,1 % акціонерного капіталу) (31 грудня 2007 року: ТОВ «СКМ ФІНАНС» – 99,8 % акціонерного капіталу та фізична особа – 0,2 % акціонерного капіталу). Кінцевим контролюючим власником Банку є громадянин України пан Р. Л. Ахметов.

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ БАНКУ

Незважаючи на те, що економіку України визнано ринковою, вона продовжує демонструвати деякі особливості, які більшою мірою властиві перехідній економіці. Такі особливості включають, але не обмежуються, низький рівень ліквідності на ринках капіталу, відносно високий рівень інфляції й наявність валютного контролю, що не дозволяє національній валюті бути ліквідним засобом платежу за межами України. Стабільність економіки України в значній мірі залежатиме від політики та дій уряду, спрямованих на реформування адміністративної й правової систем, а також економіки в цілому. Як наслідок, операціям в Україні властиві ризики, не типові для країн з розвинутою економікою.

На українську економіку впливають ринкові коливання і зниження темпів економічного розвитку у світовій економіці. Світова фінансова криза, що триває, призвела до нестабільності на ринках капіталу, суттєвого погіршення ліквідності в банківському секторі та посилення умов кредитування, а також суттєвого знецінення національної валюти по відношенню до основних валют. Крім цього, у IV-му кварталі 2008 року міжнародні агентства почали знижувати кредитний рейтинг країни. Незважаючи на стабілізаційні міри, що вживаються урядом України з метою забезпечення ліквідності й рефінансування закордонних позик українських банків і компаній, існує невизначеність щодо можливості доступу до джерел капіталу, а також вартості капіталу для Банку і його контрагентів, що може вплинути на фінансовий стан, результати операцій і економічні перспективи Банку.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

Крім цього, позичальники Банку можуть відчувати погіршення ліквідності, що, в свою чергу, може вплинути на їхню здатність сплачувати заборгованість перед Банком. Внаслідок зменшення вартості цінних паперів на місцевому та світових ринках Банк може відчувати наслідки суттєвого зниження справедливої вартості цінних паперів, переданих у забезпечення кредитів, наданих Банком. Аналогічно, зменшення цін на ринку нерухомості України може вплинути на повернення кредитів, виданих Банком під заставу нерухомого майна. Оскільки ця інформація є загальнодоступною, Банк представив переглянуту оцінку очікуваних майбутніх грошових потоків у складі оцінки зменшення корисності. Керівництво вважає, що воно вживає всі необхідні заходи щодо підтримки економічної стабільності Банку за цих умов.

3. ОСНОВА СКЛАДАННЯ ЗВІТНОСТІ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ця фінансова звітність складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»).

Фінансова звітність складена на основі принципу історичної вартості, за винятком інвестиційної нерухомості, похідних фінансових інструментів та інвестицій, наявних для продажу, які оцінювались за справедливою вартістю.

Фінансова звітність представлена в тисячах доларів США («тис. дол. США»), якщо не зазначено інше.

ОБЛІК В УМОВАХ ІНФЛЯЦІЇ

Україна вважалася країною з гіперінфляційною економікою протягом десятирічного періоду, що закінчився 31 грудня 2000 року. Тому Банк застосовував МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції». Вплив застосування МСБО 29 полягає в тому, що немонетарні статті були перераховані в одиниці виміру, які були дійсні на 31 грудня 2000 року, із застосуванням індексу споживчих цін, і ці перераховані показники були покладені в основу облікових записів в наступних облікових періодах.

ЗМІНИ В ОБЛІКОВІЙ ПОЛІТИЦІ

Протягом року Банк застосував наведені нижче нові та змінені МСФЗ:

Перекласифікація фінансових активів – Поправки до МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» і МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»

Поправки до МСФЗ (IAS) 39 та МСФЗ (IFRS) 7, випущені 13 жовтня 2008 року, дозволяють за певних обставин перекласифікацію непохідних фінансових активів з категорії призначених для торгівлі. Поправки також дозволяють перекласифікацію певних фінансових активів з категорії наявних для продажу до категорії позик і дебіторської заборгованості. Поправки набувають чинності 1 липня 2008 року. Перекласифікації, здійснені в періодах, що починаються 1 листопада 2008 року або після цієї дати, набувають чинності з дати такої перекласифікації. Банк прийняв рішення не проводити перекласифікації будь-яких фінансових активів з категорії утримуваних для торгівлі або наявних для продажу і, отже, ці поправки не мали впливу на фінансовий стан або результати діяльності Банку.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

3. ОСНОВА СКЛАДАННЯ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ПЕРЕКЛАСИФІКАЦІЇ

У залишках 2007 року було здійснено такі перекласифікації:

Сума	Згідно з попереднім періодом	Перекласифікація	Коментар
240	Операційні витрати	Інші доходи та витрати	Необхідність кращого представлення
2 856	Нерозподілений прибуток	Інші резерви	Представити кумулятивні курсові різниці, пов'язані зі статтями капіталу, як окремий компонент (Примітка 20)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

ФІНАНСОВІ АКТИВИ

Первісне визнання

Згідно з положеннями МСБО 39, фінансові активи класифікуються відповідно як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку; кредити і дебіторська заборгованість; інвестиції, утримувані до погашення, або фінансові активи, наявні для продажу. При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати, безпосередньо пов'язані зі здійсненням операції. Під час первісного визнання фінансових активів Банк відносить їх до відповідної категорії.

Дата визнання

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів визнаються на дату розрахунку, тобто дату, коли Банк отримує або передає актив. До стандартних операцій з купівлі-продажу відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в рамках яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

Кредити і дебіторська заборгованість

Кредити і дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами, що не котируються на активному ринку. Договори по них не укладаються з метою негайного або короткострокового перепродажу,

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

і вони не класифікуються як торгові цінні папери або інвестиційні цінні папери, наявні для продажу. Такі активи відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка. Прибутки та збитки за такими активами відображаються у звіті про прибутки та збитки при вибутті або зменшенні корисності кредитів та дебіторської заборгованості, а також в процесі амортизації.

Фінансові активи, наявні для продажу

Фінансові активи, наявні для продажу, являють собою непохідні фінансові активи, класифіковані як наявні для продажу або ті, що не включені до категорії фінансових активів, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, фінансові активи, утримувані до погашення, або кредити і дебіторська заборгованість. Після первісного відображення в обліку фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю, при цьому прибутки та збитки відображаються як окремий компонент у складі капіталу до моменту вибуття або зменшення корисності інвестиції. У цьому випадку сукупний прибуток або збиток, раніше відображений у складі капіталу, включається до звіту про прибутки та збитки. При цьому проценти, що розраховуються за методом ефективного відсотка, відображаються у звіті про прибутки та збитки.

Визначення справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових інструментів, що знаходяться в активному обігу на організованих фінансових ринках на дату балансу, визначається за ринковими котируваннями або ціною дилерів (ціна покупця за довгою позицією та ціна продавця за короткою позицією) без будь-якого вирахування витрат на здійснення операції.

Справедлива вартість всіх інших фінансових інструментів, що не мають активного обігу на ринку, визначається з використанням відповідних методів оцінки, які включають використання чистої дисконтованої вартості, порівняння з ідентичними інструментами, стосовно яких існує інформація про ринкові ціни, моделі опціонного ціноутворення та інші відповідні методи оцінки.

Згортання

Згортання фінансових активів та зобов'язань із відображенням підсумку в балансі здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати згортання і наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання.

ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Грошові кошти утримуються з метою виконання короткострокових грошових зобов'язань, а не для інвестиційних або інших цілей. Для того, щоб інвестиція кваліфікувалась як еквівалент грошових коштів, вона повинна вільно конвертуватись у відповідну грошову суму і мати незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки на кореспондентських рахунках та депозитах «овернайт», розміщених в інших банках, грошові кошти в касі та залишки коштів на рахунках в НБУ, за винятком обов'язкового резерву.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ДОРОГОЦІННІ МЕТАЛИ

Золото та інші дорогоцінні метали відображаються за цінами купівлі НБУ, які приблизно відповідають справедливій вартості, з дисконтом по відношенню до котирувань Лондонської біржі металів. Зміни в цінах купівлі НБУ обліковуються як курсові різниці по операціях з дорогоцінними металами в складі курсових різниць.

ОБОВ'ЯЗКОВІ РЕЗЕРВИ

Обов'язкові резерви обліковуються за амортизованою вартістю і являють собою кошти, що не можуть використовуватись для фінансування повсякденних операцій Банку і, відповідно, не вважаються компонентами грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання звіту про рух грошових коштів.

ДОГОВОРИ «РЕПО» І ЗВОРОТНОГО «РЕПО»

Договори продажу та зворотної купівлі цінних паперів (договори «репо») відображаються у звітності як забезпечені операції фінансування. Цінні папери, продані за договорами «репо» та зворотного «репо», продовжують відображатись у балансі. Цінні папери не перекласифікуються у балансі поки контрагент не отримає права на продаж або повторну заставу цих цінних паперів за умовами договору або загальноприйнятої практики. В цьому разі вони перекласифікуються в цінні папери, передані у заставу за договорами «репо». Відповідні зобов'язання включаються до складу коштів інших банків або інших позикових коштів. Придбання цінних паперів за договорами зворотного продажу (зворотного «репо») відображається у складі коштів в інших банках або кредитів клієнтам, залежно від ситуації. Різниця між ціною продажу і ціною зворотної купівлі розглядається як проценти і нараховується протягом строку дії договорів «репо» за методом ефективної прибутковості.

Цінні папери, позичені контрагентам, відображаються у балансі. Цінні папери, позичені Банком, визнаються у балансі тільки при реалізації третім особам і відображаються у звіті про прибутки та збитки як результат від операцій з торговими цінними паперами.

Зобов'язання щодо їх повернення відображається за справедливою вартістю як зобов'язання за торговими операціями.

ПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ

У ході своєї звичайної діяльності Банк використовує різні похідні фінансові інструменти (включаючи форварди і свопи) на валютних ринках і ринках капіталу. Ці фінансові інструменти призначаються для торгівлі й спочатку відображаються за справедливою вартістю. Справедлива вартість визначається на основі ринкових котирувань або моделей оцінки, що ґрунтуються на поточній ринковій і договірній вартості відповідних базових інструментів та інших факторах. Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю відображаються в складі активів, а з від'ємною справедливою вартістю – у складі зобов'язань. Доходи й витрати від операцій із зазначеними інструментами відображаються у звіті про прибутки та збитки в складі чистих доходів по операціях з інвестиційними цінними паперами, наявними для продажу, або чистих доходів по операціях в іноземній валюті (торговельні операції), залежно від виду фінансового інструменту.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ВЕКСЕЛІ

Векселі включаються до складу інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу, або до складу кредитів клієнтам, в залежності від цілей і умов їх придбання, та визнаються і в подальшому переоцінюються у відповідності до облікової політики, яка застосовується до цих категорій активів.

ЗМЕНШЕННЯ КОРИСНОСТІ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ

На кожну дату балансу Банк визначає наявність об'єктивних ознак зменшення корисності фінансового активу або групи фінансових активів. Вважається, що фінансовий актив або група фінансових активів зазнали зменшення корисності тільки в разі наявності об'єктивних ознак зменшення корисності в результаті однієї або більше подій, що відбулись після первісного визнання фінансового активу («збиткова подія»), і така подія (чи події) впливає на суму або час очікуваних майбутніх грошових потоків від фінансового активу або групи фінансових активів, які можна достовірно визначити. Ознака зменшення корисності може включати свідчення, що позичальник або група позичальників зазнає значних фінансових труднощів, несплату або прострочення сплати процентів чи основної суми, ймовірність визнання їх банкрутами або призначення іншої фінансової реорганізації, і коли наявна інформація свідчить про вимірне зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад зміни у простроченій заборгованості чи економічній ситуації, що пов'язують з неспроможністю погасити зобов'язання (дефолтом).

Кошти в інших банках та кредити клієнтам

Що стосується коштів в інших банках та кредитів клієнтам, що відображаються за амортизованою вартістю, Банк спочатку визначає, чи існують об'єктивні індивідуальні ознаки зменшення корисності фінансових активів, кожен з яких окремо є суттєвим, а також сукупні ознаки зменшення корисності фінансових активів, кожен з яких окремо не є суттєвим. У випадку, якщо об'єктивні ознаки зменшення корисності розглянутого окремо фінансового активу (суттєвого або несуттєвого) відсутні, цей актив включається до групи фінансових активів зі схожими характеристиками кредитного ризику.

Така група фінансових активів оцінюється в сукупності на предмет зменшення корисності. Активи, що оцінюються окремо на предмет зменшення корисності, і стосовно яких визнається або продовжує визнаватися збиток від зменшення корисності, не включаються до сукупної оцінки на предмет зменшення корисності.

За наявності об'єктивних ознак понесення збитку в результаті зменшення корисності, сума такого збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активу та поточною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків (за вирахуванням майбутніх збитків за кредитом, які ще не були понесені). Балансова вартість активу зменшується на суму резерву на зменшення корисності. Сума збитку від зменшення корисності відображається у звіті про прибутки та збитки. Нарахування процентного доходу продовжується на зменшену балансову вартість за первісною ефективною процентною ставкою активу. Кредити і відповідний резерв списуються, коли немає реальних перспектив майбутнього повернення активу, а вся застава була реалізована або передана Банку. Якщо в наступному році сума збитку від зменшення корисності збільшується або зменшується у зв'язку з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності збільшується

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

або зменшується шляхом коригування резерву під збитки від зменшення корисності. Будь-яке подальше сторнування збитку від зменшення корисності відображається у звіті про прибутки та збитки.

Поточна вартість очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою фінансового активу. Якщо кредит має змінну процентну ставку, дисконтною ставкою для оцінки будь-якого збитку від зменшення корисності є поточна ефективна процентна ставка. Розрахунок поточної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків забезпеченого фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути в результаті звернення стягнення за вирахуванням витрат на отримання та продаж забезпечення, незалежно від вірогідності звернення стягнення.

Для цілей сукупної оцінки зменшення корисності фінансові активи групуються на підставі внутрішньої системи класифікації кредитів Банку, яка враховує характеристики кредитного ризику, наприклад, вид активу, галузь, географічне положення, вид забезпечення, строк прострочення та інші відповідні чинники.

Майбутні грошові потоки від групи фінансових активів, які сукупно оцінюються на предмет зменшення корисності, визначаються на підставі минулого досвіду збитків за активами з характеристиками кредитного ризику, який схожий з ризиком, притаманним групі. Минулий досвід збитків коригується на підставі поточної наявної інформації для відображення впливу поточних умов, які не вплинули на минулі періоди, на яких ґрунтується минулий досвід збитків, та для усунення впливу умов, які в даний час не існують. Оцінки змін у майбутніх грошових потоках відображають, і безпосередньо пов'язані, зміни у відповідній наявній інформації кожного року (наприклад, зміни у рівні безробіття, цінах на майно, товарних цінах, платіжному статусі та інших чинниках, що свідчать про понесені збитки в групі активів або їх розмір). Методологія та припущення, використані для оцінки майбутніх грошових потоків, періодично переглядаються з метою зменшення будь-яких різниць між оцінкою збитків та фактично понесеними збитками.

Фінансові інвестиції, наявні для продажу

На кожну дату балансу Банк визначає наявність об'єктивних ознак зменшення корисності інвестиції або групи інвестицій.

Що стосується інвестицій в акції, класифікованих як наявні для продажу, об'єктивні ознаки включатимуть значне або тривале зменшення справедливої вартості інвестиції нижче її собівартості. В разі наявності ознак зменшення корисності, кумулятивний збиток, який визначається як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю, за вирахуванням будь-якого збитку від зменшення корисності цієї інвестиції, визнане раніше у звіті про прибутки та збитки, виключається з капіталу і визнається у звіті про прибутки та збитки. Збитки від зменшення корисності інвестицій в акції не сторнуються у звіті про прибутки та збитки. Збільшення їх справедливої вартості після зменшення корисності визнається безпосередньо у складі капіталу.

Що стосується інвестицій в боргові зобов'язання, класифікованих як наявні для продажу, зменшення корисності оцінюється на підставі аналогічних критеріїв, що і фінансові активи, відображені за амортизованою вартістю. Майбутній процентний дохід ґрунтується на зменшеній балансовій вартості і нараховується за процентною ставкою, що використовувалась для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою оцінки збитку від зменшення корисності. Процентний дохід відображається у звіті

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

про прибутки та збитки. Якщо у наступному році справедлива вартість інвестиції в боргові зобов'язання збільшується, і таке збільшення може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності у звіті про прибутки та збитки, збиток від зменшення корисності сторнується у звіті про прибутки та збитки.

Реструктуризовані кредити

Якщо можливо, Банк намагається реструктуризувати кредити, а не вступати в права володіння заставою. Це може включати продовження строків погашення та погодження нових умов надання кредиту. Як тільки умови надання кредиту переглянуті, кредит більше не вважається простроченим. Керівництво постійно переглядає реструктуризовані кредити для отримання впевненості в тому, що всі критерії задовольняються і майбутнє погашення ймовірно відбудеться. Кредити підлягають індивідуальній або сукупній оцінці на предмет зменшення корисності, яка розраховується з використанням первісної ефективної процентної ставки за кредитом.

ФІНАНСОВІ ГАРАНТІЇ

Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснення платежу у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми особами. Їм притаманний однаковий з кредитами ризик. Фінансові гарантії спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай ґрунтується на сумі отриманої комісії. Амортизація на цю суму нараховується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання. На кожну звітну дату фінансові гарантії оцінюються за більшою з двох сум: (I) неамортизованим залишком відповідної суми при первісному визнанні або (II) найкращим чином розрахованих витрат, необхідних для погашення зобов'язання на звітну дату. Будь-яке збільшення зобов'язання за фінансовими гарантіями відображається у звіті про прибутки та збитки.

ІНШІ КРЕДИТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

В ході звичайної діяльності Банк бере на себе інші кредитні зобов'язання, включаючи зобов'язання з надання кредитів та акредитиви. У разі якщо збиток вважається ймовірним, нараховується резерв під інші кредитні зобов'язання.

ПРИПИНЕННЯ ВИЗНАННЯ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Фінансові активи

Визнання фінансового активу (або, якщо стосовно, частини фінансового активу або частини групи аналогічних фінансових активів) припиняється у випадку (I) закінчення дії прав на отримання грошових надходжень від такого активу або (II) передачі Банком належних йому прав на отримання грошових надходжень від такого активу або збереження Банком права на отримання грошових надходжень від такого активу з одночасним прийняттям на себе зобов'язання виплатити їх у повному обсязі третій особі без суттєвих затримок, або (III) якщо Банк або (а) передав практично всі ризики й вигоди, пов'язані з таким активом, або (б) ані передав, ані зберіг за собою практично всі ризики та вигоди, пов'язані з ним, але при цьому передав контроль над активом.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Фінансові зобов'язання

Визнання фінансового зобов'язання припиняється в разі погашення, анулювання або закінчення строку дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або у випадку внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання, визнання первісного зобов'язання припиняється, а нове зобов'язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у звіті про прибутки та збитки.

ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Основні засоби (крім приміщень), що були придбані після 31 грудня 2000 року, обліковуються за собівартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого резерву під зменшення корисності, у разі необхідності. Основні засоби (крім приміщень), придбані до 31 грудня 2000 року, обліковуються за собівартістю, перерахованою в еквівалент купівельної спроможності гривні на 31 грудня 2000 року, за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого резерву під зменшення корисності, у разі необхідності.

Після первісного визнання за собівартістю будівлі Банку відображаються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю на дату переоцінки, за вирахуванням будь-якої подальшої амортизації та будь-якого подальшого резерву під зменшення корисності. Переоцінка проводиться достатньо часто для того, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялась від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості на дату балансу.

Приріст вартості від переоцінки визнається у відповідному резерві у складі капіталу, за винятком сум сторнування попереднього зменшення вартості даного активу, визнаного у звіті про прибутки та збитки. В цьому випадку сума збільшення вартості активу відноситься на фінансовий результат. Зменшення вартості активу в результаті переоцінки визнається у звіті про прибутки та збитки, за винятком безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості по тому самому активу, визнаному у складі резерву переоцінки основних засобів.

Резерв переоцінки переноситься безпосередньо до нерозподіленого прибутку в момент реалізації приросту вартості, тобто при виведенні активу з експлуатації або його вибутті чи в процесі використання активу Банком. В останньому випадку сума реалізованого приросту являє собою різницю між сумою амортизаційних відрахувань, розрахованих на основі переоціненої балансової вартості, та сумою амортизаційних відрахувань, розрахованих на основі первісної вартості цього активу.

Незавершене виробництво обліковується за собівартістю за вирахуванням резерву під зменшення корисності. Після завершення активи переводяться до категорії будівель або удосконалення орендованого майна за їх балансовою вартістю. Амортизація на незавершене виробництво не нараховується до введення активу в експлуатацію.

Балансова вартість основних засобів переглядається на предмет зменшення корисності у разі виникнення подій чи обставин, які б вказували на ймовірність того, що балансову вартість цього активу буде неможливо відшкодувати.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються у складі інших операційних витрат, крім випадків, коли такі витрати можна капіталізувати.

Амортизація розраховується за лінійним методом протягом очікуваних строків корисної служби активів за такими річними нормами:

Приміщення	2 %	
Удосконалення орендованого майна	20 %	або протягом строку оренди, якщо він менший за 5 років
Комп'ютери та інше обладнання	20-33 %	

Залишкова вартість, строки корисної служби активів та метод нарахування амортизації переглядаються і відповідним чином коригуються в кінці кожного фінансового року.

НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

Всі нематеріальні активи Банку мають визначений строк корисної служби і включають капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії.

Придбані ліцензії на використання програмного забезпечення капіталізуються виходячи з витрат на придбання програмного забезпечення та введення його в експлуатацію. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Банком і відображаються у складі нематеріальних активів, якщо ймовірне надходження економічних вигод, що перевищують витрати. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат.

Всі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням, наприклад, його обслуговуванням, відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Амортизація капіталізованого програмного забезпечення та ліцензій нараховується за лінійним методом протягом очікуваного строку їх використання, який становить від 3 до 10 років.

ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ

Інвестиційна нерухомість – це нерухоме майно, яке утримує Банк для отримання прибутку від надання його в оренду або від збільшення його вартості і яке сам Банк не займає.

Інвестиційне майно первісно визнається за собівартістю, включаючи витрати на здійснення операції, і в подальшому визнається за справедливою вартістю, яка відображає кон'юнктуру ринку на дату балансу. Прибутки та збитки в результаті зміни справедливої вартості інвестиційного майна відображаються у звіті про прибутки та збитки як інший дохід того року, в якому вони виникли.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ПОЗИКОВІ КОШТИ

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, коли суть договірних домовленостей полягає в тому, що Банк має зобов'язання передати кошти або інші фінансові активи власнику або виконати зобов'язання в інший спосіб, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або інших фінансових активів на фіксовану кількість власних дольових інструментів. Такі інструменти включають заборгованість перед НБУ, кошти інших банків, кошти клієнтів, випущені єврооблігації, облігації та інші позикові кошти. Після первісного визнання позикові кошти оцінюються за амортизованою вартістю за методом ефективного відсотка. Прибутки та збитки відображаються у звіті про прибутки та збитки, коли визнання позикових коштів припиняється, а також в процесі амортизації.

АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ

Звичайні акції класифікуються як капітал. Емісійний дохід являє собою перевищення внесених сум над номінальною вартістю випущених акцій. Прибутки або збитки від продажу викуплених власних акцій відображаються як коригування емісійного доходу.

ОПЕРАЦІЇ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ

Як функціональна валюта використовується гривня, оскільки більшість операцій деномінована, вимірюється або фінансується в гривнях. Операції в інших валютах розглядаються як операції в іноземній валюті. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом на дату балансу. Прибутки або збитки від перерахунку операцій в іноземній валюті визнаються у звіті про прибутки та збитки як результат від операцій в іноземній валюті – курсові різниці. Немонетарні статті, які відображаються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінними курсами, що діяли на дату відповідної операції.

Банк використовує долар США як валюту представлення фінансової звітності. Це означає, що статті балансу перераховуються в долари США за обмінним курсом на кінець року. Статті звіту про прибутки та збитки перераховуються за обмінним курсом на дату відповідної операції. Статті капіталу, крім чистого прибутку або збитку за період, який включається до нерозподіленого прибутку, перераховуються за обмінними курсами на дату кожного представленого балансу. Всі курсові різниці, що виникають в результаті перерахунку статей балансу та звіту про прибутки та збитки, визнаються як окремий компонент капіталу.

Долар США був вибраний як валюта представлення Банку за таких причин:

- значна частина операцій Банку деномінована в доларах США;
- долар США являє собою валюту, в якій керівництво Банку управляє бізнес-ризиками та оцінює результати діяльності Банку.

За станом на 31 грудня 2008 року офіційний курс гривні, встановлений НБУ, складав 7,7 гривень за 1 долар США (2007 рік: 5,05 гривень) та 10,85546 гривень за 1 євро (2007 рік: 7,41946 гривень).

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Витрати з податку на прибуток відображені у фінансовій звітності згідно з українським законодавством, прийнятим на дату балансу. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок і визнаються у звіті про прибутки та збитки, за винятком випадку, коли вони визнаються безпосередньо у складі капіталу, оскільки стосуються операцій, які також визнаються, в тому ж самому або іншому періоді, безпосередньо у складі капіталу.

Поточні витрати з податку являють собою суму, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або відшкодована ними стосовно оподаткованого прибутку чи збитку за поточний та попередні періоди. Оподатковуваний прибуток чи збиток визначаються на основі оціночних показників, якщо фінансова звітність приймається до подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, крім податку на прибуток, відображаються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань стосовно податкових збитків, перенесених на наступні періоди, та тимчасових різниць, що виникають між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового обліку та вартістю, що береться до уваги в податковому обліку. Згідно з пільгою при первісному визнанні, відстрочений податок не розраховується стосовно тимчасових різниць при первісному визнанні активу чи зобов'язання щодо іншої, ніж об'єднання бізнесу, операції якщо операція, при її первісному визнанні, не впливає ані на бухгалтерський, ані на оподатковуваний прибуток. Відстрочений податок на прибуток визначається за податковими ставками, прийнятими на дату балансу, що, як очікується, будуть застосовуватись у періоді, в якому тимчасові різниці будуть сторновані або буде зарахований податковий збиток, перенесений на наступні періоди. Відстрочені податкові активи стосовно тимчасових різниць, що зменшують базу оподаткування, та податкових збитків, перенесених на наступні періоди, відображаються лише якщо існує ймовірність отримання майбутнього оподаткованого доходу, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

ВИЗНАННЯ ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Процентні доходи та витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки стосовно всіх фінансових інструментів, які відображаються за амортизованою вартістю, та процентних цінних паперів, класифікованих як наявні для продажу, із застосуванням методу ефективного відсотку. Ефективний відсоток – це ставка, що точно дисконтує очікувані майбутні грошові платежі або надходження протягом строку існування фінансового інструменту або, залежно від обставин, протягом коротшого строку, до чистої балансової вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання. При визначенні ефективного відсотку Банк розраховує грошові потоки з урахуванням усіх договірних умов фінансового інструменту (наприклад, можливість дострокового погашення), але не враховує майбутні кредитні збитки. Розрахунок включає всі винагороди, отримані чи сплачені учасникам договору, які є невід'ємною частиною ефективного відсотку, витрати на здійснення операції та всі інші премії або дисконти.

Коли відображена вартість фінансового активу або групи аналогічних фінансових активів зменшується внаслідок збитку від зменшення корисності, процентний дохід продовжує визнаватись за первісною ефективною процентною ставкою, що застосовується до нової балансової вартості.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Комісійні доходи

Винагороди, комісії та інші доходи чи витрати, включаючи плату за надання гарантій, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги в загальному обсязі послуг, що мають бути надані. Винагорода за кредитні зобов'язання або за позиковими коштами, які, ймовірно, будуть використані, відкладається (разом із відповідними прямими витратами) і відображається як коригування ефективної процентної ставки за кредитом чи позиковими коштами. Винагороди та комісії, що виникають в результаті переговорів або участі у переговорах про здійснення операції для третьої особи, наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів чи придбання або продаж компаній, відображаються після завершення відповідної операції.

ОПЕРАЦІЇ ДОВІРЧОГО УПРАВЛІННЯ

Активи та зобов'язання Банку, які він утримує від свого імені, але за рахунок третіх осіб, не відображаються у балансі. Комісії, отримані від такої діяльності, відображаються як винагороди та комісії у звіті про прибутки та збитки.

РЕЗЕРВИ ПІД НЕПЕРЕДБАЧЕНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Резерви визнаються, коли внаслідок певної події в минулому Банк має юридичні або добровільно взяті на себе зобов'язання, для врегулювання яких з великим ступенем ймовірності буде потрібен відтік ресурсів, що втілюють у собі майбутні економічні вигоди, і суму зобов'язання можна достовірно оцінити.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ПЕНСІЙНИХ ТА ІНШИХ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ

Банк здійснює внески до Державного пенсійного фонду України, Фонду соціального страхування України та Фонду соціального страхування на випадок безробіття стосовно своїх працівників. Внески Банку до Пенсійного фонду відносяться на витрати по мірі їх виникнення. Банк не має будь-яких додаткових зобов'язань з пенсійних виплат.

ОПЕРАЦІЙНА ОРЕНДА

Оренда майна, за якої орендодавець фактично зберігає за собою ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на об'єкт оренди, класифікується як операційна оренда. Платежі за договором операційної оренди рівномірно списуються на витрати протягом строку оренди й обліковуються в складі інших операційних витрат.

Банк відображає в балансі активи, що є предметом операційної оренди, відповідно до виду активу. Орендний дохід по договорах операційної оренди рівномірно відображається у звіті про прибутки та збитки протягом строку оренди в складі інших доходів.

Прямі витрати, понесені у зв'язку з модернізацією, додаються до балансової вартості активу, що здається в оренду.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ЗВІТНІСТЬ ЗА СЕГМЕНТАМИ

Сегмент – це відокремлюваний компонент бізнесу Банку, який може бути виділений і який пов'язаний або з наданням продуктів та послуг (сегмент діяльності), або з наданням продуктів та послуг у конкретному економічному середовищі (географічний сегмент), в якому він наражається на ризики й одержує доходи, відмінні від ризиків і доходів в інших сегментах. Сегменти, основна частина доходів яких походить від надання послуг зовнішнім клієнтам, а також доходи, фінансові результати й активи яких перевищують 10 % від загальних показників за всіма сегментами, розкриваються окремо. Географічні сегменти Банку показані у цій фінансовій звітності окремо виходячи з фактичного місця діяльності контрагента, тобто з урахуванням його економічного, а не юридичного ризику.

МАЙБУТНІ ЗМІНИ В ОБЛІКОВІЙ ПОЛІТИЦІ

Стандарти та інтерпретації, що були прийняті, але ще не вступили в силу

Поправки до МСФЗ

У травні 2008 року Рада з МСФЗ в рамках щорічного проекту з вдосконалення опублікувала поправки до МСФЗ. Ці поправки стосуються різних окремих МСФЗ і включають як зміни, пов'язані з поданням, визнанням і оцінкою, так і зміни в термінології й редакторські виправлення. Більшість змін набуває чинності для річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2009 року або після цієї дати, з можливістю дострокового застосування. Банк проводить оцінку впливу цих змін на фінансову звітність Банку.

МСФЗ (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» (нова редакція)

МСФЗ (IAS) 1 у новій редакції був випущений у вересні 2007 року, і повинен застосовуватися для річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2009 року або після цієї дати. У новій редакції стандарту здійснено розподіл змін у капіталі, пов'язаних із операціями з власниками, та інших змін у капіталі. Звіт про зміни в капіталі міститиме докладну інформацію тільки щодо операцій з власниками, а інші зміни будуть представлені одним рядком. Крім цього, нова редакція стандарту вводить звіт про сукупний дохід, у якому будуть представлені всі доходи і витрати або у формі єдиного звіту, або у формі двох взаємозалежних звітів. Банк поки не визначився, чи буде інформація представлятися в рамках одного або двох звітів.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Виплати за акціями» – «Умови наділення правами й анулювання винагород»

Зазначені поправки були опубліковані в січні 2008 року та набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2009 року або після цієї дати. Ці поправки уточнюють визначення умов наділення правами і правила обліку винагород, які були анульовані внаслідок невиконання умов, що не пов'язані з наділенням правами. Ці поправки не матимуть впливу на фінансовий стан або результати Банку.

МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу» (переглянутий у 2008 році) і МСФЗ (IAS) 27 «Консолідована і окрема фінансова звітність» (переглянутий у 2008 році)

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

У січні 2008 року були випущені переглянуті МСФЗ (IFRS) 3 і МСФЗ (IAS) 27, які повинні застосовуватися для річних звітних періодів, що починаються 1 липня 2009 року або після цієї дати. Нова редакція МСФЗ (IFRS) 3 вводить деякі зміни в облік об'єднання бізнесу, що впливають на розрахунок гудвілу, подання фінансового результату за звітний період, у якому відбулося придбання, і майбутніх фінансових результатів. Відповідно до переглянутого МСФЗ (IAS) 27, наступна зміна частки в дочірній організації повинна обліковуватися як угода між власниками капіталу. Відповідно, ця зміна не вплине ні на гудвіл, ані на прибуток або збиток. Також зміни торкнулися порядку обліку збитків дочірньої компанії та втрати контролю над дочірньою організацією.

Переглянуті МСФЗ (IFRS) 3 і МСФЗ (IAS) 27 повинні застосовуватися на перспективній основі, і, таким чином, вони матимуть вплив на майбутні придбання, у тому числі часток меншості.

МСФЗ (IFRS) 8 «Операційні сегменти»

МСФЗ (IFRS) 8 повинен застосовуватися для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2009 року або після цієї дати. Цей стандарт вимагає розкриття інформації про операційні сегменти Банку й скасовує вимогу про визначення первинних (бізнес) і вторинних (географічних) звітних сегментів Банку. Застосування цього стандарту не матиме впливу на фінансовий стан або результати Банку. Банк визначив, що операційні сегменти співпадатимуть із бізнесами-сегментами відповідно до МСФЗ (IAS) 14 «Сегментна звітність».

Поправки до МСФЗ (IAS) 32 «Фінансові інструменти: подання» і МСФЗ (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» – «Фінансові інструменти з правом погашення й зобов'язання, що виникають при ліквідації»

Ці поправки до МСФЗ (IAS) 32 і МСФЗ (IAS) 1 були опубліковані в лютому 2008 року й набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2009 року або після цієї дати. Згідно з цими поправками, фінансові інструменти з правом погашення, які являють собою право на частку активів компанії після вирахування всіх її зобов'язань, повинні відображатися в складі капіталу за умови дотримання певних критеріїв. Ці поправки не матимуть впливу на Банк.

МСБО 23 «Витрати на позики»

Переглянутий МСБО 23 «Витрати на позики» був прийнятий у березні 2007 року і має застосовуватись до фінансових років починаючи з 1 січня 2009 року або після цієї дати. Переглянутий стандарт вимагає капіталізації витрат на позики, коли такі витрати стосуються кваліфікованого активу. Кваліфікований актив – це актив, для приведення у готовність до використання або продажу якого потрібен значний період часу. Згідно з перехідними положеннями Стандарту, Банк застосує його як перспективну зміну. Відповідно, витрати на позики будуть капіталізуватися в складі вартості кваліфікованих активів починаючи з 1 січня 2009 року. Витрати на позики, понесені до цієї дати і віднесені на витрати, змінюватись не будуть.

Поправки до МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» – «Об'єкти хеджування»

Поправки до МСФЗ (IAS) 39 були опубліковані в серпні 2008 року й набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються з 1 липня 2009 року або після цієї дати. Ці поправки пов'язані з визнанням як об'єкту хеджування одностороннього ризи-

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ку, що виникає у зв'язку з об'єктом хеджування, а також інфляції як хеджованого ризику за певних умов. Поправки роз'яснюють, що підприємство може визнати як об'єкт хеджування частину змін справедливої вартості або грошових потоків по фінансовому інструменту. Банк вважає, що поправки до МСФЗ (IAS) 39 не матимуть впливу на фінансову звітність Банку, тому що Банк не має подібних угод хеджування.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування МСФЗ» і МСФЗ (IAS) 27 «Консолідована і окрема фінансова звітність» – «Вартість інвестицій у дочірню, спільно контрольовану або асоційовану компанію»

Ці поправки були опубліковані в травні 2008 року й набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2009 року або після цієї дати. Поправки до МСФЗ (IAS) 27 повинні будуть застосовуватися на перспективній основі. Поправки до МСФЗ (IFRS) 1 дозволяють підприємству визначати вартість інвестицій у дочірню, спільно контрольовану або асоційовану компанію на дату переходу до МСФЗ відповідно до МСФЗ (IAS) 27 або використовуючи умовну вартість. Поправки до МСФЗ (IAS) 27 вимагають визнання дивідендів, отриманих від дочірньої, спільно контрольованої або асоційованої компанії, у звіті про прибутки та збитки в окремій фінансовій звітності. Нові вимоги застосовуються виключно у відношенні окремої фінансової звітності та не мають впливу на консолідовану фінансову звітність.

Інтерпретація IFRIC 15 «Договори на будівництво об'єктів нерухомості»

Інтерпретація IFRIC 15 була випущена в липні 2008 року й набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2009 року або після цієї дати, на ретроспективній основі. Ця інтерпретація уточнює, коли і як повинні визнаватися виручка і відповідні витрати, пов'язані з продажем об'єкту нерухомості, якщо договір між забудовником і покупцем укладений до завершення будівництва. Інтерпретація також містить інструкцію з визначення того, чи потрапляє договір у сферу застосування МСФЗ (IAS) 11 «Договори на будівництво» або МСФЗ (IAS) 18 «Визнання виручки» і чи замінює собою поточне керівництво, наведене в додатку до МСФЗ (IAS) 18. Банк вважає, що ця інтерпретація не матиме впливу на фінансову звітність Банку.

Інтерпретація IFRIC 17 «Розподіл негрошових активів між власниками»

Інтерпретація IFRIC 17 була випущена 27 листопада 2008 рік й набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 липня 2009 рік або після цієї дати. Ця інтерпретація застосовується до розподілу на пропорційній основі негрошових активів між власниками, крім операцій під загальним контролем, і вимагає визнання зобов'язання з виплати дивідендів на момент їхнього оголошення за справедливою вартістю чистих активів, що підлягають розподілу, з відображенням різниці між сумою сплачених дивідендів і балансовою вартістю розподілюваних чистих активів у звіті про прибутки та збитки. Відповідно до Інтерпретації IFRIC 17, підприємство має додатково розкрити інформацію у випадку, якщо чисті активи, що підлягають розподілу між власниками, є припиненою діяльністю. Банк вважає, що ця інтерпретація не матиме впливу на фінансову звітність Банку.

Інтерпретація IFRIC 18 «Переведення активів, отриманих від клієнтів»

Інтерпретація IFRIC 18 була випущена у січні 2009 року й набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 липня 2009 рік або після цієї дати. За умови проведення оцінок на дату переведень дозволяється дострокове застосування цієї інтерпре-

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

4. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

тації. Дана інтерпретація застосовується перспективно. Інтерпретація IFRIC 18 містить керівництво щодо обліку договорів, за якими підприємство отримує від клієнта певні об'єкти основних засобів, які підприємство повинно потім використовувати або для підключення клієнта до мережі, або для забезпечення доступу клієнта до певних товарів чи послуг, або для одного та другого. Інтерпретація роз'яснює умови, за яких задовольняється визначення активу, визнання активу та його оцінку при первісному визнанні, виявлення послуг, що визначаються окремо, визнання доходів та облік переказів коштів від клієнтів. Інтерпретація IFRIC 18 не матиме впливу на фінансовий стан або результати діяльності Банку, оскільки Банк не отримує активів від клієнтів.

5. ОСНОВНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАЛИСЬ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Банк використовує оцінки та судження, які впливають на суми активів та зобов'язань, що відображаються у фінансовій звітності в наступному фінансовому році. Розрахунки та судження регулярно переглядаються й ґрунтуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, що за наявних умов вважаються обґрунтованими. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банку також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які найсуттєвіше впливають на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають перелічені нижче.

СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Якщо справедлива вартість фінансових активів і фінансових зобов'язань, відображених у балансі, не може бути визначена на підставі цін на активному ринку, вона визначається з використанням різних моделей оцінок, що включають математичні моделі. Вихідні дані для таких моделей визначаються на підставі спостережуваного ринку, якщо таке можливо; в інакшому випадку, для визначення справедливої вартості слід застосовувати судження.

РЕЗЕРВ ПІД ЗБИТКИ ВІД ЗМЕНШЕННЯ КОРИСНОСТІ КРЕДИТІВ ТА АВАНСІВ

Банк регулярно перевіряє свої кредитні портфелі на предмет зменшення корисності. При визначенні того, чи потрібно визнати збиток від зменшення корисності у звіті про прибутки та збитки, Банк робить судження стосовно того, чи є наявна інформація, яка свідчила б про зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від кредитного портфеля, яке можна визначити, до того, як таке зменшення можна співвіднести з конкретним кредитом у цьому портфелі. При розрахунку майбутніх грошових потоків керівництво використовує оцінки на основі минулого досвіду збитків за активами з подібними характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками зменшення корисності, подібними до тих, що притаманні портфелю. Методика та припущення, що застосовуються для розрахунку як суми, так і строків майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються, з тим щоб зменшити різницю між розрахунковими та фактично понесеними збитками.

СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ ПРИМІЩЕНЬ

Як зазначено у Примітці 4, приміщення, що належать Банку, проходять регулярну переоцінку. Переоцінка проводиться на основі результатів оцінки, яку виконують незалежні оцінювачі. Основою оцінки є метод порівняння продажів, результати якого підтвер-

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

5. ОСНОВНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАЛИСЬ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

джуються методом капіталізації доходу. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів приміщень, що використовуються при застосуванні методу порівняння реалізації, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні методу капіталізації доходу. Норми капіталізації, що застосовувались Банком, склали від 8 % до 23 % залежно від місця розташування приміщень. Зміни у припущеннях щодо цих факторів можуть вплинути на справедливую вартість приміщень, яка відображається у звітності. Оцінку було виконано на основі методу порівняння продажів; при цьому ціна за один квадратний метр коливалась від 400 доларів США до 9 266 доларів США (2007 рік: від 796 доларів США до 9 952 доларів США) залежно від місця розташування приміщення. Якщо ціна за квадратний метр коливатиметься в діапазоні $\pm 5\%$, справедлива вартість приміщення буде вищою або нижчою на 6 174 тис. доларів США. (2007 рік: 7 272 тис. доларів США).

ОПЕРАЦІЇ ЗІ ЗВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

У ході звичайної діяльності Банк здійснює операції зі зв'язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при первісному визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими процентними ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з незв'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

6. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Для цілей складання звіту про рух грошових коштів грошові кошти та їх еквіваленти включають такі компоненти:

	2008 рік	2007 рік
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	80 739	81 307
Грошові кошти в касі та в дорозі	57 418	57 223
Поточні рахунки в Національному банку України (крім обов'язкового резерву, Примітка 7)	6 055	28 630
Всього грошові кошти та їх еквіваленти	144 212	167 160

7. ЗАЛИШКИ КОШТІВ НА РАХУНКАХ В НБУ

За станом на 31 грудня 2008 року залишок на поточному рахунку в Національному банку України становив 41 668 тис. дол. США (2007 рік: 54 856 тис. дол. США). У 2008 році обов'язковий резерв розраховувався як середнє арифметичне значення за місяць (2007 рік: як середнє арифметичне значення за місяць) і за станом на 31 грудня 2008 року мав утримуватись на рівні від 7 % (на

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

7. ЗАЛИШКИ КОШТІВ НА РАХУНКАХ В НБУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

31 грудня 2007 року: 6 - 8 %) від певних зобов'язань Банку. Відповідно, сума цього залишку може змінюватися щоденно. Сума обов'язкового резерву Банку на грудень 2008 року становила 35 613 тис. дол. США (грудень 2007 року: 26 226 тис. дол. США).

За станом на 31 грудня 2008 року, відповідно до положень НБУ, Банк мав утримувати на рахунку в НБУ залишок, що становив принаймні 100 % від обов'язкового резерву за попередній місяць (31 грудня 2007 року: не менше ніж 90 % від обов'язкового резерву за попередній місяць).

За станом на 31 грудня 2008 та 2007 років Банк дотримувався вимог НБУ щодо розміру обов'язкових резервів.

8. КОШТИ В ІНШИХ БАНКАХ

	2008 рік	2007 рік
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках		
- Країни-члени ОЕСР	70 470	74 829
- Країни, які не є членами ОЕСР	5 314	6 199
- Україна	5 029	438
	80 813	81 466
Строкові депозити в інших банках		
- Україна	-	13 885
- Країни-члени ОЕСР	32 760	6 681
	32 760	20 566
Угоди зворотного «репо» з іншими банками		
- Україна	-	10 344
Всього кошти в інших банках	113 573	112 376

Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках включають нараховані проценти в сумі 74 тис. дол. США (2007 рік: 159 тис. дол. США).

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

8. КОШТИ В ІНШИХ БАНКАХ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Протягом 2008 року Банк розміщав і залучав короткострокові кошти українських банків у різних валютах. За станом на 31 грудня 2008 року Банк розмістив на депозитах в українських банках суми, еквівалентні 298 491 тис. дол. США, і отримав від тих самих банків суми, еквівалентні 333 686 тис. дол. США, у різних валютах (31 грудня 2007 року: кошти розміщені на суму, еквівалентну 610 099 тис. дол. США, і отримані на суму, еквівалентну 610 148 тис. дол. США). Для цілей даної фінансової звітності зазначені депозити обліковувались як валютні свопи і відображені на нетто-основі в сумі 2 416 тис. дол. США в складі інших активів та 37 611 тис. дол. США в складі інших зобов'язань (31 грудня 2007 року: 49 тис. дол. США в складі інших зобов'язань) (Примітки 18, 19).

За станом на 31 грудня 2008 року строкові депозити, розміщені в банках країн-членів ОЕСР та інших країн, загальною сумою 11 611 тис. дол. США (2007 рік: 6 681 тис. дол. США) являють собою гарантійні депозити для забезпечення акредитивів на імпорту товарів та гарантій, які Банк надав на користь своїх клієнтів.

9. КРЕДИТИ КЛІЄНТАМ

	2008 рік	2007 рік
Кредити юридичним особам	1 413 906	1 281 745
Кредити фізичним особам	582 349	402 842
Обліковані векселі	33 245	20 584
Договори «репо» і зворотного «репо»	-	11 583
	2 029 500	1 716 754
Резерв під зменшення корисності кредитів	(127 354)	(40 812)
Всього кредити клієнтам	1 902 146	1 675 942

За станом на 31 грудня 2008 року загальна сума непрацюючих кредитів становила 104 716 тис. дол. США (2007 рік: 13 978 тис. дол. США). Непрацюючі кредити включають кредити, платежі за якими прострочені більш ніж на 60 днів.

Валова сума кредитів клієнтам за станом на 31 грудня 2008 року включає кредити на суму 1 856 429 тис. дол. США (2007 рік: 1 559 751 тис. дол. США) з фіксованою процентною ставкою та кредити на суму 173 071 тис. дол. США (2007 рік: 157 003 тис. дол. США) з плаваючою процентною ставкою.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

9. КРЕДИТИ КЛІЄНТАМ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Резерв під знецінення кредитів клієнтам

Нижче представлена звірка резерву під знецінення кредитів клієнтам за їх категоріями:

	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам	Обліковані векселі	Всього
Залишок на 1 січня 2008 року	32 639	7 889	284	40 812
Нарахування за рік	67 085	34 920	1 208	103 213
Кредити, списані протягом року як безнадійні	(379)	(4)	-	(383)
Вплив змін обмінних курсів	(11 897)	(3 019)	(1 372)	(16 288)
Залишок на 31 грудня 2008 року	87 448	39 786	120	127 354
Зменшення корисності окремих кредитів	83 233	30 892	-	114 125
Зменшення корисності кредитів загалом	4 215	8 894	120	13 229
	87 448	39 786	120	127 354
Загальна сума кредитів, зменшення корисності яких визначено окремо, до вирахування суми резерву під зменшення корисності таких активів	183 924	126 765	-	310 689
Залишок на 1 січня 2007 року	22 155	3 725	19	25 899
Нарахування за рік	10 390	4 169	265	14 824
Кредити, списані протягом року як безнадійні	-	(10)	-	(10)
Вплив змін обмінних курсів	94	5	-	99
Залишок на 31 грудня 2007 року	32 639	7 889	284	40 812
Зменшення корисності окремих кредитів	16 260	2 953	-	19 213
Зменшення корисності кредитів загалом	16 379	4 936	284	21 599
	32 639	7 889	284	40 812
Загальна сума кредитів, зменшення корисності яких визначено окремо, до вирахування суми резерву під зменшення корисності таких активів	35 313	15 976	-	51 289

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

9. КРЕДИТИ КЛІЄНТАМ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Зменшення корисності окремих кредитів

За станом на 31 грудня 2008 року процентний дохід, нарахований за кредитами, корисність яких зменшилась, склав 2 447 тис. дол. США (2007 рік: 160 тис. дол. США).

Справедлива вартість застави, що надана Банку по кредитах, зменшення корисності яких визначено на індивідуальній основі, складає за станом на 31 грудня 2008 року 237 347 тис. дол. США (2007 рік: 64 415 тис. дол. США). Згідно з українським законодавством, кредити можуть бути списані лише за умови затвердження такого списання Правлінням, а у деяких випадках на основі відповідного рішення суду.

Застава та інші засоби підвищення кредитного рейтингу

Розмір та види застави, що вимагається Банком, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Банк запровадив керівні положення щодо прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Нижче зазначені основні види отриманої застави:

- за операціями займу цінних паперів та операціями «репо»: грошові кошти або цінні папери,
- за кредитами юридичним особам: об'єкти нерухомого майна, запаси та торгова дебіторська заборгованість, майнові права на депозити,
- за кредитами фізичним особам: майнові права на рухоме і нерухоме майно, майнові права на депозити.

Банк також отримує гарантії від материнських компаній за кредитами, що надаються їх дочірнім підприємствам.

Керівництво здійснює моніторинг ринкової вартості застави, вимагає додаткової застави згідно з базовими угодами, а також здійснює моніторинг ринкової вартості застави, що отримана, при перевірці достатності резерву під зменшення корисності кредитів.

За станом на 31 грудня 2008 року кредити, забезпечені депозитами клієнтів у Банку, становили 60 558 тис. дол. США (2007 рік: 60 747 тис. дол. США) (Примітка 14).

Концентрація кредитів клієнтам

За станом на 31 грудня 2008 року сукупна сума кредитів в розмірі 5 19 076 тис. дол. США, наданих 20 найбільшим позичальникам Банку, становить 26 % загального кредитного портфеля (2007 рік: сукупна сума кредитів в розмірі 4 98 461 тис. дол. США, наданих 20 найбільшим позичальникам Банку, становила 29 % загального кредитного портфеля).

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

9. КРЕДИТИ КЛІЄНТАМ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Кредитний портфель Банку за секторами економіки:

	2008 рік	2007 рік
Торівля та агентське обслуговування	679 078	609 228
Фізичні особи	582 349	402 842
Харчова промисловість та сільське господарство	279 572	326 510
Металургія	167 053	136 508
Машинобудування	103 109	69 937
Хімічна галузь	48 943	28 667
Транспорт, послуги зв'язку та інфраструктура	30 584	23 326
Гірничо-видобувна галузь	17 691	20 626
Інше	121 121	99 110
Всього кредити клієнтам (валова сума)	2 029 500	1 716 754

Банк здійснює операції з кредитування в Україні. Здатність позичальників погасити заборгованість залежить від ряду факторів, в тому числі від загальної фінансової спроможності позичальника та української економіки.

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2008 року, Банк не зазнав збитку від первісного визнання кредитів за ставками нижче ринкових (2007 рік: у звіті про прибутки та збитки був відображений збиток в 427 тис. дол. США).

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

10. ІНВЕСТИЦІЙНІ ЦІННІ ПАПЕРИ, НАЯВНІ ДЛЯ ПРОДАЖУ

	2008 рік	2007 рік
Корпоративні облігації	39 043	116 764
Державні боргові цінні папери	-	5 016
Муніципальні облігації	-	1 011
Резерв під зменшення корисності	(5 501)	-
Всього інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	33 542	122 791

	2008 рік	2007 рік
Корпоративні облігації	690	20 101
Резерв під зменшення корисності	(528)	-
Всього цінні папери, наявні для продажу, які передані у заставу за договорами «репо»	162	20 101

Протягом року зміни у резерві під зменшення корисності цінних паперів, наявних для продажу, були такими:

	2008 рік	2007 рік
Резерв під зменшення корисності станом на 1 січня	-	-
Відрахування до резерву під зменшення корисності цінних паперів, наявних для продажу, протягом року	5 501	-
Відрахування до резерву під зменшення корисності цінних паперів, наявних для продажу, які передані у заставу за договорами «репо», протягом року	528	-
Резерв під зменшення корисності інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу, за станом на 31 грудня	6 029	-

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

11. ОСНОВНІ ЗАСОБИ, ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

	Примі- щення	Удосконалення орендованого майна	Комп'юте- ри та інше обладнання	Капітало- вкладення в основні засоби	Всього основні засоби	Інвести- ційна нерухо- мість	Немате- ріальні активи	Всього
Первісна або переоцінена вартість								
1 січня 2008 року	164 478	4 111	42 429	3 443	214 461	4 406	7 299	226 166
Надходження	13 025	8	11 567	6 546	31 146	-	1 890	33 036
Вибуття/списання	(473)	(566)	(2 482)	-	(3 521)	(45)	(54)	(3 620)
Трансфери	5 148	2 887	(2 156)	(8 472)	(2 593)	2 593	-	-
Переоцінка	26 718	-	-	-	26 718	860	-	27 578
Збиток від зменшення корисності	(3 895)	-	-	-	(3 895)	(293)	-	(4 188)
Перерахунок у валюту представлення	(65 601)	(2 297)	(17 375)	(806)	(86 079)	(2 542)	(3 087)	(91 708)
За станом на 31 грудня 2008 року	139 400	4 143	31 983	711	176 237	4 979	6 048	187 264
Амортизація								
1 січня 2008 року	19 045	1 220	23 133		43 398		4 562	47 960
Нарахування за рік (Примітка 25)	3 090	881	5 559		9 530		933	10 463
Вибуття/списання	(463)	(301)	(2 398)		(3 162)		(17)	(3 179)
Трансфери	-	-	-		-		-	-

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

11. ОСНОВНІ ЗАСОБИ, ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

	Примі- щення	Удосконалення орендованого майна	Комп'юте- ри та інше обладнання	Капітало- вкладення в основні засоби	Всього основні засоби	Інвести- ційна нерухо- мість	Немате- ріальні активи	Всього
Переоцінка	2 406	-	-		2 406		-	2 406
Збиток від зменшення корисності	(69)	-	-		(69)		-	(69)
Перерахунок у валюту представлення	(8 088)	(560)	(9 318)		(17 966)		(1 853)	(19 819)
За станом на 31 грудня 2008 року	15 921	1 240	16 976		34 137		3 625	37 762
Залишкова вартість за станом на 31 грудня 2008 року	123 479	2 903	15 007	711	142 100	4 979	2 423	149 502

	Примі- щення	Удосконалення орендованого майна	Комп'юте- ри та інше обладнання	Капітало- вкладення в основні засоби	Всього основні засоби	Інвести- ційна нерухо- мість	Немате- ріальні активи	Всього
Первісна або переоцінена вартість								
1 січня 2007 року	85 121	2 133	30 361	858	118 473	2 861	7 753	129 087
Надходження	17 145	-	7 019	17 315	41 479	-	1 072	42 551
Вибуття/списання	(7)	(570)	(1 356)	-	(1 933)	-	(1 526)	(3 459)
Трансфери	5 777	2 548	6 405	(14 730)	-	-	-	-
Переоцінка	56 685	-	-	-	56 685	1 545	-	58 230

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

11. ОСНОВНІ ЗАСОБИ, ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

	Примі- щення	Удосконалення орендованого майна	Комп'юте- ри та інше обладнання	Капітало- вкладення в основні засоби	Всього основні засоби	Інвести- ційна нерухо- мість	Немате- ріальні активи	Всього
Збиток від зменшення корисності	(243)	-	-	-	(243)	-	-	(243)
За станом на 31 грудня 2007 року	164 478	4 111	42 429	3 443	214 461	4 406	7 299	226 166
Амортизація								
1 січня 2007 року	10 100	1 646	19 352		31 098		4 962	36 060
Нарахування за рік (Примітка 25)	1 736	321	4 827		6 884		945	7 829
Вибуття/ списання	(7)	(556)	(1 314)		(1 877)		(1 345)	(3 222)
Трансфери	(77)	(191)	268		-		-	-
Переоцінка	7 296	-	-		7 296		-	7 296
Збиток від зменшення корисності	(3)	-	-		(3)		-	(3)
За станом на 31 грудня 2007 року	19 045	1 220	23 133		43 398		4 562	47 960
Залишкова вартість за станом на 31 грудня 2007 року	145 433	2 891	19 296	3 443	171 063	4 406	2 737	178 206

За станом на 31 грудня 2008 року вартість повністю амортизованих активів, що перебувають у використанні Банку, становила 12 562 тис. дол. США (2007 рік: 19 899 тис. дол. США).

За станом на 31 грудня 2008 року головний офіс, меблі, обладнання та банкомати залишковою вартістю 149 502 тис. дол. США (2007 рік: 174 709 тис. дол. США) були застраховані від стихійних лих, пограбування, пожежі та незаконних дій третіх осіб.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

11. ОСНОВНІ ЗАСОБИ, ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Орендні платежі, отримані від інвестиційної нерухомості за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року, становили 690 тис. дол. США (2007 рік: 464 тис. дол. США) (Примітка 24). Операційні витрати та витрати на утримання інвестиційної нерухомості за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року, становили 38 тис. дол. США (2007 рік: 31 тис. дол. США).

У грудні 2008 року незалежними оцінювачами було проведено оцінку приміщень та інвестиційної нерухомості Банку для цілей цієї фінансової звітності. Метод порівняння продажів є основою, використаною для оцінки. Цей метод був підтверджений методом капіталізації прибутку.

За станом на 31 грудня 2008 року балансова вартість приміщень становила б 52 962 тис. дол. США (2007 рік: 55 165 тис. дол. США), а балансова вартість інвестиційної нерухомості становила б 2 409 тис. дол. США (2007 рік: 1 080 тис. дол. США), якби вони відображались за собівартістю.

Приріст справедливої вартості приміщень в сумі 127 тис. дол. США та зменшення корисності приміщень в сумі 2 950 тис. дол. США (2007 рік: 240 тис. дол. США) були відображені у звіті про прибутки та збитки (Примітка 24).

Приріст вартості інвестиційної нерухомості в сумі 860 тис. дол. США (2007 рік: 1 545 тис. дол. США) та зменшення корисності інвестиційної нерухомості в сумі 293 доларів США (2007 рік: нуль) були відображені у звіті про прибутки та збитки (Примітка 24).

12. ЗАБОРГОВАНІСТЬ ПЕРЕД НАЦІОНАЛЬНИМ БАНКОМ УКРАЇНИ

За станом на 31 грудня 2008 року заборгованість перед Національним банком України включала кредит рефінансування, отриманий 10 грудня 2008 року в сумі 520 000 тис. гривень (69 986 тис. дол. США за обмінним курсом гривні до долара США на дату отримання). Процентна ставка за кредитом – 18,5 % річних, строк повернення кредиту – грудень 2009 року. За станом на 31 грудня 2008 року балансова вартість цього кредиту склала 66 805 тис. дол. США. Кредит забезпечено правом власності Банку на корпоративні кредити справедливою вартістю 874 791 тис. гривень (113 609 тис. дол. США).

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

13. КОШТИ ІНШИХ БАНКІВ

	2008 рік	2007 рік
Поточні рахунки інших банків		
- Україна	41 887	27 160
- Країни-члени ОЕСР	127	3 902
- Країни, які не є членами ОЕСР	-	200
	42 014	31 262
Строкові депозити інших банків		
- Україна	18 092	6 007
- Країни, які не є членами ОЕСР	2 464	711
	20 556	6 718
Договори «репо» з іншими банками		
- Україна	-	33 586
Всього кошти інших банків	62 570	71 566

За станом на 31 грудня 2008 року строкові депозити інших банків включають 66 тис. дол. США (2007 рік: 66 тис. дол. США), розміщених як засіб забезпечення зобов'язань за акредитивами на імпорт товарів та гарантіями (Примітка 30).

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

14. КОШТИ КЛІЄНТІВ

	2008 рік	2007 рік
Юридичні особи		
- Поточні рахунки	143 026	176 610
- Строкові депозити	260 749	243 769
- Договори «репо»	668	74
Фізичні особи		
- Поточні рахунки	68 604	104 809
- Строкові депозити	390 427	306 930
Всього кошти клієнтів	863 474	832 192

За станом на 31 грудня 2008 року сукупна сума депозитів, що належать 10 найбільшим клієнтам Банку, становить 175 801 тис. дол. США, що складає 20 % загальної суми на рахунках клієнтів (2007 рік: сукупна сума депозитів, що належала 10 найбільшим клієнтам Банку, становила 205 035 тис. дол. США, що складало 25 % загальної суми на рахунках клієнтів).

За станом на 31 грудня 2008 року на рахунках клієнтів було депозитів в сумі 180 140 тис. дол. США (2007 рік: 90 093 тис. дол. США), які утримувались як забезпечення кредитів клієнтам в сумі 60 558 тис. дол. США (2007 рік: 60 747 тис. дол. США) (Примітка 9) та для забезпечення зобов'язань за кредитами в сумі 36 545 тис. дол. США (2007 рік: 13 390 тис. дол. США). Крім цього, сума 11 015 тис. дол. США (2007 рік: 15 743 тис. дол. США) утримується як забезпечення зобов'язань за акредитивами на імпорт товарів, гарантіями та вексями (Примітка 30).

Відповідно до українського законодавства, Банк зобов'язаний виплатити строкові депозити фізичним особам на вимогу вкладника. Якщо строковий депозит виплачується на вимогу вкладника до настання строку погашення, проценти сплачуються на основі процентної ставки за безстроковим депозитами, якщо у договорі не зазначена інша процентна ставка.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

14. КОШТИ КЛІЄНТІВ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Концентрація галузей економіки на рахунках клієнтів є такою:

	2008 рік	2007 рік
Фізичні особи	459 031	411 739
Торгівля та агентське обслуговування	104 248	107 295
Машинобудування	36 088	75 373
Гірничо-видобувна та енергетична галузі	49 073	68 027
Транспорт та інфраструктура	20 357	22 550
Небанківські фінансові організації	43 420	20 227
Металургія	14 236	14 331
Хімічна галузь	13 502	12 231
Харчова промисловість та сільське господарство	17 672	11 717
Некомерційні установи	8 644	3 830
Інше	97 203	84 872
Всього рахунки клієнтів	863 474	832 192

15. ВИПУЩЕНІ ЄВРООБЛІГАЦІЇ

У лютому і травні 2007 року Банк отримав кредит в сумі 275 000 тис. дол. США від Standard Bank Plc. За станом на 31 грудня 2008 року балансова вартість кредиту становила 283 739 тис. дол. США (2007 рік: 282 896 тис. дол. США). Цей кредит був фінансований участю Банку у наданні кредиту в розмірі 9,75 % у формі єврооблігацій, випущених без права зворотної вимоги банку Standard Bank Plc з єдиною метою фінансування кредиту Банку. Строк погашення кредиту – лютий 2010 року. Процентна ставка за кредитом становить 9,75 % річних. Виплата процентів здійснюється кожні шість місяців за минулі періоди, що закінчується 14 лютого та 16 серпня кожного року, а починається 16 серпня 2008 року.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

16. ВИПУЩЕНІ ОБЛІГАЦІЇ

У червні 2007 року Банк випустив облігації серії А, деноміновані у гривнях, загальною номінальною вартістю 59 406 тис. дол. США (300 000 тис. гривень). Процентна ставка за цими облігаціями становить 12,0 % річних, строк погашення – червень 2010 року.

У квітні 2008 року Банк випустив облігації серії Б, деноміновані у гривнях, загальною номінальною вартістю 61 870 тис. дол. США (300 000 тис. гривень) (балансовою вартістю 27 078 тис. дол. США за станом на 31 грудня 2008 року). Процентна ставка за цими облігаціями становить 13,5 % річних, строк погашення – квітень 2011 року.

	2008 рік		2007 рік	
	Номінальна вартість	Балансова вартість	Номінальна вартість	Балансова вартість
Випущені облігації серії Б	26 699	27 078	-	-
Випущені облігації серії А	10 519	10 523	59 406	59 586
Всього випущені облігації	37 218	37 601	59 406	59 586

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

17. ІНШІ ПОЗИКОВІ КОШТИ

	2008 рік	2007 рік
Standard Bank London Limited	154 303	242 344
Cargill Financial Services International, Inc.	93 068	159 591
VTB Bank Europe Plc	49 156	-
HSBC Bank Plc	34 849	-
Deutsche Bank	21 509	3 960
ING Belgium SA/NV Brussels	18 487	-
«Чорноморський банк торгівлі та розвитку»	18 315	18 328
Landesbank Berlin AG	16 692	1 787
KBC Bank NV	16 023	8 024
Credit Suisse Geneva	10 427	-
Fortis Bank (Belgium)	9 871	333
Інші кошти	42 481	40 339
Всього інші позикові кошти	485 181	474 706

Кредити, отримані від Standard Bank London Limited, були деноміновані у доларах США зі ставкою LIBOR + 2 % річних на суму боргу, зі строком погашення 11 серпня 2009 року.

Кредити, отримані від Cargill Financial Services International, були деноміновані у доларах США з середньозваженою ставкою 9,5 % річних на суму боргу, зі строком погашення з 16 січня 2009 року по 11 вересня 2009 року.

Кредити, отримані від VTB Bank Europe Plc, були деноміновані у доларах США з середньозваженою ставкою LIBOR + 1,9 % річних на суму боргу, зі строком погашення 25 червня 2009 року.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

17. ІНШІ ПОЗИКОВІ КОШТИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Кредити, отримані від HSBC Bank Plc, були деноміновані у доларах США з середньозваженою ставкою LIBOR + 4,0 % річних на суму боргу, зі строком погашення 15 травня 2009 року.

Кредити, отримані від Deutsche Bank, були деноміновані у євро з середньозваженою ставкою EURIBOR + 1,5 % річних на суму боргу, зі строком погашення з 23 січня 2009 року по 20 березня 2014 року. Ці кредити було отримано з метою фінансування придбання клієнтами Банку імпортного обладнання.

Кредити, отримані від ING Belgium SA/NV Brussels, були деноміновані у доларах США з середньозваженою ставкою, що діє на міжбанківському ринку (за визначенням ING Belgium SA/NV Brussels), + 2,75 % річних на суму боргу, зі строком погашення 16 січня 2009 року. Ці кредити було отримано з метою фінансування придбання клієнтами Банку імпортного обладнання.

Кредити, отримані від Чорноморського банку торгівлі та розвитку, були деноміновані у доларах США зі ставкою LIBOR + 3,5 % річних на суму боргу, зі строком погашення з 6 серпня 2009 року по 13 жовтня 2009 року.

Кредити, отримані від Landesbank Berlin AG, були деноміновані у євро з середньозваженою ставкою EURIBOR + 1,1 % річних на суму боргу, зі строком погашення з 22 січня 2009 року по 30 листопада 2014 року. Ці кредити було отримано з метою фінансування придбання клієнтами Банку імпортного обладнання.

Кредити, отримані від KBC Bank NV, були деноміновані у доларах США з середньозваженою ставкою LIBOR + 2,4 % річних на суму боргу, зі строком погашення з 30 липня 2009 року по 12 серпня 2009 року. Ці кредити було отримано з метою фінансування придбання клієнтами Банку імпортного обладнання.

Кредити, отримані від Credit Suisse Geneva, були деноміновані у доларах США з середньозваженою ставкою LIBOR + 3 % річних на суму боргу, зі строком погашення 20 квітня 2009 року. Ці кредити було отримано з метою фінансування придбання клієнтами Банку імпортного обладнання.

Кредити, отримані від Fortis Bank (Belgium), були деноміновані в євро і в доларах США з середньозваженою ставкою EURIBOR + 2,3 % (для євро) і LIBOR + 2 % (для доларів США) річних на суму боргу, зі строком погашення з 5 березня 2009 року по 20 грудня 2010 року. Ці кредити було отримано з метою фінансування придбання клієнтами Банку імпортного обладнання.

Банк також отримав інші кредитні кошти на суму 42 481 тис. дол. США від інших банків з метою фінансування придбання клієнтами Банку імпортного обладнання. Ці кредитні кошти деноміновані у доларах США, євро і швейцарських франках з середньозваженою ставкою 7,5 % (для євро), 6,4 % (для доларів США) і 5,9 % (для швейцарських франків) річних на суму боргу, зі строком погашення з 12 січня 2009 року по 2 грудня 2013 року.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

18. ІНШІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

	2008 рік	2007 рік
Похідні фінансові зобов'язання (Примітка 8)	37 611	49
Резерв за кредитними зобов'язаннями (Примітка 30)	8 499	2 584
Суми до сплати працівникам	2 539	3 298
Інші податки до сплати	840	424
Витрати на програмне забезпечення, що підлягають сплаті за ліцензійними угодами	376	1 042
Кредиторська заборгованість за операціями з пластиковими картками	127	1 127
Інші нарахування та відстрочений дохід	5 457	2 739
Всього інші зобов'язання	55 449	11 263

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

19. ПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ

Банк укладає торговельні угоди з використанням похідних фінансових інструментів. Нижче представлено таблицю, що відображає справедливу вартість похідних фінансових інструментів, відображених у фінансовій звітності як активи або зобов'язання, а також їхні умовні суми. Умовні суми, відображені на сукупній основі, являють собою суму базового активу похідного інструменту, базову ставку або індекс; на їхній основі оцінюються зміни вартості похідних інструментів. Умовні суми відображають обсяг операцій, які не є завершеними на кінець року, і не відображають кредитний ризик.

За станом на 31 грудня 2008 року Банк мав невиконані угоди з обміну валют з іншими банками:

2008 рік				
	Купівля іноземної валюти	(Продаж іноземної валюти)	Позитивна справедлива вартість	(Від'ємна справедлива вартість)
Валютні форвардні угоди	217 015	(217 561)	613	(1 159)
Валютні свопи	298 491	(333 686)	2 416	(37 611)
Всього	515 506	(551 247)	3 029	(38 770)

За станом на 31 грудня 2007 року Банк мав невиконані угоди з обміну валют з іншими банками:

2007 рік				
	Купівля іноземної валюти	(Продаж іноземної валюти)	Позитивна справедлива вартість	(Від'ємна справедлива вартість)
Валютні форвардні угоди	380 824	(380 966)	910	(1 052)
Валютні свопи	610 099	(610 148)	1 502	(1 551)
Всього	990 923	(991 114)	2 412	(2 603)

Відповідний чистий прибуток або збиток від зміни справедливої вартості був облікований у складі прибутку мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

20. КАПІТАЛ

За станом на 31 грудня 2008 року акціонерний капітал Банку складався з 10 968 880 простих акцій (31 грудня 2007 року: 6 577 280 акцій) номінальною вартістю 230 гривень за акцію (29,87 доларів США за обмінним курсом 7,7 гривень за 1 долар США на 31 грудня 2008 року). Всі акції мають рівні права голосу.

	31 грудня 2008 року			31 грудня 2007 року		
	Кількість акцій	Номінальна вартість	Сума, скоригована з урахуванням інфляції	Кількість акцій	Номінальна вартість	Сума, скоригована з урахуванням інфляції
Прості акції/Всього акціонерний капітал	10 968 880	327 641	344 897	6 577 280	299 559	325 868

У 2008 році Банк випустив 4 391 600 додаткових акцій номінальною вартістю 230 гривень за акцію (на 31 грудня 2008 року: 29,87 доларів США за обмінним курсом: 7,7 гривень за 1 долар США). Внески акціонерів були отримані грошовими коштами. За станом на 31 грудня 2008 року усі акції були повністю сплачені і зареєстровані.

ХАРАКТЕР ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ІНШИХ РЕЗЕРВІВ

Інші резерви використовуються для відображення накопиченої курсової різниці в результаті перерахунку статей капіталу в валюту представлення Банку за обмінним курсом на кінець дати балансу.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

21. АНАЛІЗ ЗА СЕГМЕНТАМИ

Банк використовує інформацію за сегментами банківської діяльності як первинний формат надання інформації за сегментами. Банк здійснює свою діяльність у трьох основних бізнес-сегментах:

- Послуги фізичним особам – цей бізнес-сегмент включає банківські послуги клієнтам-фізичним особам з відкриття та ведення поточних та депозитних рахунків, інвестиційні продукти, послуги зі зберігання цінностей, обслуговування дебетових та депозитних карток, споживче та іпотечне кредитування.
- Послуги корпоративним клієнтам – цей бізнес-сегмент включає послуги прямого дебетування рахунків, обслуговування поточних рахунків, залучення депозитів, надання кредитних ліній у формі «овердрафт» та інших кредитних ліній, валютообмінні операції та похідні продукти.
- Інвестиційна банківська діяльність та казначейські банківські операції – цей бізнес-сегмент включає торгові операції з фінансовими інструментами і структуроване фінансування.

Операції між сегментами банківської діяльності здійснюються на звичайних комерційних умовах. Кошти перерозподіляються між сегментами, що призводить до виникнення трансфертних витрат, які показані у складі операційного доходу. Проценти, що стягуються за ці кошти, визначаються відповідно до розрахунків вартості капіталу Банку. Інших суттєвих статей доходів та витрат за операціями між сегментами банківської діяльності немає. Активи і зобов'язання сегментів складаються з операційних активів та зобов'язань, що становлять більшу частину валюти балансу, але виключають деякі статті, такі як оподаткування. Коригування з урахуванням внутрішніх розрахунків і трансфертного ціноутворення були відображені в результатах діяльності кожного сегмента.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

21. АНАЛІЗ ЗА СЕГМЕНТАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Інформація за основними сегментами банківської діяльності Банку за станом на 31 грудня 2008 року представлена нижче:

2008 рік	Послуги фізичним особам	Послуги корпоративним клієнтам	Інвестиційна банківська діяльність та казначейські банківські операції	Нерозподілені статті	Всього
Активи					
Активи сегмента	693 627	1 435 297	181 794	-	2 310 718
Поточні податкові активи	-	-	-	7 097	7 097
Всього активи	693 627	1 435 297	181 794	7 097	2 317 815
Зобов'язання					
Зобов'язання сегмента	473 177	423 971	957 671	-	1 854 819
Поточні та відстрочені податкові зобов'язання	-	-	-	11 836	11 836
Всього зобов'язання	473 177	423 971	957 671	11 836	1 866 655
Інші статті за сегментами					
Капітальні витрати	20 378	11 318	1 340	-	33 036
Резерв під зменшення корисності кредитів	(34 920)	(67 689)	(604)	-	(103 213)
Резерв під зменшення корисності цінних паперів	-	-	(6 029)	-	(6 029)
Амортизація	(6 455)	(3 585)	(423)	-	(10 463)

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

21. АНАЛІЗ ЗА СЕГМЕНТАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Інформація за основними сегментами банківської діяльності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року, представлена нижче:

2008 рік	Послуги фізичним особам	Послуги корпоративним клієнтам	Інвестиційна банківська діяльність та казначейські банківські операції	Нерозподілені статті	Виключення	Всього
Зовнішні доходи	100 784	220 965	47 711	18 476	-	387 936
Доходи від інших сегментів	-	-	97 036	-	(97 036)	-
Всього доходи	100 784	220 965	144 747	18 476	(97 036)	387 936
Загальна сума доходів включає:						
- Процентні доходи	71 598	203 165	129 367	-	(97 036)	307 094
- Винагороди та комісії отримані	25 164	15 367	3 718	-	-	44 249
- Інші доходи	4 022	2 433	11 662	18 476	-	36 593
Всього доходи	100 784	220 965	144 747	18 476	(97 036)	387 936
Результат сегмента	(40 282)	(9 212)	42 590	14 397	-	7 493
Витрати з податку на прибуток	-	-	-	-	-	7 769
Прибуток за рік						15 262

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

21. АНАЛІЗ ЗА СЕГМЕНТАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Інформація за основними сегментами банківської діяльності Банку за станом на 31 грудня 2007 року представлена нижче:

2007 рік	Послуги фізичним особам	Послуги корпоративним клієнтам	Інвестиційна банківська діяльність та казначейські банківські операції	Нерозподілені статті	Всього
Активи					
Активи сегмента	492 703	1 420 153	280 839	47 522	2 241 217
Всього активи	492 703	1 420 153	280 839	47 522	2 241 217
Зобов'язання					
Зобов'язання сегмента	412 866	689 345	622 570	7 428	1 732 209
Поточні та відстрочені податкові зобов'язання	-	-	-	26 288	26 288
Всього зобов'язання	412 866	689 345	622 570	33 716	1 758 497
Інші статті за сегментами					
Капітальні витрати	21 603	19 510	485	953	42 551
Резерв під зменшення корисності кредитів	(4 169)	(10 655)	-	-	(14 824)
Амортизація	(1 812)	(4 383)	(113)	(1 521)	(7 829)

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

21. АНАЛІЗ ЗА СЕГМЕНТАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Інформація за основними сегментами банківської діяльності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2007 року, представлена нижче:

2007 рік	Послуги фізичним особам	Послуги корпора- тивним клієнтам	Інвестиційна банківська діяльність та казначейські банківські операції	Нерозподі- лені статті	Виключення	Всього
Зовнішні доходи	38 420	128 342	34 920	11 621	-	213 303
Доходи від інших сегментів	2 504	-	7 761	30 400	(40 665)	-
Всього доходи	40 924	128 342	42 681	42 021	(40 665)	213 303
Загальна сума доходів включає:						
- Процентні доходи	28 501	113 042	36 997	30 400	(40 665)	168 275
- Винагороди та комісії отримані	12 341	14 182	3 256	7 657	-	37 436
- Інші доходи	82	1 118	2 428	3 964	-	7 592
Всього доходи	40 924	128 342	42 681	42 021	(40 665)	213 303
Результат сегмента	(285)	31 269	(2 821)	10 040	-	38 203
Витрати з податку на прибуток	-	-	-	-	-	(10 163)
Прибуток за рік						28 040

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

21. АНАЛІЗ ЗА СЕГМЕНТАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Географічні сегменти. Інформація за основними географічними сегментами Банку за станом на 31 грудня 2008 року та 31 грудня 2007 року, а також за 2008 та 2007 роки представлена нижче.

	Україна	Країни-члени ОЕСР	Країни, які не є членами ОЕСР	Всього
2008 рік				
Активи сегмента	2 208 327	104 174	5 314	2 317 815
Всього активи сегмента	2 208 327	104 174	5 314	2 317 815
Зовнішні доходи	384 156	3 257	523	387 936
Капітальні витрати	33 036	-	-	33 036
Кредитні зобов'язання	333 389	1 083	97	334 569
2007 рік				
Активи сегмента	2 151 669	81 804	7 744	2 241 217
Всього активи сегмента	2 151 669	81 804	7 744	2 241 217
Зовнішні доходи	207 791	5 265	247	213 303
Капітальні витрати	42 551	-	-	42 551
Кредитні зобов'язання	389 405	1 600	708	391 713

Зовнішні доходи та активи, а також кредитні зобов'язання були класифіковані залежно від країни, в якій знаходиться контрагент. Грошові кошти у касі, приміщення, обладнання та капітальні витрати були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

Суми та доходи за операціями з країнами-членами ОЕСР стосуються таких країн: Австрія, Бельгія, Канада, Чехія, Данія, Німеччина, Японія, Нідерланди, Польща, Швеція, Швейцарія, Туреччина, Велика Британія, США.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

22. ПРОЦЕНТНІ ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ

	2008 рік	2007 рік
Процентні доходи		
Кредити клієнтам		
- юридичні особи	199 309	112 682
- фізичні особи	71 598	25 997
Кошти в інших банках	11 034	15 231
Цінні папери	25 153	14 365
Всього процентні доходи	307 094	168 275
Процентні витрати		
Фізичні особи		
- строкові депозити	(48 050)	(20 238)
- поточні рахунки	(1 142)	(857)
Юридичні особи		
- строкові депозити	(31 329)	(14 334)
- поточні рахунки	(4 229)	(1 795)
Заборгованість перед НБУ	(748)	-
Кошти інших банків	(6 686)	(8 075)
Єврооблігації випущені	(27 640)	(21 530)
Облігації випущені	(8 256)	(3 492)
Інші позикові кошти	(42 879)	(25 972)
Всього процентні витрати	(170 959)	(96 293)
Чисті процентні доходи	136 135	71 982

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

23. ВИНАГОРОДИ ТА КОМІСІЇ ОТРИМАНІ ТА СПЛАЧЕНІ

	2008 рік	2007 рік
Платіжні картки	23 665	17 072
Обмін іноземної валюти	6 791	5 932
Платежі	3 352	2 946
Документарні операції	6 654	4 167
Касове обслуговування	2 536	1 873
Інше	1 251	5 446
Комісійні доходи	44 249	37 436
Платіжні картки	(9 940)	(7 535)
Інкасація готівкових коштів	(896)	(713)
Витрати на користування системою Reuters	(326)	(349)
Платежі	(435)	(403)
Документарні операції	(444)	(246)
Інше	(74)	(1 075)
Комісійні витрати	(12 115)	(10 321)
Чисті винагороди та комісії отримані	32 134	27 115

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

24. ІНШІ ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ

	2008 рік	2007 рік
Дохід від переоцінки інвестиційної нерухомості (Примітка 11)	860	1 545
Зменшення корисності інвестиційної нерухомості (Примітка 11)	(293)	-
Дохід від переоцінки приміщень (Примітка 11)	127	-
Зменшення корисності приміщень (Примітка 11)	(2 950)	(240)
Орендний дохід (Примітка 11)	690	464
Отримані штрафи	611	130
Збиток від вибуття основних засобів	(58)	(17)
Інші доходи	684	317
Інші витрати	(93)	(21)
Всього інші доходи та витрати	(422)	2 178

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

25. ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

	2008 рік	2007 рік
Заробітна плата, виплати працівникам та обов'язкові внески до державних фондів	37 275	25 037
Знос та амортизація (Примітка 11)	10 463	7 829
Витрати на утримання приміщень та обладнання	6 099	4 755
Оренда приміщень	4 546	2 768
Державні мита та податки, крім податку на прибуток	3 653	1 764
Реклама, представницькі витрати та витрати на утримання представництв	3 054	2 382
Аудиторські, юридичні та консультаційні послуги	2 238	742
Послуги зв'язку	1 932	1 631
Послуги охорони	1 108	952
Навчання персоналу	582	336
Благодійна діяльність	270	189
Інше	6 493	3 656
Всього операційні витрати	77 713	52 041

До складу заробітної плати, виплат працівникам та обов'язкових внесків до державних фондів включено обов'язкові внески до Фонду соціального страхування та Пенсійного фонду України в сумі 9 073 тис. дол. США (2007 рік: 6 001 тис. дол. США). Внески до Пенсійного фонду України здійснюються за планом із встановленими внесками.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

26. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Витрати з податку на прибуток включають такі компоненти:

	2008 рік	2007 рік
Поточні податкові витрати	142	6 555
(Дохід)/витрати з податку на прибуток	(7 911)	3 608
(Дохід)/витрати з податку на прибуток за рік	(7 769)	10 163

Доходи Банку оподатковуються податком на прибуток за ставкою 25 % (2007 рік: 25 %). Узгодження очікуваних та фактичних податкових витрат наведено нижче:

	2008 рік	2007 рік
Прибуток до оподаткування	7 493	38 203
Теоретична сума податку за чинною ставкою 25 %	1 873	9 551
Податковий ефект неоподатковуваних статей:		
- Дохід, що визнається тільки для цілей оподаткування	88	95
- Дохід, визнаний тільки у фінансовій звітності	(4 913)	(147)
- Витрати, що не включаються до валових витрат	1 032	824
- Витрати, що визнаються тільки для цілей оподаткування	-	-
- Курсові різниці при визнанні поточного та відстроченого податку на прибуток	(5 619)	-
- Інші нетимчасові різниці	(230)	(160)
(Дохід)/витрати з податку на прибуток за рік	(7 769)	10 163

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

26. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК (ПРОДОВЖЕННЯ)

Відстрочені податкові активи та зобов'язання за станом на 31 грудня та їх рух за відповідний рік:

	31 грудня 2007 року	Відображено у звіті про зміни капіталу	Відображе- но у звіті про прибутки та збитки	Перерахунок у валюту звітності	31 грудня 2008 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування					
Резерв на зменшення корисності кредитів та кредитних зобов'язань	(2 327)	-	7 986	801	6 460
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	1 328	407	1 584	(457)	2 862
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	(25 949)	(5 827)	(434)	10 398	(21 812)
Нараховані процентні та комісійні доходи	2 407	-	977	(828)	2 556
Нараховані процентні та комісійні витрати	429	-	(299)	(148)	(18)
Інше	29	-	(1 903)	(10)	(1 884)
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(24 083)	(5 420)	7 911	9 756	(11 836)

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

26. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК (ПРОДОВЖЕННЯ)

	31 грудня 2006 року	Відображено у звіті про зміни капіталу	Відображено у звіті про прибутки та збитки	31 грудня 2007 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування				
Резерв на зменшення корисності кредитів та кредитних зобов'язань	2 036	-	(4 363)	(2 327)
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	14	(8)	1 322	1 328
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	(11 862)	(12 348)	(1 739)	(25 949)
Нараховані процентні та комісійні доходи	722	-	1 685	2 407
Нараховані процентні та комісійні витрати	1 099	-	(670)	429
Інше	(128)	-	157	29
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(8 119)	(12 356)	(3 608)	(24 083)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

ВСТУП

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням меж ризику та інших засобів контролю. Цей процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості, та кожний співробітник Банку несе відповідальність за вплив ризиків, що мають відношення до його обов'язків. Банку властиві кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик, а останній включає торгові та неторгові ризики. Банку також властиві операційні ризики.

Незалежний процес контролю ризиків не включає бізнес-ризиками як, наприклад, зміни у середовищі, технологіях та галузі. Ці ризики контролюються за допомогою процесу стратегічного планування Банку.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Процес управління ризиками

В межах Банку політику управління ризиками та контроль здійснює ряд спеціалізованих органів та департаментів. Органами, що беруть найбільш активну участь в управлінні ризиками, є Департамент управління кредитними ризиками та Департамент управління ринковими та операційними ризиками, що опосередковано підзвітні Голові Правління, а функціонально підзвітні Кредитній раді та Комітету з управління активами та зобов'язаннями.

Наглядова рада

Наглядова рада має найбільші повноваження стосовно управління ризиками Банку та Статутом Банку уповноважена затверджувати будь-які операції від імені Банку в сумі понад 20 % вартості акціонерного капіталу Банку.

Правління

У більшості випадків Правління несе відповідальність за діяльність Банку, включаючи діяльність, пов'язану з управлінням ризиками. Правління делегує свої повноваження стосовно загального управління активами та зобов'язаннями Банку Комітету з управління активами та зобов'язаннями, затверджує склад цього Комітету та Комітету тарифів. Крім цього, Правління несе відповідальність за розробку та попереднє затвердження кредитної політики Банку.

Комітет з управління активами та зобов'язаннями

Комітет з управління активами та зобов'язаннями несе відповідальність за управління активами та зобов'язаннями Банку, а також за загальну фінансову структуру. Цей Комітет також в першу чергу відповідальний за процентні, валютні ризики та ризики ліквідності Банку.

Департамент управління кредитними ризиками

Департамент управління кредитними ризиками несе відповідальність за впровадження та дотримання процедур, пов'язаних з управлінням кредитними ризиками.

Департамент управління ринковими та операційними ризиками

Департамент управління ринковими та операційними ризиками несе відповідальність за розробку методів управління ризиками, процедур та звітності, що дає можливість виконувати кількісну оцінку процентного, валютного ризиків та ризику ліквідності. Цей департамент веде поточний контроль вищезазначених ризиків та контролює виконання рішень Комітету з управління активами та зобов'язаннями.

Система оцінки ризиків та звітування

Оцінка ризиків Банку здійснюється за допомогою методів, що відображають як передбачувані збитки, що, ймовірно, виникнуть за звичайних обставин, так і непередбачувані збитки, що є попередньою оцінкою остаточних фактичних збитків на основі

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

статистичних моделей. У моделях використовуються імовірності, отримані з історичного досвіду, скориговані для відображення економічного середовища. Банк також відпрацьовує сценарії найгірших випадків, що настануть у разі надзвичайних подій, імовірність яких дуже низька.

Моніторинг та контроль ризиків переважно здійснюється на основі лімітів, встановлених Банком. Ці ліміти відображають бізнес-стратегію та ринкове середовище Банку, а також рівень ризику, що Банк готовий прийняти, із додатковою увагою певним галузям. Крім цього, Банк контролює та оцінює загальну здатність протистояти ризикам стосовно сукупного впливу ризиків всіх типів та в усіх видах діяльності.

Інформація, отримана за всіма видами діяльності, вивчається та обробляється з метою аналізу, контролю та виявлення ризиків на ранніх етапах. Ця інформація подається на розгляд Правління, Комітету з управління активами та зобов'язаннями, Кредитній Раді та керівнику кожного підрозділу. Такий звіт включає сукупний кредитний ризик, прогнози кредитного ризику, винятки стосовно лімітів ризику, ризику ліквідності та процентного ризику і зміни у профілі ризику. Щомісяця складаються детальні звіти стосовно ризику ліквідності, валютного і процентного ризиків, а також ризиків, пов'язаних з певними галузями економіки, клієнтами, та географічних ризиків. Щоквартально старший управлінський персонал оцінює достатність резерву для відшкодування можливих втрат Банку від кредитних операцій. Щоквартально Правління отримує детальний звіт про ризики, що має на меті надати всю необхідну інформацію для того, щоб Правління могло оцінити ризики Банку та зробити певні висновки.

Зниження ризику

В рамках загального процесу управління ризиками Банк використовує похідні фінансові інструменти (деривативи) та інші інструменти для управління процентними, валютними ризиками, ризиками, що виникають у зв'язку зі змінами в процентних ставках, курсах іноземних валют, ризиками зміни курсу акцій, кредитними ризиками та ризиками, пов'язаними із запланованими операціями.

Банк активно використовує заставу для зниження своїх кредитних ризиків (більш детальна інформація наведена нижче).

Надмірна концентрація ризиків

Концентрація виникає в разі якщо декілька контрагентів здійснюють однакову господарську діяльність або діяльність в одному географічному регіоні або мають подібні економічні характеристики, що обумовлюють їх здатність виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу змін в економічних, політичних або інших умовах. Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності Банку до змін, що мають вплив на конкретну галузь чи географічний регіон.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків внутрішня політика і процедури Банку включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфеля. Визначена концентрація кредитних ризиків контролюється і управляється належним чином.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

КРЕДИТНИЙ РИЗИК

Банку властивий кредитний ризик, що являє собою ризик невиконання контрагентами своїх зобов'язань своєчасно та у повному обсязі. Банк структурує рівні кредитного ризику шляхом затвердження кредитних лімітів стосовно суми ризику, прийнятної з огляду на одного позичальника або групу позичальників. Такі ризики знаходяться під постійним контролем і аналізуються згідно з установленим порядком. Ліміти стосовно рівня кредитного ризику на одного позичальника регулярно затверджуються Кредитною радою та Кредитним комітетом Банку.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом регулярного аналізу здатності позичальників та потенційних позичальників погашати проценти та основну суму заборгованості за кредитами, а також шляхом зміни відповідних лімітів кредитування в разі необхідності. Крім цього, управління кредитним ризиком передбачає зокрема отримання застави та гарантій юридичних осіб.

Похідні фінансові інструменти

Кредитний ризик, пов'язаний з похідними фінансовими інструментами, завжди обмежується такими інструментами, що мають позитивну справедливу вартість, відображену в балансі.

Ризики, пов'язані з кредитними зобов'язаннями

Банк надає своїм клієнтам гарантії, за якими Банк має здійснювати платежі від імені відповідних клієнтів. Суми таких платежів стягуються з клієнтів на умовах акредитиву. Зазначені гарантії наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і принципів контролю.

У наведеній нижче таблиці зазначені максимальні показники кредитного ризику за статтями балансу, включаючи похідні фінансові інструменти. Максимальний ризик представлений загальною сумою, без урахування ефекту зниження ризику шляхом укладення Генеральних угод про взаємозалік та договорів застави і після вирахування будь-якого резерву під зменшення корисності.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

	2008 рік	2007 рік
Залишки коштів на рахунках в НБУ (Примітка 7)	41 668	54 856
Кошти в інших банках (Примітка 8)	113 573	112 376
Кредити клієнтам (Примітка 9)	1 902 146	1 675 942
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу (Примітка 10)	33 542	122 791
Цінні папери, наявні для продажу, які передані у заставу за договорами «репо» (Примітка 10)	162	20 101
Інші активи	3 048	4 036
Умовні та договірні фінансові зобов'язання (Примітка 30)	191 882	224 884
Сукупний кредитний ризик	2 286 021	2 214 986

В разі відображення фінансових інструментів за справедливою вартістю суми, наведені вище, являють собою поточний кредитний ризик, але не максимальний ризик, що може виникнути у майбутньому в результаті змін у вартості.

Більш детальна інформація стосовно максимального кредитного ризику за кожною категорією фінансових інструментів наведена у відповідних Примітках. Ефект зниження ризику в результаті отримання застави та застосування інших технік підвищення якості кредитів наведений нижче.

Кредитна якість фінансових активів

Кредитна якість фінансових активів контролюється Банком шляхом встановлення внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. У наведеній нижче таблиці відображено кредитну якість по класу активів, що стосуються статей балансу, пов'язаних з кредитуванням, на основі системи кредитних рейтингів.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

За станом на 31 грудня 2008 року	Примітка	Не прострочені і такі, що їх корисність не зменшилась			Прострочені чи такі, що їх корисність зменшилась	Всього
		Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Рейтинг нижче норми		
Кошти в інших банках	8	85 751	22 114	5 708	-	113 573
Кредити клієнтам	9					
- Кредити юридичним особам		178 715	423 937	533 491	277 763	1 413 906
- Кредити фізичним особам		160 930	283 723	4 248	133 448	582 349
- Обліковані векселі		-	33 245	-	-	33 245
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	10	4 515	14 664	13 255	6 609	39 043
Цінні папери, наявні для продажу, які передані у заставу за договорами «репо»	10	-	-	-	690	690
Всього		429 911	777 683	556 702	418 510	2 182 806

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

За станом на 31 грудня 2007 року	Примітка	Не прострочені і такі, що їх корисність не зменшилась			Прострочені чи такі, що їх корисність зменшилась	Всього
		Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Рейтинг нижче норми		
Кошти в інших банках	8	100 652	6 492	5 232	-	112 376
Кредити клієнтам	9					
- Кредити юридичним особам		240 905	674 228	331 299	35 313	1 281 745
- Кредити фізичним особам		132 712	248 613	5 541	15 976	402 842
- Обліковані векселі		16 302	-	4 282	-	20 584
- Договори «репо» і зворотного «репо»		11 583	-	-	-	11 583
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	10	37 160	69 657	15 974	-	122 791
Цінні папери, наявні для продажу, які передані у заставу за договорами «репо»	10	20 101	-	-	-	20 101
Всього		559 415	998 990	362 328	51 289	1 972 022

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Політика Банку передбачає ведення чітких та послідовних кредитних рейтингів по кредитному портфелю, що забезпечує цілеспрямоване управління відповідними ризиками та порівняння кредитних ризиків за всіма напрямками господарської діяльності, географічними регіонами та видами продуктів. Система рейтингів підтримується різними фінансовими аналітиками, з урахуванням обробленої ринкової інформації для встановлення визначальних факторів оцінки пов'язаного з контрагентами ризику. Всі внутрішні рейтинги ризиків формуються спеціально для різних категорій і створюються згідно з рейтинговою політикою Банку. Відповідні рейтинги ризиків регулярно аналізуються та оновлюються.

Аналіз за строками погашення прострочених кредитів, корисність яких не зменшилась, за класами фінансових активів

За станом на 31 грудня 2008 року Банк мав прострочені кредити, корисність яких не зменшилась:

За станом на 31 грудня 2008 року	До 30 днів	31-60 днів	61-90 днів	Понад 91 днів	Всього
Кредити клієнтам					
- Кредити юридичним особам	88 764	5 075	-	-	93 839
- Кредити фізичним особам	6 683	-	-	-	6 683
Всього	95 447	5 075	-	-	100 522

За станом на 31 грудня 2007 року Банк не мав прострочених кредитів, корисність яких не зменшилась.

Справедлива вартість застави, яка утримувалась Банком за станом на 31 грудня 2008 року стосовно сукупної суми загальної простроченої заборгованості, корисність якої не зменшилась, становила 163 708 тис. дол. США. Детальна інформація про види утримуваної застави наведена у розділі «Застава та інші засоби підвищення якості кредитів» у Примітці 9.

Детальна інформація щодо резерву під зменшення корисності кредитів клієнтам наведена у Примітці 9.

Аналіз зменшення корисності

Основні міркування в ході аналізу зменшення корисності кредитів включають визначення того, чи прострочені виплати основної суми заборгованості або процентів за кредитом більш ніж на 60 днів, чи відомо про будь-які труднощі з огляду на грошові потоки контрагентів, зниження кредитного рейтингу або порушення первісних умов відповідного договору. Банк здійснює аналіз зменшення корисності у двох напрямках: створення резерву під зменшення корисності окремих кредитів і резерву під зменшення корисності кредитів загалом.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Резерв під зменшення корисності окремих кредитів

Банк визначає суму резерву під зменшення корисності окремо по кожному значному кредиту в індивідуальному порядку. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, включають здійснимість бізнес-плану контрагента, його здатність підвищити продуктивність праці в разі виникнення фінансових труднощів, грошові надходження та очікувані виплати дивідендів в разі оголошення банкрутом, наявність іншої фінансової підтримки та можливу вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків. Збитки від зменшення корисності оцінюються на кожен звітну дату, якщо будь-які непередбачені обставини не вимагають більш пильної уваги.

Резерв під зменшення корисності кредитів загалом

Банк визначає суму резерву під зменшення корисності кредитів, наданих клієнтам, кожен з яких окремо не є суттєвим (включаючи кредитні картки, житлову іпотеку та незабезпечені споживчі кредити) загалом, а також кредитів, кожен з яких окремо є суттєвим, стосовно яких ще немає об'єктивних ознак зменшення їх корисності. Банк аналізує резерви під зменшення корисності на кожен звітну дату, при цьому кожний кредитний портфель перевіряється окремо.

Під час аналізу резерву під зменшення корисності кредитів загалом Банк враховує зменшення корисності, що може мати місце у портфелі, навіть якщо немає об'єктивних свідчень зменшення корисності окремих кредитів. Збитки від зменшення корисності визначаються, беручи до уваги таку інформацію: збитки в портфелі у попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу між моментом можливого понесення збитку від зменшення корисності та моментом визначення зменшення корисності як такого, що потребує створення резерву під час аналізу зменшення корисності окремих активів, а також очікувані надходження та відшкодування в разі зменшення корисності. Потім резерв під зменшення корисності перевіряється кредитним керівництвом для забезпечення дотримання загальної політики Банку.

Аналіз фінансових гарантій та акредитивів і створення відповідних резервів здійснюється так само, як і для кредитів.

БАЛАНСОВА ВАРТІСТЬ ЗА ВИДАМИ РЕСТРУКТУРИЗОВАНИХ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ

В таблиці нижче наведена балансова вартість реструктуризованих фінансових активів за категоріями.

	2008 рік	2007 рік
Кредити клієнтам		
- Кредити юридичним особам	19 536	2 677
Всього	19 536	2 677

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

РИЗИК ЛІКВІДНОСТІ ТА УПРАВЛІННЯ БЮДЖЕТОМ

Ризик ліквідності – це ризик неспроможності Банку виконати свої платіжні зобов'язання на дату їх погашення в процесі звичайної господарської діяльності та в напружених умовах. Для обмеження цього ризику керівництво забезпечило диверсифіковані джерела фінансування додатково до основної депозитної бази, управляє активами з дотриманням принципів ліквідності та здійснює моніторинг майбутніх грошових потоків і ліквідності на щоденній основі.

Банк утримує портфель різноманітних активів, що можуть бути легко реалізовані в разі непередбаченого призупинення грошових потоків. Банк також має спеціалізовані кредитні лінії, які він може використовувати з огляду на потреби ліквідності. Крім цього, Банк утримує певний рівень коштів на рахунку в НБУ (включаючи обов'язковий резерв) та на рахунках в інших банках для забезпечення належного виконання власних та клієнтських зобов'язань.

Банк оцінює ліквідність та управляє нею на основі певних нормативів ліквідності, встановлених НБУ. За станом на 31 грудня зазначені нормативи були такими:

Норматив	2008 рік, %	2007 рік, %
Н4 «Норматив миттєвої ліквідності» (сума коштів у касі та на кореспондентських рахунках/зобов'язання, що погашаються на вимогу) (мінімальний рівень, який вимагається НБУ, – 20 %)	69,69	57,48
Н5 «Норматив поточної ліквідності» (активи з кінцевим строком погашення до 31 дня/зобов'язання з кінцевим строком погашення до 31 дня) (мінімальний рівень, який вимагається НБУ, – 40 %)	72,71	77,78
Н6 «Норматив короткострокової ліквідності» (певні активи з початковим строком погашення до 1 року/зобов'язання з початковим строком погашення до 1 року, включаючи позабалансові зобов'язання) (мінімальний рівень, який вимагається НБУ, – 20 %)	29,47	42,10

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків від дати балансу до дати погашення згідно з відповідним договором

У наведеній нижче таблиці відображено види і строки погашення фінансових зобов'язань Банку за станом на 31 грудня 2008 року на основі договірних недисконтованих зобов'язань з виплати коштів. Виплати, що здійснюються по отриманні повідомлення, вважаються такими що підлягають виплаті негайно. Однак Банк розраховує на те, що багато клієнтів не вимагатимуть виплат одразу ж після настання дати, коли Банк мав би здійснити виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, визначені на основі сум депозитів, утримуваних у минулі періоди.

За станом на 31 грудня 2008 року	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Заборгованість перед НБУ	104	1 998	3 115	73 001	-	78 218
Кошти інших банків	55 070	-	704	7 524	-	63 298
Похідні фінансові інструменти						
сума до сплати	451 202	73 980	28 523	-	-	553 705
сума до отримання	(441 453)	(56 344)	(21 401)	-	-	(519 198)
Кошти клієнтів	364 866	169 341	216 318	137 747	2 047	890 319
Єврооблігації випущені	-	13 406	-	13 406	288 406	315 218
Облігації випущені	864	-	38 979	-	-	39 843
Інші позикові кошти	31 240	22 083	177 462	231 631	44 425	506 841
Інші зобов'язання	127	126	-	-	251	504
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання	462 020	224 590	443 700	463 309	335 129	1 928 748

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

За станом на 31 грудня 2007 року	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Кошти інших банків	70 855	450	270	-	-	71 575
Похідні фінансові інструменти						
сума до сплати	913 741	40 637	35 156	4 195	-	993 729
сума до отримання	(913 535)	(40 537)	(34 799)	(4 199)	-	(993 070)
Кошти клієнтів	334 027	80 327	175 996	178 598	95 526	864 474
Єврооблігації випущені	-	10 386	-	-	332 078	342 464
Облігації випущені	156	-	-	-	77 023	77 179
Інші позикові кошти	15 996	7 122	97 626	343 367	61 366	525 477
Інші зобов'язання	1 192	150	99	199	529	2 169
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання	422 432	98 535	274 348	522 160	566 522	1 883 997

У наведеній нижче таблиці відображено строки погашення фактичних та потенційних фінансових зобов'язань Банку, як передбачено відповідними договорами.

	До 1 місяця	3-12 місяців	1-5 років	Понад 5 років	Всього
2008 рік	52 557	109 247	22 621	15 956	200 381
2007 рік	85 150	70 439	71 879	-	227 468

Банк не очікує на те, що йому доведеться виконати всі потенційні зобов'язання до закінчення терміну дії відповідних угод.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

РИНКОВИЙ РИЗИК – НЕТОРГОВИЙ

Ринковий ризик – це ризик зміни справедливої вартості або майбутніх грошових потоків від фінансових інструментів внаслідок коливання ринкових перемінних, таких як процентні ставки, обмінні курси валют тощо. Банк управляє ринковими ризиками по неторгових портфелях. Управління неторговими позиціями і моніторинг таких позицій здійснюються на основі додаткового аналізу чутливості. Банк не має значної концентрації кредитного ризику, окрім концентрації ризиків, пов'язаних з обмінними курсами валют.

Процентний ризик

Процентний ризик виникає внаслідок можливості того, що коливання процентних ставок спричинить вплив на майбутні грошові потоки та справедливу вартість фінансових інструментів. Наведена нижче таблиця відображає чутливість до можливих поміркованих змін у процентних ставках, при незмінному значенні всіх інших перемінних звіту про прибутки та збитки Банку.

Чутливість звіту про прибутки та збитки відображає вплив припустимих змін у процентних ставках на чистий процентний дохід Банку за один рік, визначений на основі плаваючої процентної ставки на неторгові фінансові активи та фінансові зобов'язання, наявні на 31 грудня 2008 року.

Процентна ставка	2008 рік		2007 рік	
	Зміна процентної ставки, базисні пункти	Вплив на прибуток до витрат з податку на прибуток	Зміна процентної ставки, базисні пункти	Вплив на прибуток до витрат з податку на прибуток
Libor	+50	(714)	+75	(291)
Libor	-25	357	-125	485
Euribor	+125	(3)	+75	169
Euribor	-75	2	-150	(338)

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик, пов'язаний з впливом коливання обмінних курсів на вартість фінансових інструментів. Правління Банку встановлює ліміти щодо рівня ризику по позиціях за валютами згідно з вимогами НБУ. Моніторинг позицій здійснюється на щоденній основі.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

У наведеній нижче таблиці зазначені валюти, що наражають Банк на значний ризик за станом на 31 грудня 2008 року по неторгових монетарних активах та зобов'язаннях і прогнозованих грошових потоках. Аналіз полягає у визначенні впливу можливих поміркованих змін у обмінних курсах іноземних валют до гривні, при незмінному значенні всіх інших перемінних звіту про прибутки та збитки Банку (з огляду на справедливу вартість неторгових монетарних активів та зобов'язань, що є чутливими до змін обмінних курсів валют). Вплив на капітал не відрізняється від впливу на звіт про прибутки та збитки. Наведене у таблиці від'ємне значення відображає можливе чисте зменшення у звіті про прибутки та збитки чи капіталі, а позитивні значення відображають можливе чисте збільшення у звіті про прибутки та збитки чи капіталі.

Валюта	2008 рік		2007 рік	
	Зміни в обмінних курсах, %	Вплив на прибуток до оподаткування	Зміни в обмінних курсах, %	Вплив на прибуток до оподаткування
Долар США	+30,0	1 006	+4,0	1 182
Долар США	-22,0	(738)	-2,0	(597)
Євро	+34,0	461	+10,1	493
Євро	-34,0	(461)	-8,4	(410)

ОПЕРАЦІЙНИЙ РИЗИК

Операційний ризик – це ризик втрати (комерційний ризик) внаслідок відмови системи, помилки персоналу, шахрайства чи зовнішніх подій. В разі збоїв в системі внутрішнього контролю операційний ризик може спричинити шкоду репутації, мати правові чи законодавчо-нормативні наслідки або призвести до фінансових збитків. Банк не може розраховувати на усунення всіх операційних ризиків, але Банк може управляти цим ризиком шляхом застосування системи керуючих елементів, а також моніторингу потенційних ризиків та відповідного реагування на них (вжиття належних заходів). Система контролю передбачає ефективний розподіл обов'язків, доступу, повноважень та процедур звірки, навчання персоналу та процедур здійснення оцінок, включаючи проведення внутрішнього аудиту.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

28. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

У таблиці нижче порівнюються балансова вартість та справедлива вартість фінансових інструментів, відображених у фінансовій звітності Банку, за їх видами. Таблиця не відображає справедливої вартості нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

	2008 рік			2007 рік		
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний дохід (витрати)	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний дохід (витрати)
Фінансові активи						
Грошові кошти в касі	57 418	57 418	-	57 223	57 223	-
Залишки коштів на рахунках в НБУ	41 668	41 668	-	54 856	54 856	-
Кошти в інших банках	113 573	113 573	-	112 376	113 098	722
Кредити клієнтам	1 902 146	1 719 961	(182 185)	1 675 942	1 708 351	32 409
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	33 542	33 542	-	122 791	122 791	-
Цінні папери, наявні для продажу, які передані у заставу за договорами «репо»	162	162	-	20 101	20 101	-
Фінансові зобов'язання						
Заборгованість перед НБУ	66 805	66 805	-	-	-	-
Кошти інших банків	62 570	62 570	-	71 566	71 566	-
Кошти клієнтів	863 474	844 783	18 691	832 192	806 744	25 448
Єврооблігації випущені	283 739	103 620	180 119	282 896	257 125	25 771
Облігації випущені	37 601	36 242	1 359	59 586	59 688	(102)
Інші позикові кошти	485 181	484 583	598	474 706	470 589	4 117
Всього невизнані зміни в нереалізованій справедливій вартості	-	-	18 582	-	-	88 365

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

28. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Нижче описані методики та припущення, що використовуються для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які ще не відображені за справедливою вартістю у фінансовій звітності.

Активи, справедлива вартість яких наближається до балансової

Щодо фінансових активів та фінансових зобов'язань, що є ліквідними або короткостроковими (до трьох місяців), вважається що їх балансова вартість приблизно дорівнює справедливій вартості. Таке припущення застосовується також до депозитів на вимогу, ощадних депозитів без визначеного строку погашення та фінансових інструментів з перемінною процентною ставкою.

Фінансові інструменти з фіксованою ставкою

Справедлива вартість фінансових інструментів з фіксованою ставкою, що відображаються за амортизованою вартістю, оцінюється шляхом порівняння ринкових процентних ставок на дату їх первісного визнання з поточними ринковими ставками, що пропонуються на подібні фінансові інструменти. Оціночна справедлива вартість процентних депозитів з фіксованою ставкою визначається на основі дисконтованих грошових потоків із застосуванням чинних процентних ставок на ринку капіталу до боргових зобов'язань з аналогічним кредитним ризиком та строком погашення. Справедлива вартість випущених боргових зобов'язань, зареєстрованих на біржі, визначається на основі біржових ринкових цін. Щодо випущених цінних паперів, за якими не існує ринкових цін, використовується метод дисконтованого грошового потоку на основі чинних процентних ставок на основі співвідношення короткострокових та довгострокових процентних ставок (кривої доходності), підходящими для строку, що залишається до їх погашення.

Фінансові інструменти за справедливою вартістю

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз фінансових інструментів, відображених у звітності за справедливою вартістю, який полягає у порівнянні фінансових інструментів, справедлива вартість яких ґрунтується на біржових ринкових цінах, фінансових інструментів, справедлива вартість яких визначена із застосуванням методів оцінки, за яких усі концептуальні дані ґрунтуються на ринкових спостереженнях, а також фінансових інструментів, справедлива вартість яких визначена із застосуванням методів оцінки, що не ґрунтуються на ринкових спостереженнях.

За станом на 31 грудня 2008 року	Біржова ринкова ціна	Методи оцінки – дані ринкових спостережень	Методи оцінки – дані, що не ґрунтуються на ринкових спостереженнях	Всього
Фінансові активи				
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	11 737	21 805	-	33 542
Цінні папери, наявні для продажу, які передані у заставу за договорами «репо»	-	162	-	162

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

28. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Станом на 31 грудня 2007 року	Біржова ринкова ціна	Методи оцінки – дані ринкових спостережень	Методи оцінки – дані, що не ґрунтуються на ринкових спостереженнях	Всього
Фінансові активи				
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	66 746	14 226	41 819	122 791
Цінні папери, наявні для продажу, які передані у заставу за договорами «репо»	20 101	-	-	20 101

Окремі фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю, що визначається шляхом застосування певних методів оцінки, оскільки наразі немає відповідних ринкових операцій чи даних ринкових спостережень. Їх справедлива вартість визначається з використанням аналізу дисконтованого грошового потоку. Потенційний вплив використання помірковано можливих альтернативних припущень щодо оцінки фінансових інструментів призведе до зменшення справедливої вартості на 567 тис. дол. США.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

29. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА СТРОКАМИ ПОГАШЕННЯ

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз фінансових активів та зобов'язань, за строками їх очікуваного відшкодування або погашення. Інформація про договірні недисконтовані зобов'язання Банку з виплати коштів наведена у Примітці 27 «Управління ризиками».

За станом на 31 грудня 2008 року	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та в дорозі	57 418	-	-	-	-	57 418
Залишки коштів на рахунках в НБУ	41 668	-	-	-	-	41 668
Кошти в інших банках	101 964	108	9 470	1 987	44	113 573
Кредити клієнтам	146 638	144 624	172 991	353 998	1 083 895	1 902 146
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	738	10 588	15 504	6 712	-	33 542
Цінні папери, наявні для продажу, які передані у заставу за договорами «репо»	162	-	-	-	-	162
Інші активи	1 213	721	482	-	-	2 416
Всього активи	349 801	156 041	198 447	362 697	1 083 939	2 150 925
Зобов'язання						
Заборгованість перед НБУ	-	-	-	66 805	-	66 805
Кошти інших банків	55 037	-	704	6 829	-	62 570
Кошти клієнтів	363 793	165 707	206 646	125 507	1 821	863 474
Єврооблігації випущені	-	13 749	-	-	269 990	283 739
Облігації випущені	864	-	36 737	-	-	37 601
Інші позикові кошти	31 144	20 476	173 366	223 603	36 592	485 181
Інші зобов'язання	11 295	18 977	7 591	-	251	38 114
Всього зобов'язання	462 133	218 909	425 044	422 744	308 654	1 837 484
Чиста позиція	(112 332)	(62 868)	(226 597)	(60 047)	775 285	-

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

29. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА СТРОКАМИ ПОГАШЕННЯ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Здатність Банку погашати свої зобов'язання залежить від його здатності отримати еквівалентну суму активів протягом того ж самого періоду. Мав місце значний дефіцит у період до одного року внаслідок значної концентрації кредитів, отриманих від міжнародних фінансових установ (Примітка 17). Будь-яке суттєве вилучення цих коштів матиме негативний вплив на діяльність Банку. Керівництво вважає, що фінансування Банку залишиться на теперішньому рівні у найближчому майбутньому, і у разі вилучення коштів Банк буде повідомлений заздалегідь, щоб мати достатньо часу для реалізації ліквідних активів для забезпечення повернення цих коштів.

Аналіз за строками погашення не відображає стабільності оборотних активів у попередніх періодах. Історично склалось так, що їх реалізація відбувалась протягом періоду, що є більшим, ніж зазначено в таблиці вище. Керівництво вважає, що незважаючи на поточну економічну ситуацію кошти на поточних рахунках залишатимуться стабільними. Ці залишки відображені в таблиці вище у складі сум, належних до виплати, в період до 1 місяця.

До статті «Кошти клієнтів» включені строкові депозити фізичних осіб. Згідно з українським законодавством Банк зобов'язаний виплатити такі депозити на вимогу вкладника (Примітка 14).

Після закінчення року Банк отримав два кредити від НБУ для підтримання ліквідності (Примітка 33).

За станом на 31 грудня 2007 року	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та в дорозі	57 223	-	-	-	-	57 223
Залишки коштів на рахунках в НБУ	54 856	-	-	-	-	54 856
Кошти в інших банках	105 695	86	1 845	982	3 768	112 376
Кредити клієнтам	118 792	96 536	146 066	317 652	996 896	1 675 942
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	52 855	14 724	21 030	33 984	198	122 791
Цінні папери, наявні для продажу, які передані у заставу за договорами «репо»	1 221	399	14 487	3 994	-	20 101
Всього активи	390 642	111 745	183 428	356 612	1 000 862	2 043 289

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

29. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА СТРОКАМИ ПОГАШЕННЯ (ПРОДОВЖЕННЯ)

За станом на 31 грудня 2007 року	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Зобов'язання						
Кошти інших банків	70 855	450	261	-	-	71 566
Кошти клієнтів	334 101	80 327	175 996	178 598	63 170	832 192
Єврооблігації випущені	-	10 386	-	-	272 510	282 896
Облігації випущені	180	-	-	-	59 406	59 586
Інші позикові кошти	15 995	7 123	97 625	341 170	12 793	474 706
Інші зобов'язання	1 203	149	140	197	529	2 218
Всього зобов'язання	422 334	98 435	274 022	519 965	408 408	1 723 164
Чиста позиція	(31 692)	13 310	(90 594)	(163 353)	592 454	-

30. УМОВНІ ТА ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

СУДОВІ ПРОЦЕСИ

В ході звичайного ведення операцій Банк виступає стороною різних судових процесів та спорів. Ґрунтуючись на власних оцінках і коментарях власних спеціалістів, керівництво вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати діяльності Банку.

ВИКОНАННЯ ВИМОГ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА ІНШИХ НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Українське законодавство і нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності, включаючи правила валютного й митного контролю, продовжують змінюватись. Положення законів і нормативних актів часто нечіткі, а їх тлумачення залежить від позиції місцевих, регіональних і центральних органів влади, а також інших державних органів. Випадки суперечливих тлумачень законодавства не поодинокі. Керівництво вважає, що його тлумачення положень законодавства, які регулюють діяльність Банку, є правильним, і діяльність Банку здійснюється в повній відповідності до законодавства, яке регулює його діяльність, і що Банк нарахував та сплатив усі належні податки.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

30. УМОВНІ ТА ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ (ПРОДОВЖЕННЯ)

В той же час, існує ризик того, що операції і правильність тлумачень, які не були піддані сумніву контролюючими органами в минулому, будуть поставлені під сумнів у майбутньому. Однак цей ризик з часом зменшується. Визначення сум і ймовірності негативних наслідків можливих незаявлених позовів є недоцільним.

КАПІТАЛЬНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

За станом на 31 грудня 2008 року Банк мав капітальні зобов'язання стосовно придбання обладнання на суму 1 196 тис. дол. США (2007 рік: 9 404 тис. дол. США). Керівництво Банку вже виділило необхідні ресурси для виконання цього зобов'язання. Керівництво Банку вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для виконання цього та інших аналогічних зобов'язань.

ДОТРИМАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ

Банк повинен дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються переважно інших позикових коштів. Недотримання цих фінансових показників може призвести до негативних наслідків для Банку, включаючи підвищення вартості кредитів та оголошення дефолту. Зокрема, Банк повинен підтримувати на певному рівні капітал, показник достатності капіталу, співвідношення ліквідних активів до загальних активів, співвідношення максимальної суми кредитування одного позичальника до капіталу, співвідношення максимальної суми кредитування однієї зв'язаної сторони Банку до капіталу, співвідношення операційних витрат до результату операційної діяльності та співвідношення основних засобів і нематеріальних активів до капіталу. Невиконання цих вимог може призвести до дострокового вилучення коштів кредиторами на їх власний розсуд.

За станом на 31 грудня 2008 року Банк порушив фінансове зобов'язання щодо мінімального розміру капіталу. Таке порушення спричинене виключно девальвацією гривні до долара США з 5,05 гривень за 1 долар США за станом на 1 січня 2008 року до 7,7 гривень за 1 долар США за станом на 31 грудня 2008 року. Згідно з умовами відповідного кредитного договору, кредитор може, шляхом повідомлення Банку, припинити подальшу виплату траншів за кредитом або вимагати погашення кредиту. До дати випуску цієї фінансової звітності Банк не отримав будь-якого повідомлення від кредитора, і, відповідно, кредит представлений в цій фінансовій звітності згідно з його договірним строком погашення.

КРЕДИТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Гарантії та акредитиви «стендбай», які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банк здійснить платіж на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, несуть ризик, пов'язаний з дефолтом клієнта або його неспроможністю виконати договір з третьою стороною. Для управління ризиком збитків Банк вимагає, щоб більшість гарантій забезпечувались депозитами в Банку. Документальні та комерційні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Банку за дорученням своїх клієнтів, які уповноважують треті сторони вимагати від Банку оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, а отже мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Кредитні зобов'язання являють собою невикористані зобов'язання щодо надання кредитів у формі позик, гарантій та акредитивів. Банк наражається на ризик можливих збитків у зв'язку з ризиком по кредитних зобов'язаннях. Однак, враховуючи відкличний характер цих зобов'язань, Банк може відмовити клієнтові в кредитах, гарантіях чи акредитивах при зниженні платоспроможності клієнта.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

30. УМОВНІ ТА ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Загальна сума невикористаних кредитних ліній, акредитивів та гарантій за угодою необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування.

Акредитиви, видані Банком, були такими:

	2008 рік	2007 рік
Підтверджені експортні акредитиви	1 083	2 112
Імпортні акредитиви	103 905	104 020
Грошове забезпечення (Примітки 13, 14)	(3 382)	(8 131)
Резерв під імпортні акредитиви	(8 243)	(1 322)
Всього акредитиви	93 363	96 679

Гарантії надані були такими:

	2008 рік	2007 рік
Гарантії та авалювання векселів	95 393	121 336
Грошове забезпечення (Примітки 13, 14)	(7 699)	(7 678)
Резерв під гарантії	(256)	(1 262)
Всього гарантії	87 438	112 396

Сума кредитних зобов'язань, взятих на себе Банком за станом на 31 грудня 2008 року становила 145 269 тис. дол. США (2007 рік: 180 054 тис. дол. США). За станом на 31 грудня 2008 та 2007 років Банк не мав безвідкличних кредитних зобов'язань.

За станом на 31 грудня 2008 року Банк не мав зобов'язань з розміщення облігацій (2007 рік: 990 тис. дол. США).

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

30. УМОВНІ ТА ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Зміни у резерві на покриття збитків за кредитними зобов'язаннями були такими:

	2008 рік	2007 рік
Резерв під кредитні зобов'язання станом на 1 січня	2 584	1 213
Відрахування до резерву під кредитні зобов'язання протягом року	7 020	1 343
Вплив змін обмінних курсів	(1 105)	28
Резерв під кредитні зобов'язання за станом на 31 грудня (Примітка 18)	8 499	2 584

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗА ОПЕРАЦІЙНОЮ ОРЕНДОЮ

У випадках, коли Банк виступає орендарем, майбутні мінімальні орендні платежі за операційною орендою були такими:

	2008 рік	2007 рік
До 1 року	3 595	3 775
Від 1 до 5 років	7 946	8 821
Більше 5 років	12 852	10 662
Всього зобов'язання за операційною орендою	24 393	23 258

АКТИВИ В ДОВІРЧОМУ УПРАВЛІННІ

Ці активи не включено до балансу, оскільки вони не являють собою активи Банку. Наведена нижче номінальна вартість, як правильно, відрізняється від справедливої вартості відповідних цінних паперів.

	2008 рік Номінальна вартість	2007 рік Номінальна вартість
Акції підприємств та інші цінні папери, що утримуються від імені клієнтів	18 118	3 945

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

31. ОПЕРАЦІЇ ЗІ ЗВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

Для цілей складання цієї фінансової звітності, зв'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати іншу сторону, знаходитись під спільним контролем або можливість у значній мірі впливати на фінансові та операційні рішення іншої сторони у відповідності до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін». При розгляді кожного можливого випадку відносин зі зв'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

В ході звичайної діяльності проводяться банківські операції з основними акціонерами та компаніями, з якими Банк має спільних основних акціонерів. Ці операції включають здійснення розрахунків, надання кредитів, залучення депозитів, фінансування комерційної діяльності та операції з іноземною валютою. Нижче наводяться залишки за станом на 31 грудня 2008 та 2007 років, а також доходи та витрати за роки, що закінчилися зазначеними датами:

За станом на 31 грудня 2008 року	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам (процентна ставка, % річних)	-	44 651 (21,7)	229 (9,6)	1 276 (11,7)
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	(143)	-	(102)
Інші активи	-	327	-	-
Зобов'язання				
Кошти інших банків (процентна ставка, % річних)	-	1 431 (0,4)	-	-
Кошти клієнтів (процентна ставка, % річних)	12 (0,5)	58 803 (12,7)	923 (11,5)	4 653 (11,7)
Кредитні зобов'язання				
Гарантії	-	1 440	-	-
Резерв під кредитні зобов'язання	-	(5)	-	-
Відкличні кредитні зобов'язання	-	5 918	-	-
Доходи/витрати				
Процентні доходи	-	5 198	21	133

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

31. ОПЕРАЦІЇ ЗІ ЗВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

За станом на 31 грудня 2008 року	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Процентні витрати	(21)	(4 220)	(103)	(425)
Комісійні доходи	15	1 952	1	2
Комісійні витрати	-	(344)	-	-
Торгові доходи	-	33	-	-
Інші доходи	3	31	-	-
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	492	3	(94)
Використання резерву під кредитні зобов'язання	-	(5)	-	-
Витрати на страхування	-	(251)	-	-

За станом на 31 грудня 2007 року	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Активи				
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	-	1 712 (12,8)	-	-
Кредити клієнтам (процентна ставка, % річних)	-	22 311 (12,0)	356 (8,8)	831 (11,3)
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	(308)	(3)	(8)
Інші активи	-	415	-	-
Зобов'язання				
Кошти інших банків (процентна ставка, % річних)	-	1 687 (0,5)	-	-
Кошти клієнтів (процентна ставка, % річних)	14 (0,5)	20 846 (3,4)	526 (10,4)	4 180 (9,0)
Кредитні зобов'язання				
Гарантії	-	75	-	-
Резерв під кредитні зобов'язання	-	(1 209)	-	-
Авалювання векселів	-	1 140	-	-

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

31. ОПЕРАЦІЇ ЗІ ЗВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

За станом на 31 грудня 2007 року	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Відкличні кредитні зобов'язання	-	14 325	-	-
Непідтверджені акредитиви	-	1 525	-	-
Доходи/витрати				
Процентні доходи	-	1 649	19	24
Процентні витрати	(36)	(1 049)	(7)	(45)
Комісійні доходи	9	2 091	2	3
Комісійні витрати	-	(440)	-	(1)
Торгові доходи	-	(14)	-	-
Інші доходи	6	24	-	-
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	(89)	-	-
Використання резерву під кредитні зобов'язання	-	15	-	-
Орендні витрати	-	(3)	-	-
Витрати на страхування	-	(248)	-	-

Резерв під зменшення корисності кредитів стосовно кредитів зв'язаним сторонам був створений за портфельним принципом стосовно основної частини кредитів.

Протягом року сума кредитів зв'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Кредити, надані зв'язаним сторонам протягом року	-	162 222	390	719
Суми, повернені зв'язаними сторонами протягом року	-	(140 676)	(431)	(231)
Інші зміни	-	794	(86)	(43)

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

31. ОПЕРАЦІЇ ЗІ ЗВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Протягом 2007 року сума кредитів зв'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Кредити, надані зв'язаним сторонам протягом року	-	177 282	535	816
Суми, повернені зв'язаними сторонами протягом року	-	163 728	322	36

У 2008 році винагорода членів Правління включала заробітну плату в сумі 1 454 тис. дол. США (2007 рік: 826 тис. дол. США), обов'язкові внески до державних фондів в сумі 26 тис. дол. США (2007 рік: 29 тис. дол. США), а також інші виплати у розмірі 4 тис. дол. США (2007 рік: 6 тис. дол. США). У 2008 році розмір винагороди членів Наглядової Ради склав 162 тис. дол. США (2007 рік: 177 тис. дол. США).

32. КАПІТАЛ

Банк утримує і активно управляє власним капіталом для покриття ризиків, притаманних бізнесу. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням, серед іншого, нормативів, встановлених Базельською угодою 1988 року та нормативів, встановлених НБУ.

Протягом 2008 року Банк повністю дотримався всіх зовнішніх вимог щодо капіталу.

Першочерговими цілями управління капіталом Банку є забезпечення дотримання Банком зовнішніх вимог до капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних показників капіталу з метою підтримки свого бізнесу та максимального збільшення біржової вартості акцій.

Банк управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та показниках ризику його діяльності. З метою підтримання або коригування структури капіталу Банк може коригувати суми виплати дивідендів акціонерам, повернути капітал акціонерам або випустити капітальні цінні папери. Жодних змін у цілях, політиці та процесах у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

32. КАПІТАЛ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Норматив достатності капіталу НБУ

НБУ вимагає від банків підтримувати показник достатності капіталу на рівні 10 % від активів, зважених за рівнем ризику, визначений з урахуванням ризиків, розрахований згідно з правилами бухгалтерського обліку в Україні. За станом на 31 грудня 2008 та 2007 років, показник достатності капіталу Банку складав:

	2008 рік	2007 рік
Основний капітал	385 081	348 028
Додатковий капітал	65 377	87 400
Мінус: відрахування з капіталу	-	-
Всього капітал	450 458	435 428
Активи, зважені за рівнем ризику	3 072 626	2 898 337
Показник достатності капіталу	14,66 %	15,02 %

Нормативний капітал складається з капіталу першого рівня, що включає сплачений зареєстрований акціонерний капітал, емісійний дохід, резерви, створені згідно з українським законодавством, за вирахуванням залишкової вартості нематеріальних активів, капіталовкладень у нематеріальні активи та збитків поточного і попереднього років. Іншим компонентом нормативного капіталу є капітал другого рівня, який включає стандартні резерви за міжбанківськими кредитами та кредитами клієнтам, резерв переоцінки майна, прибуток поточного року, зменшений на суму нарахованого доходу, простроченого більш ніж на 30 днів, за вирахуванням резерву під сумнівні нараховані проценти, субординованого довгострокового боргу, нерозподіленого прибутку попередніх років.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року
(в тис. доларів США)

32. КАПІТАЛ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Показник достатності капіталу згідно з Базельською угодою 1988 року

Показник достатності капіталу, розрахований згідно з Базельською угодою 1988 року, який у подальшому зазнав змін, включаючи зміни з урахуванням ринкових ризиків, за станом на 31 грудня 2008 та 2007 років складав:

	2008 рік	2007 рік
Капітал першого рівня	396 680	415 164
Капітал другого рівня	67 710	88 871
Всього капітал	464 390	504 035
Активи, зважені за рівнем ризику	2 172 787	2 369 998
Показник капіталу першого рівня	18,26 %	17,52 %
Загальний показник достатності капіталу	21,37 %	21,27 %

33. ПОДІЇ ПІСЛЯ ДАТИ БАЛАНСУ

У січні 2009 року Банк отримав від НБУ кредит для підтримки ліквідності в розмірі 500 000 тис. гривень (64 935 тис. дол. США за обмінним курсом: 7,7 гривень за 1 долар США). Процентна ставка за кредитом – 18,5 % річних, строк повернення кредиту – грудень 2009 року. Кредит забезпечено правом власності на приміщення Банку справедливою вартістю 617 780 тис. гривень (80 231 тис. дол. США за обмінним курсом: 7,7 гривень за 1 долар США).

У березні 2009 року Банк уклав з НБУ ще одну кредитну угоду на отримання кредиту для підтримки ліквідності в розмірі 1 336 900 тис. гривень (173 623 тис. дол. США за обмінним курсом: 7,7 гривень за 1 долар США). Процентна ставка відсотку за кредитом – 16,5 % річних, строк повернення кредиту – березень 2010 року. Кредит забезпечено правом власності на приміщення Банку справедливою вартістю 186 508 тис. гривень (24 222 тис. дол. США за обмінним курсом: 7,7 гривень за 1 долар США) і наданими кредитами в розмірі 1 932 951 тис. гривень (251 033 тис. дол. США за обмінним курсом: 7,7 гривень за 1 долар США). Станом на дату випуску цієї фінансової звітності Банк отримав всю суму кредиту.

Підписано від імені Правління 22 квітня 2009 року.

Рафал Ющак
(Голова Правління)

О. М. Мошколова
(Головний бухгалтер)